

ΚΡΗΤΑΙΕΙΣ

Περιοδική έκδοση Παγκόσμιου Συμβουλίου Κρητών ΤΕΥΧΟΣ 21, ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2019

ΚΥΡΙΟ ΘΕΜΑ:

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ
ΕΝΑΣ ΑΡΙΣΤΟΣ ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΑΝΟΙΓΕΙ
ΤΑ ΧΑΡΤΙΑ ΤΟΥ ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΚΡΗΤΑΙΕΙΣ

nikpol™

look inside

nikpol.com.au

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ ΕΝΑΣ ΑΡΙΣΤΟΣ ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΑΝΟΙΓΕΙ ΤΑ ΧΑΡΤΙΑ ΤΟΥ ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΚΡΗΤΑΕΙΣ.	σελ. 17
ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΡΗΤΩΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2019 1-4 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2019/ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	σελ. 11
ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΜΝΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΙΜΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΘΝΑΡΧΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟ ΒΕΝΙΖΕΛΟ ΣΤΗ ΦΛΩΡΙΔΑ ΤΩΝ ΗΠΑ	σελ. 12
ΒΡΑΔΙΑ ΤΙΜΗΣ ΚΑΙ ΜΝΗΜΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΓΙΑΤΡΟ ΙΩΑΝΝΗ ΧΡΙΣΤΑΚΗ	σελ. 14
PANCRETAN ASSOCIATION OF AMERICA FIRE RELIEF FUNDRAISER	σελ. 16
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΡΗΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΚΡΟΝ	σελ. 17
ΝΕΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΣΤΗΝ ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ ΕΝΩΣΗ ΜΕΛΒΟΥΡΝΗΣ -ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	σελ. 19
39ο ΕΤΗΣΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΚΡΗΤΩΝ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	σελ. 22
ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ	σελ. 24
ΣΤΟ ΚΡΗΤΙΚΟ ΧΩΡΙΟ ΤΗΣ ΜΕΛΒΟΥΡΝΗΣ Ο ΣΕΒΑΣΜΙΟΤΑΤΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΤΗΣ ΝΕΑΣ ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ κ. ΜΥΡΩΝΟΣ ΚΤΙΣΤΑΚΗΣ	σελ. 26
ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ ΕΝΩΣΗ ΜΕΛΒΟΥΡΝΗΣ - ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	σελ. 27
Η ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ ΕΝΩΣΗ ΜΕΛΒΟΥΡΝΗΣ ΣΤΑ ΚΑΛΑΝΤΑ ΤΗΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΣΤΗ ΜΕΛΒΟΥΡΝΗ	σελ. 28
ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΡΗΤΩΝ ΑΠΟ ΓΕΡΜΑΝΙΑ ΚΑΙ ΕΛΒΕΤΙΑ ΣΤΗ ΦΡΑΝΚΦΟΥΡΤΗ.	σελ. 30
ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΡΗΤΩΝ	σελ. 32
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΤΩΝ ΔΟΜΙΝΙΚΑΝΩΝ ή ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟΥ	σελ. 36
ΕΚΘΕΣΗ ΨΗΦΙΔΩΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ ΠΕΓ'ΝΗΡΗ	σελ. 38
ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ	σελ. 40
ΙΔΡΥΘΗΚΕ ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΠΟΔΗΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ	σελ. 42
Η ΕΛΛΗΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ	σελ. 44

Ομάδα σύνταξης: Καστελιανός Ιωάννης, Σκουλούδης Σωτήρης, Κατερίνα Βαρελά (επιμέλεια κειμένων) και Κωσταντίνος Τάτσης.

Σχεδιασμός του εξωφύλλου και γραφιστικά εταιρεία ES smart graphic design (Ευστρατία Σουιτσημάς, info@es-sgd.com, www.es-sgd.com).

ΚΡΗΤΑΙΕΙΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Μανώλης Κουγιουμουτζής
Πρόεδρος (Γερμανία – Ευρώπης)
Zwenger Str. 28
85579 Neubiberg, Deutschland
Τηλ. + 49 179 296 1509
kugiutumutzi@gmx.de

Δρ. Αργυρή – Παρασύρη Βαουερ
Αντιπρόεδρος (Γερμανία – Ευρώπης)
Σταύρος Περδίκης

Γενικός Γραμματέας (Βέλγιο – Ευρώπης)

Αλεξάνδρα Σαριδάκη
Ταμίας (Λουξεμβούργο – Ευρώπης)

Γιάννης Νικολακάκης

Αντιπρόεδρος
(Μελβούρνη – Αυστραλίας)

Μαρία Βαμβάκη
Αντιπρόεδρος (Οχάιο - Αμερικής)

Σταύρος Αντωνάκης

Δημοσίων Σχέσεων
(Ουάσιγκτον - Αμερικής)

Ιωάννης Δασιέρης

Κοσμήτορας (Αμερική)

Φωτεινή Παρλιάρου

Μέλος (Σύδνεϋ – Αυστραλίας)

Μαρία Στρατουδάκη

Μέλος (Νέα Υόρκη – Αμερικής)

Ανδρέας Παρλιάρου

Μέλος (Σύδνεϋ – Αυστραλίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΩΝ

Ελευθέριος Δραμιτινός

(Παγκρητική Ένωση Αμερικής)

Γιάννης Επιτροπάκης

(Παγκρητική Ομοσπονδία Ευρώπης)

Μαρία Λαγουδάκη

(Κρητική Ομοσπονδία Αυστραλίας & Ν. Ζ.)

ΤΕΩΣ ΠΡΟΕΔΡΟΙ Π.Σ.Κ.

Σταύρος Ν. Σημαντήρης (Αμερική)

Γιώργος Ε. Αεράκης (Ευρώπη)

Αντώνης Σ. Τσουρδαλάκης (Ωκεανία)

Μανώλης Βελιβασάκης (Αμερική)

ΕΠΙΤΙΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σταύρος Ν. Σημαντήρης

ΕΔΡΑ ΚΡΗΤΗΣ:

Πανεπιστημιούπολη Γάλλου

Ρέθυμνο 74100

Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ. - ΡΕΘΥΜΝΟ

ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ

Δρ. Μαρία Χναράκη Γραφείο Αποδήμων

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ,

Πλατεία Ελευθερίας

71201 Ηράκλειο-Κρήτη

arodimos.pkr@crete.gov.gr

+30 2813400341

ΜΕΛΗ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

Παγκρητική Ένωση Αμερικής

Κρητική Ομοσπονδία Αυστραλίας & Ν. Ζ.

Παγκρητική Ομοσπονδία Ευρώπης

Κρητική Ένωση Νότιας Αφρικής

Παγκρητική Ένωση Αττικής

Παγκρήτεια Αδελφότητα Μακεδονίας

Αδελφότητα Κρητών Πειραιάς «Ομόνοια»

ΕΚΔΟΤΗΣ Εκδίδετε από το Π. Σ. Κ.

Published by the W.C.C.

ΧΟΡΗΓΟΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

Παγκρήτεια Ένωση Μελβούρνης

Pancretan Association of Melbourne

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ www.wcc.gr

<https://www.facebook.com/wcretans>

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΡΗΤΩΝ

WORLD COUNCIL OF CRETANS

WWW.WCC.GR

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Οκτώβριος 2018

Μετά από πρόταση της Περιφέρειας Κρήτης και με τη συμβολή του Παγκοσμίου Συμβουλίου Κρητών, το 2019 έχει ανακηρυχθεί ως «Έτος Ερωτόκριτου», σύμφωνα με την απόφαση ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΝΠΚ/ΤΑΠΚΔΘ/469799/335259/1540/368 του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Πρόκειται για μια απόφαση που θα φέρει στο επίκεντρο τον Κρητικό πολιτισμό στην Ελλάδα και το εξωτερικό, με απώτερο στόχο τη διεθνοποίηση του μηνύματος του Ερωτόκριτου με επιλεκτική θεματική διασύνδεση κοινοτήτων και δραστηριοτήτων και την προώθησή του στην άυλη πολιτιστική κληρονομιά της UNESCO.

Το σκεπτικό της πρότασης και των ενδεικτικών δράσεων που υποβλήθηκαν στο Υπουργείο Πολιτισμού, όπως προβλέπει η σχετική διαδικασία, καλύπτει τη σύνδεση της πολιτιστικής «οντότητας» του Ερωτόκριτου με πολλαπλή σημειολογία και χρήση με διάρκεια, εντός κι εκτός Ελλάδος.

Οι τομείς που επιδιώκεται να συνδεθούν διαθεματικά είναι οι ακόλουθοι:

- εκπαίδευση, επιστήμες και καλές τέχνες, φυσικό περιβάλλον, θρησκεία
- πολιτική, οικονομία, επιχειρηματικότητα, αθλητισμός
- διατροφή, τουρισμός, κοινωνία και ελληνική παιδεία

Οι κατευθυντήριες γραμμές του αξιακού μηνύματος που επιθυμεί να προάγει η Περιφέρεια με τις εκδηλώσεις της είναι οι παρακάτω:

- η παράδοση και η αναγέννηση,
- η νησιωτικότητα, η επιμονή και ο αγώνας
- η ευγενής άμιλλα και ο συναγωνισμός
- το θάρρος και η αξιοπρέπεια
- το πάθος, η θυσία και η αγάπη

Στο πλαίσιο αυτό, κατά τη Γενική Συνέλευση του ΠΣΚ, που έγινε το Σάββατο 4 Αυγούστου του 2018 στο «Σπίτι Πολιτισμού», στο Ρέθυμνο, αποφασίστηκε ο «Ερωτόκριτος» να είναι το κύριο θέμα του τριήμερου συνεδρίου μας με τίτλο «Γιατί... Ερωτόκριτος τον 21ο αιώνα στην Κρήτη και τον Κόσμο.».

Η έναρξη του συνεδρίου προγραμματίζεται μεταμεσημβρινή ώρα, την 1η Αυγούστου. Οι εργασίες του συνεδρίου θα πραγματοποιηθούν στο Πολιτιστικό Κέντρο του Ηρακλείου, μεταξύ 2 και 4 Αυγούστου. Τη χρονιά αυτή είναι η σειρά του Ηρακλείου στην κυλιόμενη ακολουθία, ανά τριετία, βάσει του καταστατικού μας, από τον ένα νομό στον άλλο.

Οι καιροί μάς αποδεικνύουν περίτρανα ότι η αφοσίωση, η επιμονή, η υπομονή και, πάνω από όλα, η ανιδιοτέλεια των αισθημάτων, η προσωπική αρετή και το φιλότιμο οδηγούν στη δικαίωση και τη συνεργασία, ενάντια σε όλα τα εσωτερικά και εξωτερικά κοινωνικά εμπόδια με ενδοσκόπηση και εντελέχεια. Αυτή η μυστική συνταγή είναι κρητική καταγωγής και αποτελεί μαγιά του γνωστού σε όλους μας «Ερωτόκριτου»!

Μανώλης Κουγιουμουτζής

Πρόεδρος ΠΣΚ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ ΚΡΗΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΥ ΑΡΝΑΟΥΤΑΚΗ

Φίλες και φίλοι,
Αγαπητοί συμπατριώτες,

Κάθε νέα χρονιά φέρνει μαζί της, τις προσδοκίες, τις ελπίδες και τα σχέδια για την επόμενη μέρα. Για την Περιφέρεια Κρήτης το 2019 αναμένεται να σηματοδοτήσει την έναρξη μεγάλων αναπτυξιακών έργων για το νησί. Η έναρξη των εργασιών κατασκευής του νέου διεθνούς αεροδρομίου στο Καστέλλι, οι εργασίες στο Βόρειο Οδικό Άξονα, το υποθαλάσσιο καλώδιο ενεργειακής διασύνδεσης, αποτελούν ένα μόνο μέρος των έργων που θα αναβαθμίσουν συνολικά το τόπο μας.

Ως Περιφέρεια Κρήτης, για μια ακόμα χρονιά αποφασισμένοι να κινηθούμε επιδιώκοντας τη μέγιστη δυνατή συνεργασία όλων των φορέων του νησιού, θα συνεχίσουμε την προσπάθεια, με ακόμα μεγαλύτερη ένταση υπηρετώντας την Κρήτη, από το ένα άκρο στο άλλο.

Σε όλους εσάς, τους Κρήτες ομογενείς ευχόμαστε μια καλή και δημιουργική χρονιά. Μια χρονιά στη διάρκεια της οποίας ελπίζουμε ότι θα καταφέρετε να βρεθείτε ξανά στην αγαπημένη σας πατρίδα, στα χωριά και στις γειτονιές σας, δίπλα σε αγαπημένους σας ανθρώπους.

Σταύρος Αρναουτάκης
Περιφερειάρχης Κρήτης

ΜΑΝΩΛΗΣ ΚΟΥΓΙΟΥΜΟΥΤΖΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΡΗΤΩΝ

Συμπατριώτισσες, συμπατριώτες
φίλες και φίλοι της Κρήτης,

εύχομαι σε όλους ειρήνη, αγάπη, καλή τύχη, υγεία να μας συνοδεύουν και στο νεό έτος 2019 που μόλις άρχισε. Πάντα εύχομαστε το καλύτερο για όλους. Και στο τέλος της κάθε χρονιάς κάνουμε έναν στοιχειώδη απολογισμό για την χρονιά που πέρασε, άλλοι νιώθουν κερδισμένοι, έχουν εκπληρώσει τους στόχους τους, άλλοι εναποθέτουν στο μέλλον τα μεγάλα τους όνειρα. Για όλους μας όμως ισχύει η ελπίδα και η προσπάθεια για ένα καλύτερο μέλλον τόσο ατομικά όσο και σαν κοινωνία.

Οι Κρήτες έχουμε κάθε λόγο να δείχνουμε εμπιστοσύνη στις δυνάμεις και στο μεράκι μας να έχουμε στο τέλος κάθε χρονιάς έμπρακτα έναν θετικό απολογισμό των πράξεων και των στόχων μας. Επιβιώνουμε μέσα σε αντίξοες συνθήκες της μοντέρνα εποχής και συμμετέχουμε θετικά στις εξελίξεις της πατρίδας μας, στην Κρήτη, στην Ελλάδα, αλλά και στις τόσες και τόσες ακόμα πατρίδες που ζούμε σε όλον τον κόσμο! Γιατί ξέρουμε από πού ερχόμαστε, τα βήματά μας είναι μελετημένα και δεν αφήνουμε τόν φόβο να μας εμποδίζει στην καθημερινή μας ζωή, ξέρουμε όμως και πού θέλουμε να συναντηθούμε όλοι μαζί στο μέλλον!

Οι Κρήτες επιδιώκουμε την συνεργασία με τους άλλους πέρα από τα όρια που ενίοτε θέτουν η καταγωγή, η θρησκεία, η οικονομική επιφάνεια. Ξέρουμε να εκτιμάμε την αλληλεγγύη και να ζούμε την ισότητα ανάμεσα σε ανθρώπους που έχουν εμπιστοσύνη στο μέλλον τους! Βασική επιδίωξη πάντοτε παραμένει η συμμετοχή μας στην ζωή και στα όνειρα της κάθε κοινωνίας όπου ζούμε σε κάθε γωνιά της Γής. Αυτό είναι και το κυριότερο στοιχείο που χαρακτηρίζει την ταυτότητά μας και τις συναλλαγές μας όπου κι αν βρισκόμαστε.

Με τις σκέψεις αυτές είμαι σίγουρος ότι και ο νέος χρόνος 2019 θα έχει ευχάριστες εκπλήξεις για τον καθένα μας, κι ότι όλοι θα προσπαθήσουμε με ψυχή και με μυαλό να επιτευχθούν οι στόχοι μας!

Εκ μέρους του Παγκόσμιου Συμβουλίου Κρητών εύχομαι όλοι μας να τα καταφέρουμε!

Με την καρδιά στην Κρήτη εύχομαι καλή χρονιά, χρόνια πολλά σε όλους μας!

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς

Μόναχο Ιανουάριος
Με πατριωτικούς χαιρετισμούς

Μανώλης Κουγιουμουτζής
Πρόεδρος ΠΣΚ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ ΕΝΑΣ ΑΡΙΣΤΟΣ ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΑΝΟΙΓΕΙ ΤΑ ΧΑΡΤΙΑ ΤΟΥ ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΚΡΗΤΑΕΙΣ.

(Η συνέντευξη παραχωρήθηκε στους Γιάννη Καστελιανό και Σωτήρη Σκουλούδη)

Συναντήσαμε τον άνθρωπο-φαινόμενο, τον πιο γνωστό ίσως Έλληνα που διαπρέπει σε κορυφαίο Πανεπιστήμιο του εξωτερικού, αφού όπως όλοι οι Άριστοι, δεν λησμονά να τιμήσει και να παινέψει την ιδιαίτερη πατρίδα του. Οι δύο κρητικοί γονείς του, άλλωστε, όπως μας εξομολογείται, του προσέφεραν το «μυστικό της επιτυχίας» για να πετύχει το απόλυτο: Επίδοση-ρεκόρ στο Πολυτεχνείο, θέση καθηγητή στο MIT από τα 27 του, κορυφαία διεθνή βραβεία πριν καν κλείσει τα 38 του.

Σήμερα, ο Κρητικός επιστήμονας με την ομάδα του και τις έρευνές τους καθοδηγούν τις εξελίξεις στον τομέα που θα απασχολήσει το μέλλον της ανθρωπότητας: Την τεχνητή νοημοσύνη. Ο ίδιος, λάτρης του Καζαντζάκη και της κρητικής κουλτούρας, μοιράζεται μαζί μας το όραμά του και αποκαλύπτει ότι η μέρα που θα γυρίσει -αν και όχι ακόμα μόνιμα- στην χώρα του για καλό σκοπό, δεν είναι μακριά...

Ποια η σχέση σου με την Κρήτη, τόσο στα παιδικά και εφηβικά σου χρόνια, όσο και σήμερα; Θεωρείς ότι σε έχει επηρεάσει αυτή η σχέση;

Νιώθω βαθιά Κρητικός. Πρώτα απ' όλα γιατί η Κρήτη είναι ο τόπος καταγωγής μου. Ο πατέρας μου είναι από τις Βουκολιές Χανίων και η μητέρα μου από την Ιεράπετρα Λασιθίου. Ενώ εγώ μεγάλωσα στην Αθήνα, στα παιδικά μου χρόνια πήγαινα περίπου τρεις μήνες κάθε χρόνο στην Κρήτη, συνήθως το καλοκαίρι. Έτσι τόσο λόγω καταγωγής και οικογενειακού περιβάλλοντος όσο και μέσα από τις εμπειρίες μου η Κρήτη έχει αφήσει ένα δυνατό αποτύπωμα πάνω μου.

Είμαι υπερήφανος για την Κρητική ιστορία και την Κρητική παράδοση, τους χορούς, τη μουσική, τη λογοτεχνία, την ποίηση και το θέατρο. Και με εμπνέει βαθιά το φυσικό τοπίο της Κρήτης, αυτός ο μοναδικός συνδυασμός των αγέρωχων βουνών και της θάλασσας. Μικρός πήγαινα σε πανηγύρια, άκουγα κρητική λύρα και ριζίτικα τραγούδια, και μάθαινα κρητικούς χορούς. Θαύμαζα τα βουνά και τη θάλασσα, έπαιζα στα σοκάκια της

Ιεράπετρας και ψάρευα στην παραλία το ηλιοβασίλεμα.

Μεγάλη πηγή έμπνευσης είναι για μένα και η κρητική γλώσσα. Τη βρίσκω πολύ όμορφη και ανάγλυφη. Ακόμη και σήμερα χρησιμοποιώ κρητικές λέξεις, αφού πολλές φορές κρίνω ότι είναι ικανότερες να μεταφέρουν το νόημα. Τέλος θαυμάζω τους μεγάλους της Κρήτης, τον Βενιζέλο, τον Καζαντζάκη, τον Κορνάρο, τον Ξυλούρη, το Δασκαλογιάννη... Είναι μεγάλη παρακαταθήκη η Κρητική κουλτούρα και ιστορία και αισθάνομαι τυχερός για αυτές.

Τελείωσες το Πολυτεχνείο με απόλυτο σχεδόν άριστα, βαθμό 9,98, ένα επίτευγμα ανήκουστο. Στη συνέχεια έγινες ένας από τους νεότερους καθηγητές του MIT, σε ηλικία 27 ετών. Ποιο είναι το μυστικό σου;

Από μικρός είχα πολλά και ευρέα ενδιαφέροντα, και αυτό το οφείλω στους γονείς μου. Ο πατέρας μου είναι μαθηματικός και η μητέρα μου φιλόλογος, και έτσι το οικογενειακό μου περιβάλλον προσέφερε έναν συνδυασμό ουμανιστικού και του επιστημονικού εύρους. Τα ερεθίσματα στο σπίτι ήταν αφενός μεν η λογοτεχνία, η φιλοσοφία, ο κινηματογράφος, και το θέατρο που ενεργοποιούνταν από τη μητέρα μου, αφετέρου δε οι μαθηματικοί γρίφοι και οι επιστημονικές συζητήσεις που ενεργοποιούνταν από τον πατέρα μου, ενώ και οι δύο έδιναν μεγάλη έμφαση στην ιστορία. Ο λόγος του πατέρα μου είναι αινιγματικός, όπως είναι και τα μαθηματικά άλλωστε, κι αυτό ενεργοποιούσε τη σκέψη μου. Με τη μητέρα μου κάναμε βαθιές συζητήσεις για την παράσταση, θεατρική ή κινηματογραφική, που μόλις παρακολουθήσαμε, και το κείμενο που μόλις διαβάσαμε.

Οι γονείς μου δεν μου έκαναν μάθημα με αυστηρή δομή. Αντίθετα έδιναν σε εμένα και τον αδερφό μου πολλών ειδών ερεθίσματα. Κι αυτό θεωρώ ότι είναι πολύ έξυπνο από την πλευρά τους. Τα παιδιά έχουν ανάγκη να ενεργοποιείς τα ενδιαφέροντα τους, να ασχολείσαι και να συζητάς μαζί τους, να διεγείρεις τη σκέψη τους. Το «μυστικό» μου τελικά είναι το πάθος για αυτό που κάνω. Πήγα στους ηλεκτρολόγους του Πολυτεχνείου γιατί με ενδιέφεραν εκτός από τα μαθηματικά κι οι υπολογιστές. Στο Πολυτεχνείο βρήκα και τα δυο. Το 9,98 του πτυχίου μου είναι ίσως υπερβολικό, όμως θεωρώ πως ο βαθμός από μόνος του δεν σημαίνει πολλά. Δείχνει ότι με ενδιέφεραν τα μαθήματα. Ο βαθμός δεν έγινε ποτέ ο σκοπός. Έτυχε. Το πραγματικά σημαντικό ήταν το ενδιαφέρον και το πάθος για αυτό που έκανα.

Επέλεξα να κάνω διδακτορικό κι έρευνα στην επιστήμη των υπολογιστών γιατί με ενδιέφερε να αποκτήσω μεγαλύτερο βάθος σε αυτόν τον τομέα. Τελειώνοντας το σχολείο ένιωθα ότι τα μαθήματα δεν μου είχαν δώσει το βάθος που έψαχνα. Τελειώνοντας το Πολυτεχνείο έψαχνα ακόμα μεγαλύτερο βάθος. Αλλά και όταν πήρα το διδακτορικό μου από το Μπέρκλεϊ δεν κορέστηκε η δίψα μου. Για αυτό έγινα καθηγητής και συνεχίζω να κάνω έρευνα. Αναζητώ πάντα μεγαλύτερο βάθος.

Τι σημαίνει για έναν τόσο νέο άνθρωπο να έχει τιμηθεί με το βραβείο Nevanlinna (σ.σ. απονέμεται κάθε τέσσερα χρόνια στο Διεθνές Συνέδριο Μαθηματικών μαζί με το βραβείο Fields για εξαιρετική συνεισφορά στις μαθηματικές πλευρές των επιστημών της πληροφορίας); Ποια είναι η επόμενη κατάκτηση και στόχος της ζωής σου;

Το βραβείο που πήρα είναι τεράστια αναγνώριση και τιμή. Ο πλούτος που θέλω να αποκτήσω όμως είναι οι γνώσεις. Και ο λόγος που ακολουθώ αυτή την καριέρα είναι για να προωθήσω και να εξελίξω την ανθρώπινη σκέψη.

Η γνώση όμως δεν έχει τέλος. Είναι σαν τη Λερναία Ύδρα. Να εξερευνάς τον ορίζοντα της ανθρώπινης γνώσης είναι σαν να εξερευνάς με ένα λυχνάρι ένα απέραντο σκοτεινό δωμάτιο. Έχεις την αίσθηση ότι κάπου στο δωμάτιο κρύβεται κάτι ενδιαφέρον. Πας εκεί και φωτίζεις αλλά τότε συνειδητοποιείς ότι το δωμάτιο είναι μεγαλύτερο από αυτό που πίστευες και αναλογικά το λυχνάρι σου μικρότερο. Αλλά επιμένεις. Ακολουθείς το ένστικτο σου και συνεχίζεις. Φωτίζεις κάπου αλλού, και συνεχίζεις. Η διαδικασία αυτή είναι αέναη και ο χρόνος σου λίγος. Τελικά οι άνθρωποι δεν είμαστε μονάδες, είμαστε μέρος μιας κοινωνίας γνώσης που θέλει να προχωρήσει την ανθρώπινη σκέψη ένα βήμα πιο πέρα. Αυτό κάνουμε όλοι οι άνθρωποι της επιστήμης των γραμμάτων και της τέχνης.

Ασχολείστε και διακρίνεστε στην «επιστήμη του μέλλοντος», την Τεχνητή Νοημοσύνη. Που ακριβώς στρέφεται το ενδιαφέρον σας αυτή την εποχή;

Στην τεχνητή νοημοσύνη το μεγάλο στοίχημα είναι η κατασκευή υπολογιστικών συστημάτων των οποίων οι γνωστικές ικανότητες είναι αντίστοιχες με αυτές του ανθρώπινου εγκεφάλου, συστήματα που όχι απλά εκτελούν γρήγορα πράξεις που τις έχουμε προγραμματίσει εμείς οι άνθρωποι, αλλά παράγουν σκέψη όπως εμείς! Παραδοσιακά ο υπολογιστής εκτελούσε κώδικα στον οποίο ο άνθρωπος του περιέγραφε με εξονυχιστική λεπτομέρεια ποια ακολουθία απλών βημάτων (πρόσθεση, αφαίρεση, ανάκληση από τη μνήμη, αποθήκευση στη μνήμη κοκ) πρέπει να ακολουθήσει για να φέρει εις πέρας έναν υπολογισμό. Ο κλασικός υπολογιστής δεν ήταν παρά ένα σύστημα που κάνει πολύ γρήγορα και με μεγάλη ακρίβεια πράξεις. Το να αποκτήσει ο υπολογιστής

γνωστικές ικανότητες αντίστοιχες του ανθρώπου είναι κάτι εντελώς διαφορετικό. Θα πρέπει να αφομοιώνει παρατηρήσεις και δεδομένα και από αυτά να διαμορφώνει μόνος του έναν σχεδιασμό, ο οποίος θα του επιτρέψει να ενεργεί αυτοβούλως σε καινούριες συνθήκες.

Σκεφτείτε, τι κάνει τον άνθρωπο ξεχωριστό; Το γεγονός ότι ενώ κατά τη γέννησή μας οι ικανότητες είναι πολύ περιορισμένες, έπειτα από παρατηρήσεις του κόσμου γύρω μας και πειραματισμούς με αυτόν, αναπτύσσουμε την ικανότητα να λειτουργούμε σε καινούριες συνθήκες που δεν έχουμε βιώσει στο παρελθόν.

Για να δώσω ένα απλό παράδειγμα, οι περισσότεροι από εμάς μαθαίνουμε να οδηγούμε στη χώρα που ζούμε. Αξιοποιώντας αυτή την εμπειρία όμως, είμαστε ικανοί να προσαρμοστούμε και να οδηγήσουμε αν χρειαστεί, με διαφορετικό τρόπο, σε άλλες χώρες, υπό διαφορετικές οδικές και καιρικές συνθήκες και κανόνες. Και ίσως αυτό δεν είναι τόσο εντυπωσιακό καθώς μιλάμε για οδήγηση και στις δύο περιπτώσεις. Ακόμα πιο εντυπωσιακή είναι η ικανότητα του ανθρώπου να «μεταφέρει γνώση» μεταξύ ετερογενών γνωστικών λειτουργιών. Για παράδειγμα, όταν μαθαίνει ο άνθρωπος να περπατάει αυτόματα έχει διανύσει, χωρίς να το ξέρει, το μεγαλύτερο μέρος της διαδρομής που χρειάζεται για να μάθει ποδήλατο ή σκι. Πράγματι για να περπατήσει κανείς μαθαίνει να χειρίζεται το σώμα του και αντιλαμβάνεται, τουλάχιστον διαισθητικά, τους νόμους της φυσικής, και μετά είναι ικανός να χρησιμοποιήσει αυτή τη γνώση ως θεμέλιο για να αναπτύξει άλλες κινητικές λειτουργίες.

Αυτή είναι ακριβώς η μαγεία του ανθρώπινου εγκεφάλου, η ικανότητα του να κάνει αφαιρέσεις, να διωλίζει γνώση που είναι εφαρμόσιμη σε διαφορετικές συνθήκες και διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα από αυτά στα οποία αποκτήθηκε.

Οι μηχανές δεν μπορούν ακόμα να κάνουν αυτή τη «μεταφορά γνώσης» σε ικανοποιητικό βαθμό. Ωστόσο γίνονται ολοένα και καλύτερες σε συγκεκριμένες γνωστικές λειτουργίες μετά από αρκετή εκπαίδευση. Μερικές φορές μας εντυπωσιάζουν.

Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η τεχνολογία αυτή τη στιγμή;

Πέρα από την ικανότητα τους να εκτελούν πράξεις με μεγαλύτερη ακρίβεια και ταχύτητα από αυτή του ανθρώπου, οι ανώτερες γνωστικές λειτουργίες των υπολογιστών είναι παρόμοιες σε γενικές γραμμές με αυτές που ο ανθρώπινος εγκέφαλος μπορεί να εκτελέσει σε μερικά δευτερόλεπτα και, κατά περιπτώσεις, μερικά λεπτά σκέψης. Συγκεκριμένα οι υπολογιστές έχουν γίνει πλέον εξαιρετικοί στην κατανόηση εικόνας και φωνής. Μπορούν να αναγνωρίσουν με καλή ακρίβεια τα περιεχόμενα μιας εικόνας, και να καταγράψουν με ακρίβεια προφορικό λόγο ακόμα και αν ομιλητής έχει προφορά ή πρόβλημα ομιλίας. Το άλμα που έχουν κάνει οι αλγόριθμοι σε αυτές τις εφαρμογές είναι πασιφανές: Εφαρμογές όπως το Siri, το Google Assistant, το Amazon Alexa, και το Microsoft Cortana είναι μερικές μόνο από τις σύγχρονες εφαρμογές που χρησιμοποιούν τεχνολογία καταγραφής φωνής. Πολλές είναι και οι εφαρμογές που χρησιμοποιούν αλγορίθμους κατανόησης εικόνας όπως η δυνατότητα που μας δίνει πλέον το Google να κάνουμε αναζήτηση με βάση κάποια εικόνα. Οι αλγόριθμοι της Google καταλάβουν και

το περιεχόμενο και τη σκηνοθεσία και τη τεχνοτροπία της εικόνας που εισάγουμε και να κάνουν αναζήτηση με βάση αυτά τα στοιχεία.

Αυτό αν το σκεφτείτε, είναι εκπληκτικό! Για έναν υπολογιστή, μια φωτογραφία δεν έχει εγγενές νόημα. Δεν είναι τίποτα περισσότερο από μια συστάδα από ριxel στη μνήμη του, και δεν είναι καθόλου προφανές τι σε αυτά τα ριxel συνιστά περιεχόμενο, σκηνοθεσία, τεχνοτροπία, κλπ. Πριν από μια δεκατία, το επίπεδο των τωρινών αλγορίθμων στην κατανόηση εικόνας φάνταζε επιστημονική φαντασία.

Η άλλη κατηγορία γνωστικών λειτουργιών στην οποία οι αλγόριθμοι έχουν πλέον δείξει εξαιρετική επίδοση είναι στο να παίζουν κάποια περίπλοκα παιχνίδια, όπως το σκάκι, το Go και το πόκερ με δύο παίκτες, σε επίπεδο ανταγωνιστικό ή ανώτερο από το επίπεδο των καλύτερων ανθρώπων. Ωστόσο, τα παιχνίδια που μπορούν να «λύσουν» προς το παρόν οι υπολογιστές ανήκουν σε μια πολύ συγκεκριμένη κατηγορία. Είναι μεν περίπλοκα αλλά έχουν πολύ συγκεκριμένη δομή που κάνει πιο εύκολη την επίλυσή τους με τη χρήση αλγορίθμων.

Εκτός από το να παίζουν κάποια πολύ συγκεκριμένα παιχνίδια, να εξάγουν περιεχόμενο από εικόνες και να καταγράφουν προφορικό λόγο, οι αλγόριθμοι δεν είναι σε θέση να εξάγουν και να συνθέτουν νόημα που έχει εύρος πολλών εικόνων ή πολλών προτάσεων. Δεν είναι σε θέση να καταλάβουν μια ταινία, ένα θεατρικό έργο ή ένα μυθιστόρημα σε ικανοποιητικό βαθμό. Και ούτε μπορούν να συνθέσουν νόημα που διατρέχει εύρος χρόνου όπως να γράψουν ένα μυθιστόρημα, να κάνουν παραγωγική συζήτηση κλπ. Αυτές είναι από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει το πεδίο της τεχνητής νοημοσύνης στην εποχή μας. Είναι κάτι στο οποίο εργαζόμαστε – και σχετίζεται άμεσα με την κατάκτηση της γενικής τεχνητής νοημοσύνης.

Η Ελλάδα δυστυχώς βρίσκεται σε δεύτερη κατηγορία, όσον αφορά στην τεχνολογική έρευνα και ανάπτυξη. Πώς θα μπορούσε η χώρα μας να αδράξει τις νέες ευκαιρίες στον τομέα αυτό, αλλά και να επιτύχει το πολυπόθητο, που αφορά και εσάς προσωπικά, brain gain;

Η ερώτησή σου είναι πολύ καίρια. Διότι θεωρώ ότι είναι αναγκαίο για την Ελλάδα να προλάβει αυτό το τρένο. Χαρακτηριστικά σας λέω πως η παγκόσμια επένδυση στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης εκτιμάται να είναι πάνω από 200 δισεκατομμύρια δολάρια μέχρι το 2025. Οι ΗΠΑ, η Κίνα, ο Καναδάς και άλλες χώρες έχουν βάλει «στοίχημα» να γίνουν ηγέτες στις εξελίξεις.

Σε μια παγκοσμιοποιημένη οικονομία, όμως, εάν η Ελλάδα χάσει αυτό το τρένο, διατρέχει μεγάλο κίνδυνο. Έχουμε τεράστια ανάγκη από εξαγωγές και κατά τη γνώμη μου πρέπει να βάλουμε στοίχημα σε αυτόν τον ταχέως αναπτυσσόμενο τομέα. Μην ξεχνάμε ότι δεν μπορούμε όλοι να έχουμε iPhone, Samsung ή Huawei αν δεν παράγουμε και εμείς κάτι χρήσιμο!

Για να αναπτυχθούμε στον τομέα αυτό πρέπει πρώτα από όλα να βάλουμε φρένο στο brain drain, να εκμεταλλευτούμε το ταλέντο μέσα στη χώρα μας, αλλά και το ταλέντο μας που διαπρέπει στο εξωτερικό. Για να υπάρχει αποτέλεσμα όμως θα πρέπει να δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες για επιστημονική και τεχνολογική καινοτομία και επιχειρηματικότητα. Πρέπει να δοθούν σημαντικά κίνητρα για επενδύσεις, και πρέπει να καλλιεργήσουμε υψηλής ποιότητας τεχνογνωσία που θα μας επιτρέψει να γίνουμε ηγέτες στις νέες τεχνολογίες. Προφανώς για να το πετύχουμε αυτό είναι κρίσιμο να στηριχθούμε σε υψηλής ποιότητας πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα. Αν αυτά δεν παράγουν έρευνα κορυφαίου επιπέδου και δεν προσφέρουν άριστη κατάρτιση στους αποφοίτους τους, τότε ποιος θα καινοτομήσει εξαγωγίμη τεχνολογία και ποιανού οι καινοτομίες θα αξιοποιηθούν επιχειρηματικά;

Αυτή τη στιγμή τα πανεπιστήμια μας αντιμετωπίζουν αρκετά προβλήματα. Υπάρχει το κλασικό αμάρτημα του νεοποτισμού στις προσλήψεις καθηγητών, υπάρχει δυσλειτουργία που πολλές φορές συνδέεται με ανήθικα πάρε-δώσε μεταξύ του φοιτητικού, καθηγητικού και πολιτικού κόσμου, και υπάρχει κακός σχεδιασμός από το κράτος που αυξάνει τον αριθμό των εισακτέων για να ικανοποιήσει ψηφοφόρους, χωρίς ωστόσο αυτή η αύξηση να καθοδηγείται από μια ορθολογική θεώρηση των αναγκών της οικονομίας και της κοινωνίας και χωρίς να συνοδεύεται με τους απαραίτητους πόρους για να αντέξουν τα πανεπιστήμια τον όγκο των φοιτητών. Υπό αυτές τις συνθήκες δυσχεραίνονται τα πανεπιστήμια στο να επιτελέσουν το έργο τους. Συνδυαστικά με την δυσλειτουργία της οικονομίας αυτό οδηγεί πολλούς νέους στο εξωτερικό, προς αναζήτηση μεταπτυχιακών σπουδών, και καλύτερων ευκαιριών απασχόλησης. Κι αν ξενιτευτεί κανείς, τότε δύσκολα γυρίζει πίσω. Τα πανεπιστήμια και τα ερευνητικά ιδρύματά της χώρας μας πρέπει να στηριχθούν για να γίνουν οι καταλύτες της καινοτομίας στη χώρα μας.

Θα μου πείτε πώς να παίξει μπάλα μια μικρή χώρα σαν την Ελλάδα στο παγκόσμιο επιστημονικό και επιχειρηματικό γίγνεσθαι. Για να απαντήσω θα σας δώσω το παράδειγμα του Ισραήλ που τα πηγαίνει εξαιρετικά σε αυτόν τον τομέα. Τα πανεπιστήμια τους είναι παγκόσμιοι κύρους, παράγουν εξαιρετικούς επιστήμονες και με τη βοήθεια κεφαλαίων έχουν καταφέρει να παράγουν εξαγωγίμη τεχνολογία.

Συνέχεια της συνέντευξης στο επόμενο τεύχος

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΡΗΤΩΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2019 1-4 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2019/ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Κατά την έναρξη του συνεδρίου θα τελεστεί Επιμνημόσυνη δέηση στον τάφο Νίκου Καζαντζάκη (Λόφος Μαρτινέγκο) ενώ οι χαιρετισμοί θα γίνουν στο Πολιτιστικό Κέντρο Ηρακλείου.

Την Παρασκευή 2 Αυγούστου το απόγευμα θα οργανωθούν :

A) Βιωματικό σεμινάριο: Ομάδα αυτογνωσίας & προσωπικής ανάπτυξης μέσα από τον «Ερωτόκριτο»

B) Παρουσίαση εκπαιδευτικού προγράμματος & δράσεων σχετικών με τον «Ερωτόκριτο» του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου (Πολιτιστικό Κέντρο Ηρακλείου)

Γ) Η καθηγήτρια Τασούλα Μαρκομιχελάκη παρουσιάζει τον κεντρικό ομιλητή του συνεδρίου-ομότιμο καθηγητή του Πανεπιστημίου Cambridge David Holton (Πολιτιστικό Κέντρο Ηρακλείου)

Το βράδυ της δεύτερης ημέρας προγραμματίζεται βραδιά «Μαλβαζίας» στον Καράβολα (Παραλιακή Λεωφόρος Ηρακλείου) με συμμετοχή χορευτικού συγκροτήματος Αυστραλίας & συνδιοργάνωση από το «Λαογραφικό Όμιλο 'Λάζαρος και Μανόλης Χνάρης'»

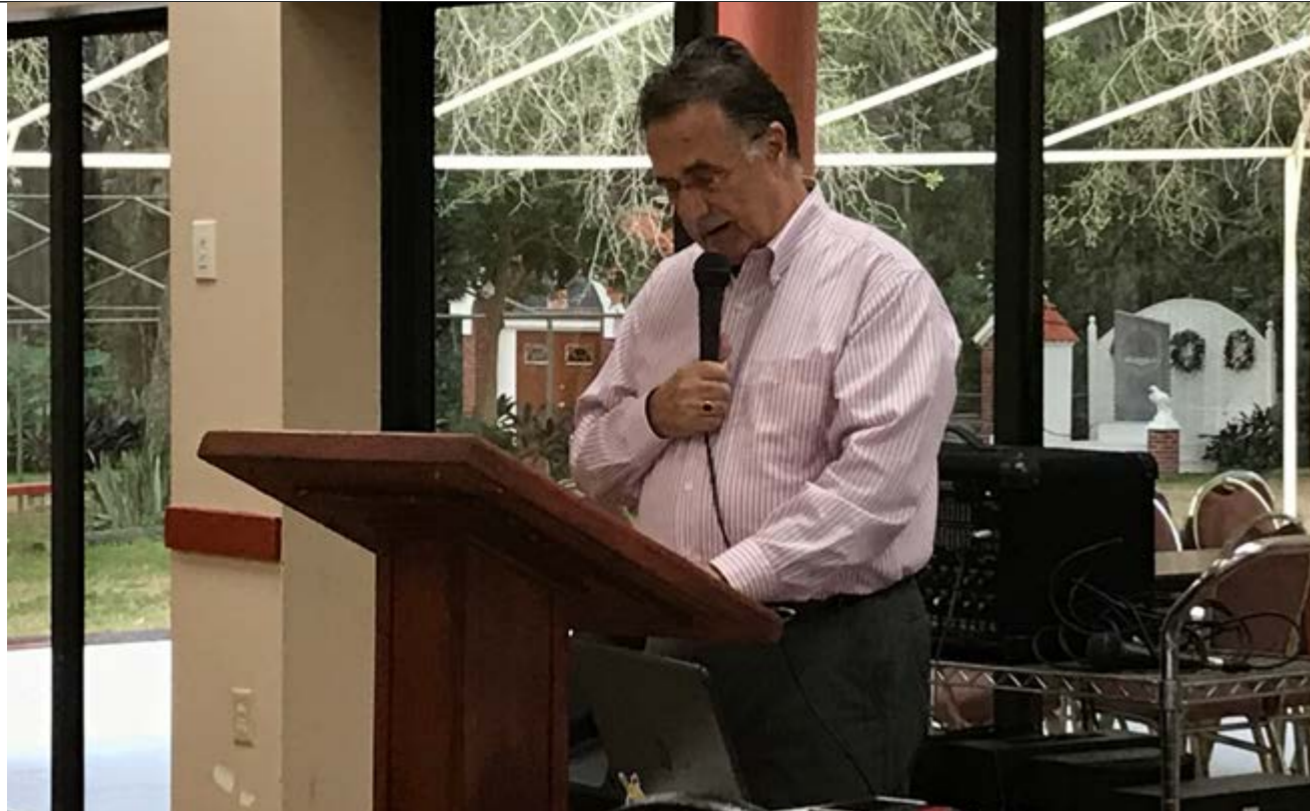
Η 3η ημέρα θα ξεκινήσει με ξενάγηση στα Ενετικά Τείχη & Μνημεία του Ηρακλείου και θα ακολουθήσουν Παρουσίαση Προγραμμάτων, Πορείας & Έργου του Πανεπιστημίου Κρήτης (Πολιτιστικό Κέντρο Ηρακλείου), Ομιλία για την Κρητική Διάλεκτο στον «Ερωτόκριτο» και βράβευση διακεκριμένων αποδήμων Κρητών από Αμερική, Ευρώπη & Αυστραλία/Παρουσίαση βραβευθέντων από μέλη της επιστημονικής κοινότητας (Πολιτιστικό Κέντρο Ηρακλείου).

Το βράδυ οι σύνεδροι θα παρακολουθήσουν Μουσικοθεατρική Παράσταση βασισμένη στον «Ερωτόκριτο» (Πολιτιστικό Κέντρο Ηρακλείου).

Την 4η και τελευταία μέρα το πρόγραμμα προβλέπει λειτουργία στον Ιερό Ναό Αγίου Μηνά και θα ακολουθήσει στον Κορουσώνα Ξενάγηση-Μουσείο «Θύραθεν», καντάδα με μαντολίνα γεύμα που θα ολοκληρώσει το πρόγραμμα του Συνεδρίου.

Για το βράδυ προγραμματίζεται η προαιρετική μετάβαση στα Λειβάδια Μυλοποτάμου όπου θα βραβευτεί ο Λυράρης Λεωνίδας Κλάδος

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΜΝΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΙΜΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΘΝΑΡΧΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟ ΒΕΝΙΖΕΛΟ ΣΤΗ ΦΛΩΡΙΔΑ ΤΩΝ ΗΠΑ

ΤΟΥ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΒΕΛΙΒΑΣΑΚΗ

Στο πλαίσιο των Πολιτιστικών Εκδηλώσεων του Συλλόγου Κριτών Λωρίδας, την Κυριακή, 2 Δεκεμβρίου, 2018, πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία, εκδήλωση μνήμης και τιμής για τον Εθνάρχη Ελευθέριο Βενιζέλο στο Κρητικό Πολιτιστικό Κέντρο στο Palm Harbor, Λωρίδας.

Η εκδήλωση που αφορούσε τη ζωή και το έργο του μεγαλύτερου ηγέτη της σύγχρονης Ελλάδας, παρουσίασε και συντόνισε η εκπαιδευτικός και πρόεδρος του τοπικού λογοτεχνικού συλλόγου “Νίκος Καζαντζάκης”, κα. Μαρία Χαραλαμπίδου.

Κεντρικός ομιλητής της εκδήλωσης ήταν ο τέως Πρόεδρος της ΠΕΑ και του ΠΣΚ, κ. Μανώλης Βελιβασάκης ο οποίος ανέπτυξε το θέμα: «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος, ο Άνθρωπος, ο Χαρισματικός Ηγέτης, ο Εθνάρχης», και μεταξύ άλλων ανέφερε χαρακτηριστικά, “Η σημερινή εκδήλωση, δεν στοχεύει μόνο στην ανανέωση και την ενίσχυση της ιστορικής μνήμης, αλλά και στην ανάδειξη πολιτικών μηνυμάτων για τη σημερινή εποχή, για τη σημερινή συγκυρία. Δεν είναι μια απλή πολιτιστική εκδήλωση. Είναι μια πολιτική πράξη, μια πολιτική στάση. Οι ηγέτες προπορεύονται και οδηγούν. Οι αγαθοί οδηγούν τους λαούς που τους ακολουθούν σε επιτυχίες, σε νίκες, ακόμα και σε θριάμβους. Οι κακοί, σε αποτυχίες και καταστροφές. Οι προσωπικότητες που κατατούν εξέχουσα θέση στην Ιστορία μιας χώρας, υπερβαίνουν τις χρονικές διαστάσεις της εποχής κατά την οποία έζησαν και πραγματοποιήσαν το έργο τους. Οι σπάνιες αυτές μορφές, που συγκέντρωσαν τις ύψιστες αρετές ενός λαού, αποτελούν εφεξής και μια θεμελιώδη συνισταμένη του. Με την παρέλευση των ετών προσλαμβάνουν ηρωικές και μυθικές διαστάσεις. Μέσω της δράσης και της ακτινοβολίας τους, αποκαλύπτονται συνάμα και τα ιστορικά όρια ενός λαού. Φανερώνονται οι πραγματικές δυνατότητες των ανθρώπων ενός τόπου, όταν βρεθούν σε αγαστή συνεργασία κι επικοινωνία μ’ έναν ιδιοφυή πολιτικό ηγέτη. Αναμφίβολα η μορφή του Ελευθερίου Βενιζέλου εντάσσεται σε τούτο το λαμπρό πάνθεον των ξεχωριστών. Τα 82 χρόνια που πέρασαν από το θάνατό του, δεν κλόνισαν τη θέση του στις συνειδήσεις των Ελλήνων, δεν ξεθώριασαν τη μεγαλειώδη πορεία του στα δρώμενα της Κρητικής Ιστορίας, αρχικά, και μετέπειτα στην πυρετώδη διαδρομή συνολικά της

χώρας μας, κατά τις πρώτες δεκαετίες του 20ου αιώνα. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος υπήρξε η ιδανική ενσάρκωση του ιστορικού πνεύματος της Κρήτης. Η μακρά σειρά των αιματηρών αγώνων για την κατάκτηση της Ελευθερίας στο νησί, που υπέστη ανήκουστα δεινά κάτω από τον τουρκικό ζυγό, είχε ενσταλάξει στις ψυχές των Κριτών την αξία της θυσίας, της φιλοπατρίας, αλλά και ακατάβλητο σθένος.”

Η εκδήλωση έκλεισε με ομιλία του κ. Γιάννη Κοκολάκη, ο οποίος εξιστόρησε γεμάτος συγκίνηση πως ανακάλυψε στην Φιλαδέλφεια των ΗΠΑ ένα ρεπλικά όχημα Pakard, το αυτοκίνητο του Ελευθερίου Βενιζέλου, στο οποίο έγινε απόπειρα δολοφονίας του και το οποίο αγόρασε και μετέπειτα δωρίθηκε από τον ίδιο την Παγκρητική Ένωση Αμερικής στο Μουσείο Ελευθερίου Βενιζέλου.

Διαβάστηκε επίσης μήνυμα που έστειλε ειδικά για την εκδήλωση ο πρόεδρος του Κέντρου Μελετών και Ερευνών Ελευθερίου Βενιζέλου, κ. Νίκος Παπαδάκης, που μεταξύ άλλων ανέφερε, “Η σχέση του Βενιζέλου με την Ομογένεια της Αμερικής υπήρξε διαχρονικά στενή. Έβλεπε πάντοτε τους ξενιτεμένους συμπατριώτες μας σαν ένα σπουδαίο παρακλάδι του ελληνισμού, που με τον δυναμισμό τους μπορούσαν να προσφέρουν πολλά στην πατρίδα, αλλά και οι Έλληνες της Αμερικής αγαπούσαν τον Βενιζέλο και εμπνέονταν από το έργο του. Είναι βέβαιο ότι ο Μανώλης Βελιβασάκης και ο Γιάννης Κοκολάκης θα παρουσιάσουν τεκμηριωμένα την προσωπικότητα, τη ζωή, την επαναστατική και πολιτική διαδρομή του μεγάλου Κρητικού. Στο πρόσωπό τους, το Ίδρυμά μας αναγνωρίζει δύο ξεχωριστούς φίλους και εκφράζει την ευγνωμοσύνη του για την τεράστια διαχρονική προσφορά της κρητικής παροικίας των ΗΠΑ.”

Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν και χαιρέτισαν ο Γενικός Πρόξενος της Ελλάδας στη Ταμπα κ. Δημήτρης Σπάρος, ο Α΄ Αντιπρόεδρος της ΠΕΑ κ. Ιακώβος Μπουτζουκας και πληθος κοσμου.

Συγχαρητήρια στον Σύλλογο Κριτών Κλιαργουοτερ Φλωριδας για την πρωτοβουλία της Εκδήλωσης. Θερμα συγχαρητήρια στις κύριες του Συλλόγου για τα Κρητικά γλυκίσματα και τον κ. Γιάννη Κοκολακη για την άπλετη ρακί.

ΒΡΑΔΙΑ ΤΙΜΗΣ ΚΑΙ ΜΝΗΜΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΓΙΑΤΡΟ ΙΩΑΝΝΗ ΧΡΙΣΤΑΚΗ

ΤΟΥ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΒΕΛΙΒΑΣΑΚΗ

Ποτέ δεν είχε πολλά χρήματα ο πατέρας μου. Είχε πολλά πλούτη όμως στην καρδιά του“ Σε κλίμα συγκίνησης πραγματοποιήθηκε στην Αίθουσα Πειραματικού Θεάτρου του Πολιτιστικού και Συνεδριακού Κέντρου Ηρακλείου η βραδιά τιμής και μνήμης αφιερωμένη στο γιατρό Ιωάννη Γ. Χριστάκη. Την εκδήλωση διοργάνωσαν η Παγκρητική Ένωση Αμερικής, το Κληροδότημα της Παγκρητικής για το Πανεπιστήμιο της Κρήτης, ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Κρήτης και ο Σύλλογος Ηρακλείου «Φίλοι του Πανεπιστημίου Κρήτης».

Στον χαιρετισμό του ο Αντιπεριφερειάρχης Πολιτισμού Κώστας Φασουλάκης επεσήμανε χαρακτηριστικά: „Έχει ιδιαίτερη σημασία να τιμούμε την αριστεία. Μας δείχνει τη σχέση των Κρητών της Αμερικής με τον τόπο τους. Κι ότι πέρα από εδώ υπάρχει άλλη μία Κρήτη, με συνεχή παρουσία και αγάπη για το νησί μας“.

Από την πλευρά της η αντιδήμαρχος Ηρακλείου Αριστέα Πλεύρη ανέφερε: „Πέρα από τις τιμές, η αποψινή εκδήλωση είναι ένα μάθημα, μια υπενθύμιση, για όλους εμάς, για το τι μπορεί να κάνει καθένας μας στον τόπο του“.

Η αντιδήμαρχος Ηρακλείου μίλησε με πολύ εγκωμιαστικά λόγια για την προσωπικότητα του Γιάννη Χριστάκη, „του μεγάλου ανθρωπιστή γιατρού“. Η κ. Πλεύρη παρατήρησε με τη σειρά της ότι „ο απόδημος Ελληνισμός διατηρεί σχέσεις με τη γενέθλια γη“, ενώ σημείωσε ότι „αποδίδουμε τα της αριστείας στην αριστεία“. Για τη ζωή και το έργο του Μεγάλου Κρητικού, μίλησε η Πρόεδρος του Κληροδοτήματος της Παγκρητικής Ένωσης Αμερικής, κ. Άννα Γιαννούλια η οποία τόνισε: „Σπάνιος άνθρωπος ο Γιάννης Χριστάκης, προσέφερε αφιλοκερδώς τις υπηρεσίες του και αγωνίσθηκε για την δίκαιη λύση του Κυπριακού“ Η ίδια επέδωσε τιμητική πλακέτα στον πρώην Πρόεδρο της Τοπικής Επιτροπής του Κληροδοτήματος της Παγκρητικής Ένωσης Αμερικής για τα ΑΕΙ της Κρήτης, κ. Μιχάλη Καραταράκη, ο οποίος τόνισε: „Έκανα όσα μου υπαγόρευσε η συνείδηση μου ως Κρητικός και Ηρακλειώτης“.

Η εκδήλωση περιελάμβανε απονομή του «Βραβείου Ιατρού Ιωάννου Γ. Χριστάκη» που έχει θεσπίσει από το 2001, η επιτροπή κληροδοτήματος της Παγκρητικής Ενώσεως Αμερικής.

Ως κεντρικός ομιλητής ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Κρήτης, καθηγητής κ. Οδυσσέας Ζώρας, ανέφερε, μεταξύ άλλων:

„Φωτεινό σημείο οι υποτροφίες Χριστάκη. Υπογραμμίζουν ότι απευθύνεστε σε ένα Πανεπιστήμιο αριστείας, όπως το δικό μας. Η ιατρική γνώση διπλασιάζεται κάθε χρόνο με μεγάλη ταχύτητα. Υποχρέωση μας να κάνουμε πιο σύγχρονο, πιο ελκυστικό, πιο ανοιχτό, πιο αποδοτικό το Πανεπιστήμιο μας. Η ιατρική εκπαίδευση βρίσκεται σε ένα μεταβατικό στάδιο. Η εξέλιξη της πρέπει να είναι έξω από κάθε ιδεοληψία. Πρέπει να δημιουργήσουμε ιατρικές σχολές χωρίς στεγανά, με τη συνεργασία μέσω διαδικτύου με σχολές από όλο τον κόσμο“.

„Επιτακτική ανάγκη, οι ιατρικές σχολές σε όλη την Ελλάδα να επενδύσουν στην εκπαίδευση του προσωπικού τους στις νέες ανάγκες“, τόνισε ο Πρύτανης και ανέφερε ότι η ιατρική του μέλλοντος θα είναι η „ιατρική της προσομοίωσης“

„Λιγότερος ατομισμός, περισσότερη αλληλεγγύη και σεβασμός“, ήταν η συμβουλή του στους φοιτητές που βραβεύονται.

„Ποτέ δεν είχε πολλά χρήματα ο πατέρας μου. Είχε πολλά πλούτη όμως στην καρδιά του. Δεν ξεχώριζε τους ανθρώπους“ ανέφερε ο γιος του Γιάννη Χριστάκη.

Το βραβείο απονέμεται στον καλύτερο νεοεισερχόμενο φοιτητή, ο οποίος αποφοίτησε από Λύκειο του Νομού Λασιθίου και εισήχθη με τον μεγαλύτερο αριθμό μορίων σε τμήμα του Πανεπιστημίου ή του Πολυτεχνείου Κρήτης.

Το βραβείο είναι ετήσιο, δίδεται σε φοιτητές των δύο Ιδρυμάτων εναλλάξ και συνοδεύεται από χρηματικό ποσό 1500 δολαρίων, που προέρχεται από το εισόδημα εισφορών των μελών του Τμήματος Σικάγου και των περιχώρων, καθώς και φίλων του Ι. Χριστάκη από την Κρήτη και την Αμερική και από μια αναμνηστική Περγαμινή.

Το Βραβείο απονεμήθηκε φέτος από το Κληροδότημα (Γακ) της ΡΑΑ στους φοιτητές: Γεώργιο Χαμηλάκη, ο οποίος συγκέντρωσε 19240 μόρια στις εισαγωγικές εξετάσεις για την Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Κρήτης, το έτος 2017 και Άννα Ατζαράκη, η οποία συγκέντρωσε 19200 μόρια στις εισαγωγικές εξετάσεις για την Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Κρήτης, το έτος 2018.

Οι παραπάνω φοιτητές πληρούν τις προϋποθέσεις, αφού αποφοίτησαν από Λύκεια του Νομού Λασιθίου, πέτυχαν την είσοδό τους στις Σχολές του Πανεπιστημίου Κρήτης με τα υψηλότερα μόρια και έχουν ήδη γραφτεί σε αυτές.

Η βραδιά έκλεισε με μουσική από τους: Γιώργο Τσαντάκη, Κλεάνθη Ατσαλάκη, Κωστή Ατσαλάκη. Το «Βραβείο Ιατρού Ιωάννου Γ. Χριστάκη», τιμά τη μνήμη του Ιωάννου Χριστάκη, και στοχεύει να συμβάλει στην προσέλκυση υψηλού επιπέδου φοιτητών στα Ακαδημαϊκά Ιδρύματα της Κρήτης.

PANCRETAN ASSOCIATION OF AMERICA FIRE RELIEF FUNDRAISER

The Pancretan Association of America committed itself to help the victims of the devastating fire in Coastal East Attica, Greece in July, 2018. In just a few hours, ninety-two people perished, many were burned and/or traumatized, and over 2500 structures and cars were destroyed. The victims of this devastating fire had severe short term needs and will continue to have long-term needs. Some lost spouses, parents, and/or children in addition to their homes and livelihoods.

The Pancretan Association has always been a generous supporter of people in need and immediately partnered with International Orthodox Christian Charities (IOCC), a very well-respected United States based organization, to help. Through IOCC's "Greece Greatest Needs Fund" IOCC works closely with Apostoli, the humanitarian arm of the Archdiocese of Athens, to provide immediate basic needs for fire survivors. The IOCC is committed to working with the affected communities and identifying appropriate short and long-term responses to their needs.

In August, the fund raising kick off was started when eight Cretan musicians in New York, Chris Fasarakis, Steve Stylianoudakis, Manoli Fasarakis, Greg Manouselis, Geroge Kokonas and Mihali Fournarakis immediately responded to the PAA Fire Relief Fundraiser by donating their time and talents to put on a beautiful event for the fire victims in Greece. The event was held and co-sponsored by the MInos Cretan club in Astoria, New York who donated the food and venue. In just a few hours \$6500 was raised from those that attended.

The Pancretan Association continued this fundraiser for three months and through its District Governors and the generosity of the chapters and individual donations, \$40,000 was raised. IOCC has immediately put the money to where the most needs were and will continue to serve these people. The need was and will continue to be great in this area for a long time. Any amount will bring relief and I encourage those that have not donated to do so. Thank you to those who so generously donated for the victims of these devastating fire. May the benevolence of all those who gave and will give to this cause and for past fundraising causes of the PAA, be returned to you and your families in blessings.

Dr. Joanne Vasilomanolakis Lagos
Chair, PAA Fire Relief Fundraiser
General Supervisor, Pancretan Association of America

Η Παγκρήτιος Ένωση Αμερικής και η Παγκρήτιος Ένωση Νεολαίας Αμερικής εύχονται στους Κρήτες απανταχού της γης «Τρισευτυχισμένο» το 2019. Υγεία και προσωπική και οικογενειακή ευτυχία, πολλές χαρές και με επιτυχίες σε όλους τους τομείς της ζωής σας.
Λευτέρης Δραμυτινός και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Παγκρήτιας Ένωσης Αμερικής
Μαρία Βαμβάκη, Αντιπρόεδρος Αμερικής Παγκοσμίου Συμβουλίου Κρητών.
Γεωργία Τσουτσουνάκη, πρόεδρος Νεολαίας Παγκρήτιου Ενώσεως Αμερικής.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΡΗΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΚΡΟΝ

Greetings from The Cretan Association of Akron, Ohio!

Our Current Officers:

Jason Nicolacakis, President; Yianni G. Detorakis, Vice President; George Detorakis, Treasurer; Kalliope Kamvouris, Corresponding Secretary; and Toula Elefter, Recording Secretary.

The first children of the proud and historic island of Crete to come to Akron, Ohio, arrived in 1913. They were few in number at the time and there was no social organization. However, these individuals served the Akron Greek community well in its early years. When World War I began several years later in 1917, many Akron Cretans enlisted in the armed forces to fight for their adopted country.

By 1931, the number of Cretan immigrants in the area had increased and there was a desire to more formally unite. On September 2, 1931, the Cretans in the Akron area organized into "The Cretan Brotherhood of Akron and Suburbs." Those founding members were dedicated to the organization and donated \$10,000 to actively support the building of hospitals in Crete. The following year was distinguished by the presentation of "The Holocaust of Arkadi," a dramatic effort organized and performed by Akron Cretans that re-enacted the defense of the monastery of heroic Cretan priests and area villagers. The play was performed in many other cities beginning in 1932. Akron had a vibrant, active and growing Cretan community.

The first Cretan Women's Club in Akron was known as Mount Ida Auxiliary. This ladies organization supported many philanthropic endeavors in the Akron Greek community and nationwide.

Akron, Ohio played host to the National Convention of the Pancretan Association of America during the summer of 1938. Many delegates from all over the United States attended, and the convention was an outstanding success. The war years of 1940-1945 saw the inception of Greek War Relief and U.S. Bonds. The members contributed toward these drives to support the effort during World War II.

Akron has hosted several District Conferences. Several members have served as past District III Governors, Lt. Governors, Convention delegates, PYA national president, PYA Board, PYA National Dance Group. And PYA's East Coast Youth Supervisor.

Akron has supported philanthropic endeavors of the PAA National Association including the fire relief funds for Greece, and has contributed to the scholarship program and various other causes. The Akron chapter also supports its beloved church, The Annunciation Greek Orthodox Church, by memberships, financial contributions and manpower with members serving on Parish Council officers, Philoptochos, and on the Church Board of Trustees.

More recently:

Culturally, Akron has orchestrated 11 successful District III Cretan Dance Workshops under the instruction of Bob Markakis, the PAA Cultural & Education Committee chairperson. The Cretan Youth of Akron have been performing traditional Cretan dances over the last 25 years at local and district level at dances, festivals, nationally at Cretan conventions and even in Crete. Today's Akron dance group has more than 20 participants. The Cretan Association of Akron, Ohio, with great honor hosted the 43rd PAA National Convention, June 29-July 5, 2013—an honor it had not held in 75 years. The Akron members delivered an unforgettable experience for all in attendance. The Akron chapter has always strived to employ an approach of service, hospitality and most of all... filoxenia. Thus, our motto "Mikro Xorio, Megali Kardial!"

The first National Pancretan Youth Conference was held in Akron at the Portage Hotel in 1949. Seventy years later our newly formed Akron youth members together with the Cleveland youth members will proudly host the PYA Winter conference January 3-5, 2019 and celebrate 70 years since the first PYA conference which was hosted in Akron. During the 2109 PYA Winter Conference these two most newly created youth chapters and officers will be recognized. The new youth chapters are: The Cretan Youth of Akron and The Cretan Youth of Cleveland. The children, grandchildren, and great grandchildren of the founding members continue to carry on with honor their Cretan traditions.

On behalf of all the members of the Cretan Association of Akron, Ohio—Happy and Healthy New Year 2019!

Η Παγκρήτιος Ένωση Αμερικής και η Παγκρήτιος Ένωση Νεολαίας Αμερικής εύχονται στους Κρήτες απανταχού της γης «Τρισευτυχισμένο» το 2019. Υγεία και προσωπική και οικογενειακή ευτυχία, πολλές χαρές και με επιτυχίες σε όλους τους τομείς της ζωής σας.

Λευτέρης Δραμυτινός και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Παγκρήτιας Ένωσης Αμερικής
Μαρία Βαμβάκη, Αντιπρόεδρος Αμερικής Παγκοσμίου Συμβουλίου Κρητών.
Γεωργία Τσουτσουνάκη, πρόεδρος Νεολαίας Παγκρήτιου Ενώσεως Αμερικής.

ΝΕΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΣΤΗΝ ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ ΕΝΩΣΗ ΜΕΛΒΟΥΡΝΗΣ -ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ

Την Κυριακή 21 Οκτωβρίου 2018 πραγματοποιήθηκε η Ετήσια Γενική Συνέλευση της Παγκρήτιας Ένωσης Μελβούρνης όπου πάνω από 130 μέλη μέσα σε ένα πολύ θετικό, δημιουργικό και ενωτικό κλίμα άκουσαν τα πεπραγμένα του προηγούμενου Διοικητικού Συμβουλίου, ενέκριναν τα οικονομικά του οργανισμού, ενώ έδωσαν το πράσινο φως στην νέα διοίκηση να προχωρήσει με τα νέα σχέδια της Ένωσης για το 2019.

Στην αναφορά της η απερχόμενος Πρόεδρος κα. Μαρία Βασιλάκη ευχαρίστησε τα μέλη για την συμπαράστασή τους, ενώ ευχαρίστησε τα άτομα που την στήριξαν κατά την επιτυχημένη διετή θητεία της πριν παραδώσει την σκυτάλη στον νέο Πρόεδρο κ. Ιωάννη Νικολακάκη.

ΝΕΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Την Πέμπτη 25 Οκτωβρίου υπό την επίβλεψη της Εφορευτικής Επιτροπής αποτελούμενη από τους Γεώργιο Σταράκη και Κώστα Στρογγυλάκη έγιναν οι αρχαιρεσίες για την ανάδειξη του νέου Διοικητικού Συμβουλίου για το έτος 2018 – 2020. Τα ακόλουθα άτομα εξελέγησαν: Ιωάννης Νικολακάκης (Πρόεδρος), Κυριάκος Καραγιωργάκης (Α' Αντιπρόεδρος), Γεώργιος Λεοντάκης (Β' Αντιπρόεδρος), Νίκη Μελαμπιώτη (Γενική Γραμματέας), Πέτρος Φραγκιαδάκης (Β' Γραμματέας), Μαρία Ρισσάκη (Ταμίας), Μαρία Μανιού (Β' Ταμίας), Μανώλης Σταράκης, (Δημοσίων Σχέσεων – Αγγλικά), Γεώργιος Σεβαστάκης (Δημοσίων Σχέσεων – Ελληνικά), και μέλη οι Αντώνης Τσουρδαλάκης, Μανώλης Λεοντάκης, Δημήτρης Παπαδημητράκης, Άννα Ψαράκη, Μιχάλης Καραμίτος, Ιωάννης Κοντεκάκης, Νίκος Κουκουβιτάκης, Γιάννης Καραδάκης, Δημήτρης Πατεράκης, Μανώλης Βανταράκης, Κώστας Σταράκης.

39ο ΕΤΗΣΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΚΡΗΤΩΝ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ

REPORT OF THE 39TH CRETAN FEDERATION CONVENTION IN HOBART AUSTRALIA

The 39th Cretan Federation Convention was held in Hobart, Tasmania Australia from Thursday 3rd to Monday 7th January 2019. The convention was attended by over 200 delegates from Australia and New Zealand including over 100 youth who attended and participated in all the events. Youth representatives were present from New South Wales, Victoria, Queensland, Western Australia and Tasmania.

The Youth Welcome Night was held on Thursday night at Hobart's Hellenic House. The night was an opportunity for all the youth to introduce themselves and bond before the formalities of the convention began. It was also an opportunity for youth to meet the representatives of Tasmania, the host State, and discuss Cretan/Greek related activities during the year, including Tasmania's dancing group.

On the same night, the senior delegates enjoyed a meal at Filoxenia Greek Restaurant and hosted by owner Nikos Gonianakis to a traditional 'antichristo' lamb.

On Friday, the Youth Annual General Meeting was held with over 90 youth in attendance. In addition to each youth club discussing their activities over the last year, the following main three decisions were made:

1. The National Art Competition that had been held in 2018, would occur in 2019 again and would be an annual event.
 2. That the CYANZ would launch a quarterly or bi-annual newsletter/magazine in 2019, which will be an opportunity for youth clubs to show what events they've held throughout the period and to contribute to articles, etc.
 3. That CYANZ would try to engage youth throughout the year with events/competitions/posts on social media.
- Following the Annual General Meeting, group-bonding workshops were held for the youth including dancing and Cretan trivia.

The official convention launch was held on Friday night at Derwent Sailing Club. It was an opportunity for the youth to meet musicians Kosta Kordatzakis, Nikos Synolakis and Giorgos Chalkiadakis, who travelled to Australia for the convention. The music was fantastic and dancing continued until the hours of the early morning and again there was a large amount of youth in attendance.

On the Saturday morning, the official Annual General Meeting took place where delegates from Australia and New Zealand discussed activities of the year that had passed and upcoming events and including the 78th Anniversary of the Battle of Crete.

The convention dinner dance was a huge success with over 90 youth performing in traditional Cretan Stoles. With dancing groups performing from Tasmania, New

South Wales and Victoria, it was very encouraging to see the number of dancers and the fact that 2nd, 3rd and 4th generation Greek-Australians are keeping traditions like Cretan Dancing alive.

As is convention tradition, following each group's performance, all 90 youth performed sousta together with partners from different States.

On Sunday, youth members attended Hobart's Theophania festival and witnessed the throwing of the cross, with a few young boys also jumping into the water for the opportunity to grab the cross. Following this, the convention soccer match was held with over 50 youth participating. Again being an opportunity for all attendees to bond and have fun.

On Sunday night, a traditional Greek meal was enjoyed at Urban Greek restaurant in Tasmania and later the musicians entertained the crowd.

On Monday, an excursion to the Museum of Old and New Art (MONA) was organised. Starting with a ferry ride around Hobart's harbour, it was a great opportunity for young and old to do some sightseeing together before everyone returning home.

Thank you to John Fiotakis and his Committee from Tasmania for hosting a very successful convention.

ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΟΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ 152 ΧΡΟΝΙΑ ΑΡΚΑΔΙΚΗΣ ΕΘΕΛΟΘΥΣΙΑΣ ΣΤΗ ΜΕΛΒΟΥΡΝΗ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΦΕΣΤΙΒΑΛ «ΑΡΚΑΔΙΑ»

Η Παγκρήτια Ένωση Μελβούρνης – Αυστραλίας στα πλαίσια του « ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΑΡΚΑΔΙΑ 2016 » υπό την αιγίδα των εορτασμών για την 152 Επέτειο της Αρκαδικής Εθελοθυσίας διοργάνωσε πληθώρα εκδηλώσεων.

Τις εκδηλώσεις τίμησαν με την παρουσία τους δυο χοροδιδάσκαλοι από τον Λαογραφικό Όμιλο « ΤΖΑΝΙΔΑΚΗ » και συγκεκριμένα ο κ. Μανώλης Τζανιδάκης και η κα. Χριστίνα Σταματάκη από το Ρέθυμνο της Κρήτης οι οποίοι για πάνω από ένα μήνα μεταλαμπάδευσαν τους χορούς της Κρήτης στα χορευτικά συγκροτήματα της Ένωσης αλλά γενικότερα στα ελληνόπουλα της Μελβούρνης και όχι μόνο. Η παρουσία τους βοήθησε τα Κρητικόπουλα να πάρουν τη εθνική τόνωση που χρειάζεται η τρίτη και τέταρτη γενιά ελληνόπουλων εδώ στην μακρινή Αυστραλία.

Τις εκδηλώσεις επίσης κάλυψαν καλλιτεχνικά δυο άξιοι καλλιτέχνες από την Κρήτη προσκαλεσμένοι της Παγκρήτιας Ένωσης Μελβούρνης. Ο Δημήτρης Βερεράκης από τον Κρουσώνα Ηρακλείου στην Λύρα και το τραγούδι και ο Νίκος Λαυρεντάκης από την Νεάπολη Λασιθίου στο Λαγούτο οι οποίοι όχι μόνο μάγεψαν με τους ήχους της Κρητικής Μουσικής αλλά έδωσαν μαθήματα ήθους, ανθρωπιάς και αξιοπρέπειας κατά την παραμονή τους στην Αυστραλία τόσο στην Μελβούρνη όσο και στο Σύννευ.

Αποκορύφωμα των εκδηλώσεων ήταν η Πανηγυρική Χοροεσπερίδα που πραγματοποιήθηκε στο << Κρητικό Χωριό >> της Μελβούρνης με την παρουσία άνω των 400 ατόμων. Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο εκπρόσωπος της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αυστραλίας Πάτερ Σπυριδών Μπόνιας μετά της πρεσβυτέρας, ο Γενικός Πρόξενος της Ελλάδος στην Μελβούρνη κ. Δημήτρης Μιχαλόπουλος μετά συζύγου και ολόκληρο το Προξενικό επιτελείο, ο Πρόεδρος της Ελληνικής Ορθόδοξης Κοινότητας Μελβούρνης κ. Βασίλης Παπαστεργιάδης, Ο Πρόεδρος της Ένωσης Θεσσαλονικέων κ. Παύλος Μαυρουδής, ο Πρόεδρος της Κρητικής Αδελφότητας Μελβούρνης κ. Μιχάλης Χουδαλάκης, η Πρόεδρος του Παναρκαδικού Συλλόγου ' Κολοκοτρώνης ' κα. Χρύσα Κανατά, Ο Πρόεδρος της Ποντιακής Εστίας κ. Κώστας Τσεπραλιδής, η Καθηγήτρια ελληνικής

Κουλτούρας του Κολλεγίου Oakleigh Grammar κα. Νατάσα Σπανού, ο Πρόεδρος του Ιδρύματος Φροντίδα κ. Γιώργος Λεκάκης, η Πρόεδρος του Έλληνο-Αυστραλιανού Εμπορικού Επιμελητηρίου κα. Γεωργία Πούλος, ο διευθυντής της Delphi Bank κ. Χρήστος Κάραλης ενώ ο οικοδεσπότης της βραδιάς, Πρόεδρος της Παγκρήτιας Ένωσης Μελβούρνης κ. Γιάννης Νικολακάκης, φανερά συγκινημένος ευχαρίστησε τους παραβρισκόμενους για την παρουσία τους και όχι μόνο.

Τις εκδηλώσεις τίμησαν επίσης και ο Γενικός Διευθυντής του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και μελετών «Ελευθέριος Βενιζέλος» κ. Νικόλαο Παπαδάκης από τα Χανιά της Κρήτης, ο Επιστημονικός Συνεργάτης και υπεύθυνος Εκδόσεων του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών κ. Μελετών «Ελευθέριος Βενιζέλος» κ. Γεώργιος Κουκουράκης, ο κ. Σταύρος Νικηφοράκης μέλος της διοικούσας επιτροπής παραρτήματος Αττικής του Ιδρύματος συνοδευόμενος από την σύζυγο του, τον δάσκαλο και λογοτέχνη δημοσιογράφο της εφημερίδας «Χανιώτικα νέα» κ. Βαγγέλη Κακατσάκης συνοδευόμενος από την σύζυγο του οι οποίοι ήταν καλεσμένοι της Κρητικής Αδελφότητας Μελβούρνης για ειδικές εκδηλώσεις για τον Ελευθέριο Βενιζέλο.

Ο κόσμος χειροκρότησε το μικρό ανδρικό χορευτικό συγκρότημα της Παγκρήτιας Ένωσης, το οποίο φορούσε τις καινούργιες ενδυμασίες και ειδικές Κάπες που είχαν μόλις φτάσει από την Κρήτη.

Την επόμενη μέρα στην κατάμεστη εκκλησία της Παναγίας στην Ιερά Μονή του ΑΞΙΟΝ ΕΣΤΙΝ

τελέστηκε Μνημόσυνο και Δοξολογία από τον Πάτερ Σπυριδών Μπόνια υπέρ των 961 ατόμων που ανατινάχθηκαν στην Αρκαδική Εθελοθυσία, ενώ ακολούθησε η επιμνημόσυνη δέηση, ενός λεπτού σιγή, απαγγελία της οδής από μαθητές του κολλεγίου Oakleigh Grammar Αναστασία Αναστοπούλου και Αλεξάνδρα Κωνσταντινίδη και ανάκρουση των εθνικών ύμνων από τα παιδιά της Χορωδίας του Κολλεγίου Oakleigh Grammar και η κατάθεση στεφάνων στο Μνημείο των Ηρώων. Στεφάνια κατέθεσαν οι :

Η Πρόξενος της Ελλάδος στην Μελβούρνη κα. Γεωργία Μπότσιου, Ο Γενικός Διευθυντής του Εθνικού Ιδρύματος Ελευθερίου Βενιζέλου από τα Χανιά της Κρήτης κ. Νικόλαος Παπαδάκης, ο κ. Μιλτιάδης Σταματάκος Αντιπρόεδρος της Κρητικής Ομοσπονδίας Αυστραλίας & Ν. Ζηλανδίας, Ο κ. Γιάννης Νικολακάκης, Πρόεδρος της Παγκρήτιας Ένωσης Μελβούρνης μαζί με την Πρόεδρο της Κρητικής Αδελφότητας Μελβούρνης κ. Μιχάλη Χουδαλάκη, Ο κ. Μανώλης Τζανιδάκης από τον Λαογραφικό Όμιλο Τζανιδάκη από το Ρέθυμνο της Κρήτης, Ο κ. Μιχάλης Καραμίτος Αντιπρόσωπος της Ελληνικής Ορθόδοξης Κοινότητας Μελβούρνης, Ο κ. Θεόδωρος Κασιμίτης Αντιπρόεδρος της Ένωσης Αποστράτων Εφέδρων Ελλήνων Αξιωματικών, Ο κ. Γιάννης Πηλαλίδης, Αντιπρόεδρος της Ποντιακής Εστίας Μελβούρνης, Ο κ. Ιάκωβος Γαριβάλδης Αντιπρόεδρος της Ένωσης Θεσσαλονικέων ο «Λευκός Πύργος», η κα. Πόπη Τσεκούρα αντιπρόεδρος του Συλλόγου Ολυμπίων Μελβούρνης και οι μαθητές του Κολλεγίου Oakleigh Grammar Ευθυμία Δελιχρίστου και η Βικτώρια Ντούροβιτς.

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΣΤΑ ΒΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΜΕ ΤΟΝ ΧΡΗΣΤΟ ΤΖΑΝΙΔΑΚΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΛΓΑ ΚΩΣΤΑΚΗ ΑΠΟ ΤΟΝ “ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΟΜΙΛΟ ΤΖΑΝΙΔΑΚΗ”

Με μεγάλη επιτυχία ολοκληρώθηκαν την περασμένη εβδομάδα τα μαθήματα Κρητικού χορού από τον Λαογραφικό Όμιλο “Τζανιδάκη” στην πόλη της Μελβούρνης. Συγκεκριμένα, οι χοροδιδάσκαλοι κ. Χρήστος Τζανιδάκης και κα Όλγα Κωστάκη ταξίδεψαν για τρεις βδομάδες στην μακρινή Αυστραλία, στα πλαίσια των εορταστικών εκδηλώσεων για την 77η επετείου της Μάχης της Κρήτης, με στόχο να μεταφέρουν την Κρητική παράδοση στους απόδημες Έλληνες της διασποράς.

Ο κ. Τζανιδάκης και η κα Κωστάκη έφτασαν στην Μελβούρνη την Δευτέρα 7 Μαΐου όπου και τους υποδέχτηκαν στο αεροδρόμιο ο κ. Αντώνης Τσουρδαλάκης, Πρόεδρος του Συντονιστικού Συμβουλίου Μνήμης για την Μάχη της Κρήτης, καθώς και ο χοροδιδάσκαλος της Παγκρήτιας Ένωσης Μελβούρνης Αυστραλίας κ. Γιάννης Ρεράκης. Μέσα σε ένα ευχάριστο κλίμα την ίδια βραδιά το συμβούλιο της Παγκρήτιας Ένωσης συναντήθηκε με τους χοροδιδασκάλους και μέλη του Συμβουλίου και συζήτησαν για το πρόγραμμα που είχε διοργανωθεί την περίοδο της παραμονής τους.

Όπως όλοι μας γνωρίζουμε οι Κρητικοί μέσα από τον χορό αλλά και το τραγούδι, εκφράζουν τα συναισθήματά τους, τον ενθουσιασμό τους, την αγάπη τους, τον έρωτά τους ακόμα και την απογοήτευση

τους. Έτσι λοιπόν σκοπός του κ. Τζανιδάκη και της κα Κωστάκη ήταν όχι μόνο να διδάξουν τους Κρητικούς χορούς αλλά παράλληλα να φέρουν σε επαφή τους νεότερους με τα στοιχεία της Κρητικής παράδοσης.

Το πρόγραμμα διδασκαλίας χορού ξεκίνησε από την επόμενη μέρα της άφιξής τους και συγκεκριμένα στο Ημερήσιο Κολέγιο “Oakleigh Grammar”, όπου μαθητές του Δημοτικού και του Γυμνασίου είχαν την ευκαιρία να μάθουν γνωστούς Κρητικούς παραδοσιακούς χορούς. Τα μαθήματα έλαβαν μέρος κατά την διάρκεια των Ελληνικών μαθημάτων και ολοκληρώθηκαν την Τετάρτη 23 Μαΐου μέσα σε κλίμα συγκινητικό αφού χοροδιδάσκαλοι και μαθητές δέθηκαν σαν ομάδα όλες αυτές τις μέρες.

Μαθήματα χορού παραδόθηκαν επίσης στους μαθητές του Ημερήσιου Κολεγίου «Άγιος Ιωάννης» την Δευτέρα 14 και 21 Μαΐου. Ο κ. Τζανιδάκης και η κα Κωστάκη εντυπωσιάστηκαν από το χορευτικό συγκρότημα του Κολεγίου και τις γνώσεις των μαθητών πάνω στον Κρητικό χορό. Θαύμασαν την μαθητική νεολαία που αν και Έλληνες δεύτερης και τρίτης γενιάς χόρευαν με πάθος και υπερηφάνεια.

Στις 15 και 22 Μαΐου ο κ. Τζανιδάκης και η κα Κωστάκη βρέθηκαν στο Ημερήσιο Κολέγιο “Alphington Grammar” όπου και παρέδωσαν μαθήματα Κρητικού χορού στο χορευτικό συγκρότημα του σχολείου. Οι μαθητές ενθουσιάστηκαν με την ευκαιρία που τους δόθηκε να έρθουν σε επαφή με τους χοροδιδασκάλους που ταξίδεψαν τόσα χιλιόμετρα από την Ελλάδα αλλά και να μάθουν παραδοσιακά στοιχεία που σχετίζονται με την κληρονομιά της Κρήτης.

Την Παρασκευή 11 και 18 Μαΐου, ο κ. Τζανιδάκης και η κα Κωστάκη παρέδωσαν δωρεάν σεμινάρια χορού στο κτίριο της Ελληνικής Κοινότητας που βρίσκεται επί της οδού Lonsdale στο κέντρο της Μελβούρνης.

Λάτρες του χορού και κυρίως της Κρητικής παράδοσης έδωσαν το παρών και έμαθαν βήματα γνωστών και μη Κρητικών χορών αλλά και την ιστορική τους προέλευση. Το κοινό που παραβρέθηκε στα σεμινάρια έμεινε εντυπωσιασμένο από τις γνώσεις και τον επαγγελματισμό των δύο χοροδιδασκάλων.

Αποκορύφωμα της επίσκεψης των χοροδιδασκαλών του Λαογραφικού Ομίλου «Τζανιδάκη» ήταν η συνεργασία τους με τα χορευτικά συγκροτήματα της Παγκρήτιας Ένωσης Μελβούρνης Αυστραλίας. Οι χοροδιδάσκαλοι εξ Ελλάδος βρέθηκαν στα μαθήματα χορού που λαμβάνουν μέρος κάθε Πέμπτη βράδυ στο Κρητικό Χωριό κάθε Τρίτη βράδυ στη περιοχή του Moonee Ponds. Η διδασκαλία χορού από τον κ. Τζανιδάκη και την κα Κωστάκη ήταν μια ξεχωριστή εμπειρία για τους μαθητές των και των δύο χορευτικών συγκροτημάτων δίνοντας την ευκαιρία στους μαθητές να διδαχθούν τους χορούς της Κρήτης και να έρθουν σε άμεση επαφή με λαογραφικά στοιχεία που σχετίζονται με την πανέμορφη Κρήτη.

Ο κ. Τζανιδάκης και η κα Κωστάκη παραβρέθηκαν σε όλες τις εορταστικές εκδηλώσεις που οργανώθηκαν από τα Κρητικά σωματεία για την 77η Επετείου της Μάχης της Κρήτης στην Μελβούρνη. Συγκεκριμένα, την Παρασκευή 25 Μαΐου ταξίδεψαν μέχρι την πόλη του Ballarat για εκδήλωση που διοργανώθηκε για πρώτη φορά και ήταν αφιερωμένη στους αιχμαλώτους πολέμου της Μάχης της Κρήτης. Το Σάββατο 26 Μαΐου πήραν μέρος στην καθιερωμένη παρέλαση που πραγματοποιήθηκε στο Μνημείο Πεσότων της Βικτώριας (Shrine of Remembrance), φορώντας τις παραδοσιακές τους ενδυμασίες και κρατώντας με υπερηφάνεια την σημαία του Λαογραφικού Ομίλου «Τζανιδάκη», ενώ την Κυριακή 27 Μαΐου παρακολούθησε την επίσημη Δοξολογία στον Ιερό Ναό του Αγίου Ευσταθίου. Να σημειωθεί ότι το Σάββατο το βράδυ έλαβαν μέρος στην χοροεσπερίδα που οργανώθηκε στην αίθουσα δεξιώσεων του Κρητικού

χωριού, χορεύοντας μαζί με το χορευτικό συγκρότημα της Παγκρήτιας Ένωσης. Το μεσημέρι της Κυριακής είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν από κοντά τους απομειναντες Βετεράνους πολεμιστές που έλαβαν μέρος στην Μάχη της Κρήτης, πολεμώντας στο πλευρό των Ελλήνων.

Κατά την παραμονή τους στην Αυστραλία, ο κ. Τζανιδάκης και η κα Κωστάκη είχαν την ευκαιρία επισκεφτούν για λίγες μέρες και το Σύνδνευ και να παρευρεθούν στην επίσημη χοροεσπερίδα για την 77η Επετείου της Μάχης της Κρήτης που έγινε το Σάββατο 19 Μαΐου. Επίσης τους δόθηκε η ευκαιρία να συναντηθούν με τοπικούς Κρητικούς οργανισμούς. Αξιοσημείωτη ήταν η συνάντησή τους με την κα Μαρία Λαγουδάκη, Πρόεδρο της Κρητικής Ομοσπονδίας Αυστραλίας και Νέας Ζηλανδίας και των τέως Πρόεδρο της Κρητικής Αδελφότητας Σύνδνευ & NNO κ. Παύλο Σπανουδάκη.

Ο κ. Τζανιδάκης και η κα Κωστάκη αποχαιρέτισαν την Μελβούρνη την Δευτέρα 28 Μαΐου. Για τρεις βδομάδες βρέθηκαν κοντά σε κουμπάρους, φίλους και συγγενείς αλλά και είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν νέα άτομα που είχαν την ίδια αγάπη και το ίδιο πάθος για τον Κρητικό χορό. Ήταν μια μοναδική εμπειρία για τους δύο χοροδιδασκάλους να βρεθούν κοντά στον ελληνισμό της διασποράς, τόσα χιλιόμετρα μακριά από την πατρίδα, και να μεταλαμπαδεύσουν την χορευτική κληρονομιά της Κρήτης στα νέα παιδιά που στην πλειοψηφία τους είναι τρίτης γενιάς ελληνόπουλα.

Η αγάπη των παιδιών της Παγκρήτιας Ένωσης Μελβούρνης για τους δασκάλους Χρήστο & Όλγα ήταν ολοφάνερη στα πρόσωπα τους με γεμάτα συγκίνηση κατά την ώρα του αποχωρισμού στο αεροδρόμιο της Μελβούρνης. Όλοι έδωσαν ραντεβού στην Κρήτη για τον Ιούλιο του 2019.

ΣΤΟ ΚΡΗΤΙΚΟ ΧΩΡΙΟ ΤΗΣ ΜΕΛΒΟΥΡΝΗΣ Ο ΣΕΒΑΣΜΙΟΤΑΤΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΤΗΣ ΝΕΑΣ ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ Κ. ΜΥΡΩΝΟΣ ΚΤΙΣΤΑΚΗΣ

Δείπνο προς τιμή του Σεβασμιότατου Μητροπολίτη Νέας Ζηλανδίας κ. Μύρωνα Κτιστάκη και της ομάδας του παρέθεσε η Παγκρήτια Ένωση Μελβούρνης στην Λέσχη των Μελών του Κρητικού Χωριού. Τον Σεβασμιότατο υποδέχτηκαν ο Πρόεδρος κ. Ιωάννης Νικολακάκης με τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, του Γυναικείου τμήματος αλλά και της Νεολαίας. Το δείπνο τίμησαν επίσης και ο Πάτερ Γεώργιος Αδαμάκης, εφημέριος της Ενορίας των Αγίων Αναργύρων της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αυστραλίας.

Κατά την διάρκεια της βραδιάς δόθηκε η ευκαιρία στα Μέλη της Ένωσης να γνωριστούν με τον Μητροπολίτη και να ανταλλάξουν ιστορίες και ευχές, να κάνουν καινούργιες γνωριμίες και προπαντός να θυμηθούν κοινούς φίλους στην Κρήτη. Κατά τον πολύ μεστό και συγκινητικό του λόγο ο Σεβασμιότατος ευχαρίστησε την Παγκρήτια Ένωση Μελβούρνης για την ζεστή και γεμάτη από αγάπη φιλοξενία, ενώ έκανε μια εκτενή αναφορά για τα έργα που ετοιμάζει η Μητρόπολη της Νέας Ζηλανδίας, αναφερόμενος στους προκάτοχους του, για της προκλήσεις του ελληνισμού της Νέας Ζηλανδίας αλλά επίσης και για τις Έλληνο Ορθόδοξες Ιεραποστολές στα νησιά του Ειρηνικού και ειδικά στο Φιτζί, στην Τόγκα και στην Σαμόα με το κτίσιμο νέο Ορθοδόξων ναών. Τελειώνοντας ανέφερε

για τα άξια έργα που έχουν καταφέρει οι Απόδημοι Κρήτες και ειδικά οι Κρήτες της Μελβούρνης.

Με την σειρά του ο Πρόεδρος της Παγκρήτιας Ένωσης Μελβούρνης κ. Ιωάννης Νικολακάκης ευχαρίστησε τον Μητροπολίτη για την τιμή που έκανε στην Παγκρήτια Ένωση να παραβρεθεί, του θύμισε ότι η Παγκρήτια Ένωση Μελβούρνης έχει στο παρελθόν στηρίξει τις Ιεραποστολές στα νησιά του Φιτζί με δωρεά ρούχων, βιβλίων και δώρων μετά την επίσκεψη του τότε Προέδρου κ. Αντώνη Τσουρδαλάκη. Του υπενθύμισε επίσης ότι η Ένωση θα είναι αρωγός στην προσπάθεια του στο μέλλον ενώ παράλληλα τον τίμησε με την εικόνα των Αγίων Τεσσάρων Νέο Μάρτυρων Ρεθύμνης και με κάποιες εκδόσεις βιβλίων της Παγκρήτιας Ένωσης.

Αξίζει να αναφέρουμε ότι τον Σεβασμιότατο συνόδευσαν από την Νέα Ζηλανδία ο Πάτερ Γεώργιος Καννέλης εφημέριος της Ενορίας του Χάμιλτον της Νέας Ζηλανδίας με καταγωγή από το Καλαμίτσι Αλέξανδρου Αποκορώνου Χανίων και ο γραμματέας του Σεβασμιότατου κ. Ευάγγελος Καμπιτάκης με καταγωγή από το Ηράκλειο Κρήτης.

Κατά την αποχώρησή τους έδωσαν όλοι ραντεβού στην Ελλάδα το καλοκαίρι του 2019 στο Παγκόσμιο Συνέδριο Κρητών στο Ηράκλειο της Κρήτης.

ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ ΕΝΩΣΗ ΜΕΛΒΟΥΡΝΗΣ - ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ

**\$ 30,000 ΧΙΛΙΑΔΕΣ
ΓΙΑ ΤΑ ΘΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ**

Σε φιλανθρωπική εκδήλωση που απέφερε \$30.000 μετατράπηκε η βραδιά ταβέρνας που είχε προγραμματίσει από καιρό η Παγκρήτια Ένωση Μελβούρνης για το Σάββατο 28 Ιουλίου σε αίθουσα του Κρητικού Χωριού.

« Μετά τις καταστροφικές φωτιές κάποια μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου πρότειναν να ακυρώσουμε την εκδήλωση ως ένδειξη σεβασμού προς τα θύματα των πυρκαγιών στην Ανατολική Αττική. Τελικά, αποφασίσαμε να προχωρήσουμε και να τη μετατρέψουμε σε εκδήλωση φιλανθρωπικού χαρακτήρα » μας είπε ο κ. Μιχάλης Καραμίτος, αντιπρόεδρος της Παγκρήτιας Ένωσης Μελβούρνης - Αυστραλίας, εκφράζοντας την έκπληξή του, αλλά

και τα θερμά του ευχαριστήρια στις επιχειρήσεις που ανταποκρίθηκαν άμεσα στο κάλεσμα του Δ. Συμβουλίου. « Η λαχειοφόρος που απέφερε και το μεγαλύτερο μέρος των χρημάτων, δεν θα μπορούσε να διοργανωθεί χωρίς τις προσφορές των ομογενειακών επιχειρήσεων που έδωσαν απλόχερα δώρα » πρόσθεσε ο κ. Καραμίτος.

Εν τω μεταξύ, ο κ. Καραμίτος μας πληροφόρησε, ότι τα χρήματα θα κατατεθούν σε τραπεζικό λογαριασμό έως ότου αποφασιστεί από την οργανωμένη παροικία πού θα δοθούν.

Παράλληλα, ο κ. Καραμίτος κάλεσε άλλους ομογενειακούς οργανισμούς να πάρουν το παράδειγμα της Παγκρήτιας Ένωσης Μελβούρνης και να κάνουν ό,τι μπορούν για να βοηθήσουν τους πυροπαθείς διότι τα αδέρφια μας στην Ελλάδα περνούν δύσκολες στιγμές » τόνισε.

Στην εκδήλωση που, αρχικά, υπήρχαν εκτιμήσεις ότι θα απέφερε \$10.000, αλλά το ποσό που συγκεντρώθηκε έφτασε τις \$30.000 όπως προαναφέραμε συμμετείχαν μόλις 150 άτομα, γεγονός που δείχνει και τη γενναιοδωρία τους.

Η ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ ΕΝΩΣΗ ΜΕΛΒΟΥΡΝΗΣ ΣΤΑ ΚΑΛΑΝΤΑ ΤΗΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΣΤΗ ΜΕΛΒΟΥΡΝΗ

Πολλοί ομογενείς, και πάνω από 2000, κατέκλυσαν τη μεγάλη Αίθουσα Εκδηλώσεων του δημαρχείου Μελβούρνης για να ακούσουν παραδοσιακά κάλαντα από συγκροτήματα της Παροικίας και από χορωδίες άλλων εθνοτικών κοινοτήτων. Ήταν η πρώτη φορά που η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στο Δημαρχιακό Μέγαρο της Μελβούρνης.

Έτσι, εκατοντάδες ομογενείς βρέθηκαν στην επιβλητική αίθουσα του δημαρχείου Μελβούρνης και οι περισσότεροι απόλαυσαν τη λαμπρή ετήσια εκδήλωση. Δυστυχώς, η αίθουσα δεν ήταν αρκετά μεγάλη για να φιλοξενήσει τους εκατοντάδες παππούδες, γιαγιάδες, γονείς και παιδιά που έφτασαν στο δημαρχείο για να παρακολουθήσουν την εκδήλωση, η οποία κράτησε περίπου τρεις ώρες.

Τα κάλαντα, τελέστησαν παρουσία του Θεοφιλεστάτου Επισκόπου Μιλητουπόλεως κ. Ιακώβου, του Γενικού Προξένου της Ελλάδας στη Μελβούρνη, Δημήτρη Μιχαλόπουλου, του προέδρου της Ελληνικής Κοινότητας Μελβούρνης, Βασίλη Παπαστεργιάδη και δεκάδων εκπροσώπων ομογενειακών οργανώσεων. Τα κάλαντα της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αυστραλίας,

πραγματοποιούνται στην Μελβούρνη εδώ και 35 συνεχόμενα χρόνια και κάθε χρόνο όλο και περισσότεροι ομογενείς (και όχι μόνο) τα παρακολουθούν.

Τον Πανορθόδοξο χαρακτήρα της φετινής εκδήλωσης, ενίσχυσε η συμμετοχή χορωδιών, μεταξύ των οποίων και αυτή της Ρουμάνικης Εκκλησίας της Μελβούρνης. Τέλος, θα πρέπει να επισημάνουμε ότι η επιτυχία της εκδήλωσης δεν θα ήταν τόσο μεγάλη χωρίς την συμβολή των δεκάδων εθελοντών. Για τέσσερις περίπου ώρες οι ακούραστοι εθελοντές φρόντισαν ώστε όλα να κυλήσουν ομαλά και ο κόσμος να απολαύσει ένα υπέροχο απόγευμα με τους ύμνους και τα μελωδικά παραδοσιακά κάλαντα της Η χορωδία και τα παιδιά των χορευτικών συγκροτημάτων της Παγκρήτιας Ένωσης Μελβούρνης είχαν την ευκαιρία να παρουσιάσουν τα Χριστουγεννιάτικα και Πρωτοχρονιάτικα Κάλαντα της Κρήτης και χριστουγεννιάτικες Μαντινάδες. Συμμετείχαν οι καλλιτέχνες Γιάννης Πολλάκης (Λύρα – Τραγούδι), Νίκος Αλυγιζάκης (Λαγούτο) και Γιώργος Σεβαστάκης (Λαγούτο) υπό την επίβλεψη του συντονιστή κ. Αντώνη Τσουρδαλάκη. Αξίζει να αναφέρουμε ότι το Κονσέρτο παρουσίασαν η Γιάννα Σαββίνος και ο Νικόλαος Κρικέλης ενώ συμμετείχαν η Βυζαντινή Χορωδία της Ιεράς Αρχιεπισκοπής, της Ρουμάνικης Αρχιεπισκοπής και τις Αντιοχιανής Εκκλησίας, οι χορωδίες των κολλεγίων Αγίων Αναργύρων και Αγίου Ιωάννη ως επίσης και της Παν ηπειρωτικής Ένωσης Μελβούρνης, της Κεντρικής Ένωσης Ποντίων « Ποντιακής Εστίας » αλλά και του Ελληνικό Πολιτιστικό Ομίλου « Ο Περικλής » .

Πάνος Αποστόλου
SBS Radio

MAKE PERFECT SMILE WITH US

Η Οδοντιατρική μας Κλινική βρίσκεται στο Ηράκλειο της Κρήτης. Ανταποκρινόμενοι στις ολοένα αυξανόμενες ανάγκες και απαιτήσεις των ασθενών μας παρέχουμε υψηλού επιπέδου οδοντιατρικές υπηρεσίες με άρτια εκπαιδευμένο και εξειδικευμένο προσωπικό, συμμορφούμενοι πάντα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα.

Ο χώρος της κλινικής έχει διαμορφωθεί με γνώμονα την άνεση, τη σωστή λειτουργία και τη σωστή εξυπηρέτηση των ασθενών μας. Διαθέτουμε εξοπλισμό τελευταίας τεχνολογίας που

πληροί όλους τους κανόνες της ευρωπαϊκής νομοθεσίας σχετικά με την ασφάλεια και την υγιεινή.

Σύντομα η κλινική μας πρόκειται να πιστοποιηθεί και να αναγνωριστεί με το διεθνές πρότυπο **EN 15224**.

Με αρωγούς πάντα την εξειδικευμένη γνώση, τη τεχνολογία αιχμής, την πολύχρονη εμπειρία, τη συνέπεια, την αξιοπιστία και τη καινοτομία εξασφαλίζουμε την ποιότητα και την ασφάλεια σε κάθε είδους οδοντιατρικές υπηρεσίες, καλύπτοντας τις ανάγκες ακόμα και του πιο απαιτητικού ασθενή σε πολύ προσιτές τιμές...

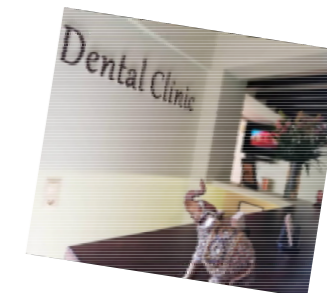

... Συνδυάστε λοιπόν τις διακοπές σας με την θεραπεία-αποκατάσταση του στόματος σας!!!

Our Dental Clinic is located in Heraklion, Crete. Our aim is to cover the increasing needs and requirements of our patients as well as to fulfill our vision for providing up to date, high-level dental care by a qualified team, according to the European standards.

This place is formed in terms of the comfort, proper functionality and patients' care. Our Dental Clinic is adequately equipped to meet the high demands of dentistry. It has innovative equipment which satisfies all the rules of the European legislation regarding the safety, hygiene and sterilization.

At the same time, our Dental Clinic will soon be certified and will be recognized worldwide with the standard **EN 15224**.

Thanks to specialized knowledge, state-of-the-art technology, years of experience, consistency, reliability and innovation, we ensure quality and security in providing dental care, while, at the same time we can meet the aesthetic and functional needs of even the most demanding patient at very affordable prices...

.... So, combine your holidays with the cure and rehabilitation of your mouth!!!

ALIKI CHATZOGIANNI
& ASSOCIATES

Telephone: +30 2810 284522/+30 6943749334

Address: Plateia Kyprou 09, Heraklion Of Crete, 2nd floor

E-mail: info@chatzogianni.gr

WS: www.chatzogianni.gr

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΡΗΤΩΝ ΑΠΟ ΓΕΡΜΑΝΙΑ ΚΑΙ ΕΛΒΕΤΙΑ ΣΤΗ ΦΡΑΝΚΦΟΥΡΤΗ.

Μετά από πολλά χρόνια πραγματοποιήθηκε πάλι μια τέτοια συνάντηση. Η τελευταία συνάντηση Κρητικών συλλόγων και στην οποία συνάντηση συμμετείχε ικανοποιητικός αριθμός εκπροσώπων των συλλόγων, ήταν το 2009 στο Ludwigshafen στα πλαίσια της εκλογικής διαδικασίας της ΠΟΕ.

Ήταν καιρός λοιπόν να ξαναγίνει μια μάζωξη, ώστε να γνωριστούμε, μιας και πολλά διοικητικά έχουν αλλάξει από τότε και να συζητήσουμε θέματα που αφορούν στο έργο των συλλόγων, αλλά και συγκεκριμένα για να προετοιμάσουμε κάτι κοινό, την οργάνωση και διεξαγωγή φεστιβάλ κρητικών χορών συλλόγων Γερμανίας και Ελβετίας για το 2019 σε μια πόλη κεντρικά στη Γερμανία.

Μιας και δεν υπάρχει από τα τελευταία χρόνια τουλάχιστον από τους Κρητικούς συλλόγους η εμπειρία διεξαγωγής ενός φεστιβάλ, είπαμε να αρχίσουμε με Γερμανία και Ελβετία και εάν αυτή η προσπάθεια αγκαλιαστεί και έχει την ανάλογη επιτυχία, έχοντας στη συνέχεια και την εμπειρία από το συγκεκριμένο φεστιβάλ, να ανοίξει αυτή η εκδήλωση και για το 2020, γιατί όχι και να γίνει αυτή η προσπάθεια για τους Κρητικούς Συλλόγους πανευρωπαϊκή και με επιπρόσθετη θεματολογία.

Βρεθήκαμε λοιπόν σε έναν πολύ φιλόξενο χώρο στους φίλους μας από τον Κρητικό σύλλογο Φρανκφούρτης οι οποίοι μας φιλοξένησαν και μας έδωσαν από την πρώτη στιγμή την αίσθηση ότι βρισκόμασταν στο σπίτι μας.

Στη συνάντηση αυτή το ελπιδοφόρο ήταν καταρχάς, ότι δεν μας χώραγε το τεράστιο τραπέζι που είχε ετοιμαστεί για τη συγκεκριμένη συνάντηση. Αρκετοί σύλλογοι, δέκα τον αριθμό, είχαμε συγκεντρωθεί από Γερμανία και Ελβετία για να γνωριστούμε και να συζητήσουμε. Παρών σε αυτή τη συνάντηση και το δευτεροβάθμιο όργανο των Κρητικών συλλόγων στην Ευρώπη, η ΠΟΕ, με τον αντιπρόεδρό της. Το δεύτερο που έκανε εντύπωση ήταν πως όλοι που είμαστε εκεί είχαμε κάποιες ιδέες για το τι θέλουμε και πως θέλουμε να το κάνουμε.

Η συζήτηση εποικοδομητική μεταξύ φίλων.

Το τρίτο και βασικό ήταν ότι από αυτή τη συζήτηση βγήκε αποτέλεσμα. Δεν υπήρχε βεβαίως περίπτωση να μην καταλήξουμε σε κάτι θετικό μιας και όλοι βρισκόμασταν εκεί για έναν σκοπό, να πάμε την Κρήτη μας ακόμα πιο ψηλά.

Συμφωνήθηκε λοιπόν, μέσα στο 2019 να πραγματοποιηθεί φεστιβάλ Κρητικών χορών με τη συμμετοχή των συλλόγων, χορευτικών των συλλόγων, τοπικών καλλιτεχνών και μουσικών από την Κρήτη σε μια μουσικοχορευτική βραδιά για το κλείσιμο του φεστιβάλ. Για να προετοιμαστεί, δρομολογηθεί και πραγματοποιηθεί το φεστιβάλ ορίστηκε μια επιτροπή αποτελούμενη από ένα μέλος από κάθε σύλλογο και την ΠΟΕ. Η επιτροπή αυτή θα αποφασίσει για τόπο, χρόνο και πρόγραμμα καθώς και για οργανωτικά θέματα του φεστιβάλ.

Η επιτροπή ήδη έχει αρχίσει τις εργασίες της και ευελπιστούμε μέσα στις επόμενες εβδομάδες να έχουμε και τα πρώτα αποτελέσματα.

Το μήνυμα από αυτή τη συνάντηση είναι πολύ απλό:

Άνθρωποι οι οποίοι αγαπούν αυτό που κάνουν και δρουν πάντα με ανιδιοτέλεια, βρίσκουν το χρόνο να συναντηθούν και να συζητήσουν και να δρομολογήσουν καταστάσεις οι οποίες βοηθούν το έργο τους αλλά το κυριότερο, συμβάλουν στην επίτευξη του στόχου, ο οποίος στόχος για τη συγκεκριμένη συνάντηση και για τους συγκεκριμένους ανθρώπους ήταν

ας πάμε την Κρήτη μας ακόμα πιο ψηλά

Σας περιμένουμε λοιπόν, τα μέλη των συλλόγων μας και τους φίλους της Κρήτης, προσεχώς μέσα στο 2019 στο φεστιβάλ Κρητικών χορών Γερμανίας και Ελβετίας.

Μέχρι τότε, συνεχίστε να προβάλετε το νησί μας όπου και σε όποιους μπορείτε. Εμείς οι Κρητικοί σύλλογοι θα βρισκόμαστε πάντα δίπλα σας.

ΕΥΧΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΟ ΕΤΟΣ 2019

Σας ευχόμαστε Χρόνια Πολλά, το 2019
γεμάτο υγεία, αγάπη και ευτυχία!

με ελπίδα. και αισιοδοξία για τη ζωή.

Σας ενημερώνουμε ότι,
Το 2019 έχει ανακηρυχθεί ως «Έτος Ερωτόκριτου»,
σύμφωνα με την απόφαση
του Υπουργείου Πολιτισμού. Πρόκειται για μια απόφαση
που θα φέρει στο επίκεντρο
τον Κρητικό πολιτισμό στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Με φιλικούς και πατριωτικούς χαιρετισμούς

Για το ΔΣ
της Παγκρητικής Ομοσπονδίας Ευρώπης ΠΟΕ

Γιάννης Επιτροπάκης
Πρόεδρος

*Ο Πρόεδρος κ. Ιωάννης Νικολακάκης, το
Διοικητικό Συμβούλιο, το Γυναικείο Τμήμα, το
Τμήμα Νεολαίας και τα Χορευτικά Συγκροτήματα
της Παγκρητικής Ένωσης Μελβούρνης -
Αυστραλίας εύχονται σε όλους τους Κρήτες
Απανταχού της Γης Χαρούμενα Χριστούγεννα και
ένα Ευτυχές Νέο Έτος γεμάτο υγεία, χαρά και
ενημερία.*

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΡΗΤΩΝ

ΤΟΥ ΜΙΧΑΛΗ ΔΑΜΑΝΑΚΗ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το κείμενο που ακολουθεί αποτελεί σύντομη και σ' ένα βαθμό εκλαϊκευμένη έκδοση της εισήγησής μου «Οι Κρήτες της Διασποράς και η Σχέση τους με την Κρήτη» στο Επετειακό Συνέδριο της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κρήτης, με αφορμή τα τριάντα χρόνια λειτουργίας της. Το πλήρες κείμενο της εισήγησης έχει δημοσιευτεί στον συλλογικό τόμο: Μ. Σαματάς, Δ. Μυλωνάκης, Μ. Δαφέρμος, Α. Καστελλάκης (επιμ.) (2018). Η Κρήτη στον 21ο Αιώνα: Προβλήματα, Προκλήσεις και Προοπτικές. Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο. Στόχος της εισήγησης ήταν α) να σκιαγραφήσει την οργάνωση της Ελληνικής Διασποράς και εντός αυτού του πλαισίου και την οργάνωσή και αποστολή των εθnikοτοπικών οργανώσεων, β) να περιγράψει τη δομή και την αποστολή των οργανώσεων των Κρητών της Διασποράς και γ) να αναλύσει και συζητήσει τη σχέση των Κρητών της Διασποράς με την Κρήτη, παίρνοντας ως παράδειγμα τη σχέση τους με το Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Για λόγους οικονομίας χώρου, το παρόν άρθρο περιορίζεται μόνο στις πραγματικές ή εν δυνάμει λειτουργίες του Παγκόσμιου Συμβούλιου Κρητών (ΠΣΚ).

Θα ξεκινήσουμε με εκείνες τις λειτουργίες που είναι κοινές σε όλες τις οργανώσεις από τις πρωτοβάθμιες (σύλλογοι) μέχρι τις τριτοβάθμιες.

1. Αποστολή και λειτουργίες των εθnikοτοπικών οργανώσεων

Οι Εθnikοτοπικές Οργανώσεις αποτελούν μια από τις οργανωτικές δομές της Διασποράς. Σε αυτή τη δομή εντάσσονται και οι Σύλλογοι των Κρητών, οι Ομοσπονδίες τους και το ΠΣΚ. Μελετώντας κανείς τις δραστηριότητές τους μπορεί να τις συμπεκνώσει στις ακόλουθες λειτουργίες:

α) Κοινωνικο-ψυχολογική λειτουργία:

Οι εθnikοτοπικές οργανώσεις καλύπτουν κατά κανόνα κοινωνικές, πολιτιστικές και ψυχολογικές ανάγκες των μελών τους, οι οποίες συναρτώνται άμεσα με τις πολιτισμικές ιδιαιτερότητες του τόπου προέλευσής τους και που εκ των πραγμάτων δεν καλύπτονται από θεσμούς ή υπηρεσίες της χώρας υποδοχής, αλλά ούτε και από άλλες παροικιακές οργανώσεις.

Οι δραστηριότητές τους είναι πρωτίστως πολιτιστικές και κοινωνικές οι οποίες, ωστόσο, επενεργούν διαφορετικά στην πρώτη γενιά και διαφορετικά στη δεύτερη και τις επόμενες.

Στην πρώτη γενιά οι εθnikοτοπικοί σύλλογοι καλύπτουν ψυχολογικές, κοινωνικές και πολιτιστικές ανάγκες και οικοδομούν σε ήδη υπάρχουσες συναισθηματικές και γνωστικές δομές που συνδέονται με τον τόπο προέλευσης.

β) Κοινωνικοποιητική λειτουργία:

Αντίθετα, στη δεύτερη και στις επόμενες γενιές αυτές οι δομές δεν υπάρχουν ή είναι περιορισμένες και φτωχές σε βιώματα και εμπειρίες. Αποστολή των οργανώσεων, επομένως, είναι να λειτουργήσουν ως κοινωνικο-πολιτιστικοί χώροι μέσα στους οποίους οι νέες γενιές θα έχουν την ευκαιρία, να πληροφορηθούν και εν μέρει να βιώσουν - μέσα από την αφήγηση των γεροντότερων, αλλά και μέσα από πρακτικές - την τοπική κουλτούρα των προγόνων τους. Αποστολή τους, μ' άλλα λόγια, είναι να λειτουργήσουν ως χώρος κοινωνικοποίησης για τις νέες γενιές.

γ) Διαμεσολαβητική λειτουργία -διασύνδεση με τον τόπο προέλευσης:

Και σ' αυτή την περίπτωση οι σχέσεις και οι διασυνδέσεις των εθnikοτοπικών οργανώσεων με τον τόπο προέλευσης και οι πιθανές οργανωμένες ή ευκαιριακές επισκέψεις σ' αυτόν, λειτουργούν και επενεργούν διαφορετικά στην πρώτη και στις επόμενες γενιές.

Για την πρώτη γενιά μια επίσκεψη στον τόπο προέλευσης σημαίνει αφύπνιση βιωμάτων, αναμνήσεων, εμπειριών. Σημαίνει ικανοποίηση της νοσταλγίας και «φόρτιση των μπαταριών» για συνέχιση της ζωής στη νέα πατρίδα. Σημαίνει ίσως και προετοιμασία για έναν πιθανό «επαναπατρισμό».

Αντίθετα, για τη δεύτερη και τις επόμενες γενιές μια επίσκεψη στον τόπο προέλευσης των γονέων ή των

παππούδων και γιαγιάδων τους, σημαίνει οικοδόμηση μιας σχέσης μ' αυτό τον τόπο και τους ανθρώπους του, από την αρχή.

Συγχρόνως, όμως, σημαίνει και άνοιγμα μιας πόρτας σ' ένα νέο κόσμο ο οποίος μπορεί να λειτουργήσει εμπλουτιστικά και ν' ανοίξει νέους ορίζοντες σκέψης και δράσης. Και αυτό είναι πολύ σημαντικό, επειδή οι ανάγκες της σύγχρονης, παγκοσμιοποιημένης οικονομίας και εν γένει η μετεξέλιξη του πλανήτη σ' ένα «παγκόσμιο χωριό» απαιτούν γνώσεις και δεξιότητες που ξεπερνούν τα όρια μιας γλώσσας, μιας κουλτούρας, ενός τόπου.

Με αυτή την έννοια, λοιπόν, μια διασύνδεση των επερχόμενων γενεών με τον τόπο προέλευσης, η εκμάθηση της γλώσσας του και η εξοικείωση με τον πολιτισμό του έχουν νόημα και μπορεί να συνοδεύονται και από ατομικά οφέλη.

Αν, όμως, έτσι έχουν τα πράγματα, τότε έχει πράγματι αξία μια μόνιμη και θεσμικά κατοχυρωμένη διασύνδεση των Συλλόγων Κρητών, των Ομοσπονδιών τους και του ΠΑΣΚ με τον τόπο προέλευσής τους, την Κρήτη.

2. Άλλες λειτουργίες του ΠΣΚ

Πέρα από τις παραπάνω τρεις λειτουργίες που είναι κοινές σε όλες τις οργανώσεις, το ΠΣΚ και οι Ομοσπονδίες λειτουργούν και σε άλλα επίπεδα προκειμένου να επιτελέσουν την αποστολή τους, η οποία συνίσταται: στη διαφύλαξη της προγονικής πολιτισμικής κληρονομιάς και στη μετάδοση της στις νέες γενιές, στην προώθηση της ιδέας του Συγκρητισμού, στην αντιμετώπιση κοινών προβλημάτων και την οικονομική ανάπτυξη της Κρήτης, στην υπεράσπιση της Ελλάδος και του Ελληνισμού.

δ) Ευεργετική λειτουργία:

Πρόκειται για μια παράδοση που ανάγεται στους μεγάλους Έλληνες Ευεργέτες της Διασποράς, η οποία υιοθετήθηκε από την Παγκρητική Ένωση Αμερικής (ΠΕΑ) και πέρασε μέσω αυτής και στο ΠΣΚ. Μεταξύ των προσώπων και φορέων που συνέβαλαν, για παράδειγμα, στην ανέγερση του Βενιζέλιο Νοσοκομείου Ηρακλείου και του Νοσοκομείου Ρεθύμνου μνημονεύεται η Παγκρητική Ένωση Αμερικής. Όμως, και οι Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης ξεκίνησαν με τη γενναιόδωρη οικονομική υποστήριξη της ΠΕΑ. Πρόσφατο παράδειγμα ευεργετικής προσφοράς αποτελεί η δωρεά ενός διαδραστικού συστήματος ενημέρωσης των επισκεπτών στη Μονή Αρκαδίου (αξίας 35.000 Ευρώ), από το ΠΣΚ.

ε) Πολιτική λειτουργία:

Η πολιτική λειτουργία των τριτοβάθμιων οργανώσεων των Κρητών της Διασποράς και του ΠΣΚ νομιμοποιείται μέσα από την καταστατική υποχρέωση τους να διατηρούν επαφές και να συνεργάζονται με φορείς και πρόσωπα που κατέχουν πολιτικές-θεσμικές θέσεις στην Ελλάδα. Εκφράζεται δε και κορυφώνεται κυρίως μέσα από τα Συνέδρια που κατά καιρούς (πρόσφατα ανά δύο χρόνια) οργανώνονται στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό από το ΠΣΚ ή τις τριτοβάθμιες οργανώσεις που το συγκροτούν και στα οποία συμμετέχουν πάντα πολιτικά πρόσωπα από την Ελλάδα.

Ενδεικτικά αναφέρουμε δύο παραδείγματα: Το πρώτο είναι το Συνέδριο «Κρήτες όπου Γης» που πραγματοποιήθηκε στο Κολυμπάρι Χανίων 20-24 Αυγούστου 2003, με υψηλή πολιτική εκπροσώπηση. Την κήρυξη έναρξης των εργασιών του έκανε ο τότε Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών (Νίκος Χριστοδουλάκης), ενώ κεντρικοί ομιλητές ήταν ο τότε Υπουργός Εξωτερικών (Γιώργος Παπανδρέου) και η τότε Δήμαρχος Αθηναίων (Ντόρα Μπακογιάννη).

Η δύσκολη διαχείριση των πολιτικών σχέσεων μεταξύ Κρητών της Διασποράς και πολιτικών προσώπων στην Ελλάδα αναδείχθηκε στο εν λόγω συνέδριο μέσα από τη σύγκρουση μεταξύ των οργανώσεων των Κρητών της Διασποράς και των κρητικών σωματείων της ημεδαπής. Τα ενδιαφέροντα και οι στρατηγικές κάποιων από τους προέδρους των σωματείων εσωτερικού - οι οποίοι ήταν συγχρόνως «σημειώντα» πολιτικά πρόσωπα - ήταν διαφορετικά έως και αντίθετα από εκείνα των Κρητών της Διασποράς. Και δεν θα μπορούσε ενδεχομένως να είναι και αλλιώς, επειδή το ειδικό πολιτικό βάρος και τα πολιτικά ενδιαφέροντα των μελών των κρητικών σωματείων εσωτερικού είναι διαφορετικά από εκείνα του εξωτερικού.

Το δεύτερο παράδειγμα είναι το Συνέδριο «Των Κρητών οι Κοινότητες - Όραμα & δράση» που πραγματοποιήθηκε από 30 Ιουλίου έως 1 Αυγούστου 2010 στον Άγιο Νικόλαο με κεντρικό ομιλητή τον τότε πρωθυπουργό Γιώργο Παπανδρέου.

Μέσα από αυτό το συνέδριο αναδείχτηκαν άλλες πτυχές στη διαχείριση της πολιτικής λειτουργίας του ΠΣΚ. Ο πρωθυπουργός απευθυνόμενος στους Κρήτες της Διασποράς και κάνοντας μνεία στη «Προγραμματική

Συμφωνία» που είχε μόλις συνάψει το Συμβούλιο με το Πανεπιστήμιο Κρήτης είπε στην ομιλία του: «Θα ήθελα εσείς σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο, το ΙΤΕ, τους ξενοδόχους και ξενοδοχοϋπάλληλους, την Αυτοδιοίκηση, τους συνεταιρισμούς και τα επιμελητήρια, να δουλέψετε μαζί, να φέρετε μια πρόταση πώς αυτό θα οργανωθεί, να βγούμε από τα σημερινά καλούπια, να το δούμε με μεγαλύτερη φαντασία και να μπορούν μάλιστα και τόσοι νέοι Έλληνες απόδημοι που θέλουν να σπουδάσουν στην Ελλάδα, να έχουν αυτό το δικαίωμα και να χαίρονται και να τους δώσουμε την καλύτερη δυνατή παιδεία. Περιμένω τις δικές σας πρωτοβουλίες».

Ήταν μια μεγάλη ευκαιρία, να ιδρυθεί και να χρηματοδοτηθεί ένας μόνιμος θεσμός διασύνδεσης των Κρητών της Διασποράς με ερευνητικά ιδρύματα στην Κρήτη, η οποία έμεινε αναξιοποίητη.

Δεν είναι του παρόντος η ανάλυση των δυστοκιών που συνοδεύουν τις πολιτικές σχέσεις των Κρητών της Διασποράς με το Κέντρο· και προπάντων η ανάλυση της αδυναμίας των πρώτων να αξιοποιήσουν επαρκώς το «πολιτικό κεφάλαιο» που φαίνεται να διαθέτουν. Ας υπογραμμιστεί, ωστόσο, - περισσότερο ως υπόθεση εργασίας παρά ως θέση- ότι αυτές φαίνεται να ανάγονται σε μεγάλο βαθμό σε διαφορετικές πολιτικές νοοτροπίες των ελλαδικών και διασπορικών Ελλήνων.

στ) Οικονομική λειτουργία:

Δυσκολίες παρατηρούνται και στις οικονομικές δραστηριότητες των οργανώσεων. Αυτό τουλάχιστον προκύπτει από τις ατυχείς προσπάθειες της ΠΕΑ, στο παρελθόν, να δημιουργήσει Κρητικό Χωριό στην Καλιφόρνια και αργότερα στη Φλόριδα. Η δε πρόσφατη και σε εξέλιξη ευρισκομένη προσπάθεια δημιουργίας Μινωικού Χωριού στην Κρήτη (Ρέθυμνο) φαίνεται - παρά τις επίμονες προσπάθειες ενός καταξιωμένου ομογενούς - να αντιμετωπίζει επίσης δυσκολίες.

Επίσης η Ομοσπονδία Κρητικών Συλλόγων Γερμανίας επιχείρησε στις δεκαετίες 1970-80 να αξιοποιήσει τους πόρους που διέθεταν οι τότε γερμανικές κυβερνήσεις σε παλιννοστούντες μετανάστες που ήθελαν να δημιουργήσουν επιχειρήσεις στη χώρα προέλευσης τους, και να ιδρύσει μια Βιομηχανία Τιμέντου στην Κρήτη. Μια προσπάθεια που στέφτηκε με πλήρη αποτυχία. Παρόμοια ήταν η τύχη και μιας δεύτερης προσπάθειας που στόχο είχε τη δημιουργία μια μεταφορικής εταιρείας, της ΤΡΑΝΣΕΥΡΩΚΡΕΤΑ/ ΤΡΑΝΣΕΥΡΩΚΡΕΤΑ. Δεν θα εξετάσουμε τους παράγοντες που οδήγησαν στις αποτυχίες. Μένουμε απλά στη διαπίστωση ότι οι οικονομικές δραστηριότητες των οργανώσεων των Κρητών της Διασποράς συνοδεύονται από δυστοκίες ενδεχομένως επειδή αυτές δεν εντάσσονται άμεσα στην κύρια αποστολή τους η οποία είναι πρωτίστως κοινωνική, πολιτιστική, διαμεσολαβητική και όχι οικονομική.

Σε αντίθεση με την πολιτική και οικονομική λειτουργία των οργανώσεων των Κρητών της Διασποράς, η κοινωνική, η πολιτιστική και η διαμεσολαβητική φαίνεται να είναι επιτυχείς. Θετικά παραδείγματα βρίσκει κανείς τόσο σε Συλλόγους στο εξωτερικό όσο και σε δραστηριότητες που σχεδιάζονται στο εξωτερικό και υλοποιούνται στην Ελλάδα, όπως: θερινές επισκέψεις νεολαίων στην Ελλάδα, οργάνωση θερινών εκπαιδευτικών προγραμμάτων (π.χ. το Project DIAS στο Πανεπιστήμιο Κρήτης), συμμετοχή σε προγράμματα που διοργανώνουν ελλαδικοί θεσμοί (π.χ. Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού, Πρόγραμμα Παιδεία Ομογενών στο Πανεπιστήμιο Κρήτης), οργάνωση συνεδρίων κ.λπ.

Καταλήγοντας μπορούμε να διαπιστώσουμε, ότι από τις παραπάνω λειτουργίες εκείνη που ταιριάζει περισσότερο στην αποστολή του ΠΣΚ είναι η διαμεσολαβητική.

Στο πνεύμα αυτής λειτουργίας επιχειρήθηκε και η θεσμική διασύνδεση του ΠΣΚ με το Πανεπιστήμιο Κρήτης, μέσα από τη σύναψη/υπογραφή Προγραμματικής Συμφωνίας πενταετούς διάρκειας, στις 22 Ιουλίου 2010. Δυστυχώς, αυτή η προγραμματική συμφωνία εξασθένησε και ξεχάστηκε στην πορεία.

Μιχάλης Δαμανάκης
Ομότιμος Καθηγητής
Πανεπιστημίου Κρήτης
E-mail: damanak@edc.uoc.gr

Το άρθρο δόθηκε στους ΚΡΗΤΑΕΙΣ από τον Σωτήρη Σκουλούδη

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΜΑΛΑΚΗΣ

Ο ΚΡΗΤΙΚΟΣ CEO ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ
ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΜΠΑΝΙΑ ΓΙΑ
ΤΗΝ ΕΔΡΑΙΩΣΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ο κρητικής καταγωγής Πέτρος Μαμαλάκης, είναι ο άνθρωπος ο οποίος εργάζεται συστηματικά μαζί με μια ομάδα γιατρών και τεχνοκρατών με σκοπό η Ελλάδα να καταφέρει να κερδίσει ένα σημαντικό μερίδιο από την παγκόσμια αγορά του τουρισμού υγείας. Ο κ. Μαμαλάκης κατάγεται από το Ροδάκινο Ρεθύμνου Κρήτης και είναι Γενικός Γραμματέας Ι.Η.Τ.Σ., Γενικός Γραμματέας ΕΛΙΤΟΥΡ, CEO & Ιδρυτής www.vitabooking.com: «Επενδύοντας στον Ιατρικό Τουρισμό με το Vita Booking». Είναι απόφοιτος του North College, κάτοχος μεταπτυχιακού του Πανεπιστημίου Kingston στο Λονδίνο, όπου απέκτησε την ειδικευση στο Management Business Administration.

Αφουγκραζόμενος τις ανάγκες τις αγορές, από το 1991 δημιουργεί σταδιακά τέσσερις εταιρείες στον κλάδο της Διαφήμισης και της Οργάνωσης Εκδηλώσεων και δραστηριοποιείται ενεργά στον χώρο του marketing, γραφικών τεχνών και της επικοινωνίας με υποκαταστήματα και γραφεία στην Αθήνα, Θεσσαλονίκη, στη Ντόχα (Κατάρ) και την Κύπρο με σημαντικότερη αυτή της M-Spirit το 2004 και την Q-Spirit η οποία δραστηριοποιείται σε όλες τις Αραβικές χώρες, έως και σήμερα.

Στο ενεργητικό του έχει αξιόλογους πελάτες, κερδίζοντας την εμπιστοσύνη τους, όπως Φορείς Δημοσίου, ΟΤΕ, Vodafone, Philips, Aegean Airlines, Helixpro, Δ.Ε.Θ, καμπάνιες κομμάτων και άλλα. Ο Πέτρος Μαμαλάκης έχει δώσει τα τελευταία

δύο χρόνια ιδιαίτερη βαρύτητα στην ανάπτυξη του κλάδου τουρισμού υγείας. Για το σκοπό αυτό έχει πραγματοποιήσει ταξίδια σε πολλές χώρες του εξωτερικού, ενώ πραγματοποιεί συνεχώς επαφές με υποψήφιους επενδυτές οι οποίοι προέρχονται είτε από την ελληνική ομογένεια είτε από την παγκόσμια επιχειρηματική αγορά.

Η Ελλάδα σύμφωνα με τον κ. Μαμαλάκη είναι ιδανικός τόπος για την αποθεραπεία ενός ασθενούς καθώς είναι ένας «μεσογειακός παράδεισος» ήλιου και θάλασσας με πάνω από 350 ηλιόλουστες ημέρες το χρόνο, με ξενοδοχειακές υποδομές και υπηρεσίες φιλοξενίας υψηλότερου επιπέδου. Επιπλέον διαθέτει μερικές από τις ωραιότερες ιαματικές πηγές παγκοσμίως.

Όπως επισημαίνει στο περιοδικό μας ο κ. Μαμαλάκης έρευνα της McKinsey (Μακίνζι), τοποθετεί τον Τουρισμό Υγείας μεταξύ των 8 αναπτυσσόμενων μοχλών της ελληνικής οικονομίας για την επερχόμενη δεκαετία, επιβεβαιώνοντας ουσιαστικά την άποψη σημαντικών δυνάμεων της ιδιωτικής υγείας και του κλάδου του τουρισμού που επιχειρούν με μικρά αλλά ουσιαστικά βήματα να τοποθετήσουν την Ελλάδα στο χάρτη της νέας αυτής αγοράς.

Ο κ. Μαμαλάκης στη συνέχεια αναφέρθηκε στην συνεργασία που έχει με σημαντικούς Έλληνες γιατρούς και υπογραμμίζει ότι εμπνευστής και καθοδηγητής του έργου του τουρισμού Υγείας είναι ο Γιώργος Πατούλης Πρόεδρος του ΙΗΤΚ και της ΕΛΙΤΟΥΡ.

Στην ερώτησή μας αν η Ελλάδα έχει τις προϋποθέσεις για να αναπτύξει τον κλάδο του τουρισμού υγείας μας επισημαίνει «ότι η χώρα μας έχει μακρά παράδοση στην Ιατρική που ξεκινάει από τον θεό της Ιατρικής Ασκληπιό, συνεχίζεται με τον πατέρα της Ιατρικής Ιπποκράτη και άλλους επιφανείς γιατρούς της αρχαιότητας που μετέδωσαν τη γνώση τους σε όλον τον τότε γνωστό κόσμο.

Επιπλέον, ο ιδιωτικός τομέας διαθέτει τις κατάλληλες υποδομές με ιατρικές Μονάδες πλήρως εξοπλισμένες τεχνολογικά.

Τέλος όπως σημειώνει η Ελλάδα έχει ανταγωνιστικές τιμές, καθώς εκτιμάται ότι είναι κατά 60%-90% χαμηλότερη η δαπάνη υγειονομικής περίθαλψης σε σύγκριση με τις αντίστοιχες υπηρεσίες της Αυστραλίας, του Καναδά ή των Ηνωμένων Πολιτειών.

Του Δημήτρη Μακρή

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΤΩΝ ΔΟΜΙΝΙΚΑΝΩΝ ή ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟΥ

Με την άλωση της Κρήτης από τους Ενετούς ιδρύθηκε η Μονή του Τάγματος των Δομινικανών (Domenicani Predicatori). Φυσιολογικό επακόλουθο ήταν να κτιστεί και ένας περικαλλής Ναός μέσα στον αύλειο χώρο της Μονής. Ο Ναός του Αγίου Πέτρου, που χτίστηκε κατά τους πρώτους χρόνους της Βενετσιάνικης κυριαρχίας ως Καθολικό της Μονής.

Η τοποθεσία που είχε επιλεγεί για το κτίσιμο της μονής και του Ναού βρίσκεται δίπλα στο θαλάσσιο τείχος, μεταξύ του Ενετικού λιμανιού και της Πύλης Δερματά, στη λεωφόρο Σοφοκλή Βενιζέλου του σημερινού παραλιακού μετώπου της πόλης του Ηρακλείου. Αρχιτεκτονικά ανήκει στον τύπο που χρησιμοποιούσαν οι Δομινικανοί κατά τον 13ο αιώνα, και είναι ένας τύπος ο οποίος ακολουθούσε στοιχεία της αρχιτεκτονικής των Κιστερκιανών Μοναχών του 12ου αιώνα. Αποτελεί ένα από τα παλαιότερα μνημεία της κατηγορίας του, με ευρύτερο ευρωπαϊκό ενδιαφέρον και για την πορεία της αρχιτεκτονικής του 13ου αιώνα και την παρουσία της, τόσο στην Ευρώπη όσο και στην Ελλάδα.

Για την Κρήτη ο Ναός του Αγίου Πέτρου έχει αποτελέσει αρχιτεκτονικό πρότυπο για τον Ιερό Ναό του Αγίου Νικολάου στα Χανιά ο οποίος κτίστηκε κατά το τέλος του 13ου, με αρχές του 14ου, αιώνα. Όμως, κατά την φάση των εργασιών αποκατάστασης του μνημείου, εντοπίστηκαν πολλαπλές επιμέρους ιδιομορφίες που φανερώνουν συγγένειες με κτίσματα της ίδιας αρχιτεκτονικής μορφής και ηλικίας, στη Γαλλία και στην Ιταλία του 13ου αιώνα στο Silvanes, το Venzone και το Rieti. Ο Ναός του Αγίου Πέτρου αποτελεί ένα από τα παλαιότερα μνημεία της Κιστερκιανής αρχιτεκτονικής του 13ου αιώνα και σημαντικό δείγμα αυτής της κατηγορίας τόσο στην

Ελλάδα όσο και στην Ευρώπη.

Η ιστορία της Μονής των Δομινικανών χάνεται πολύ πίσω στο χρόνο, καθώς η ανέγερσή της είχε προγραμματιστεί από το 1248. Όμως, η αφιέρωση στον Άγιο Πέτρο τον Μάρτυρα εκ Βερώνης, έγινε το 1253, οπότε ανακηρύχθηκε Άγιος από τον Πάπα Ινοκέντιο τον 4ο, στις 25 Μαρτίου του 1253. Ο Άγιος Πέτρος υπήρξε ιεροεξεταστής και στις 6 Απριλίου του 1252 δολοφονήθηκε με μια τσεκουριά στο κεφάλι από έναν πληρωμένο εκτελεστή, ονόματι Καρίνο, τις υπηρεσίες του οποίου είχαν μισθώσει αντίπαλοι του Αγίου, από την χριστιανική αίρεση των Καθάρων. Υπήρξε ο πρώτος Μάρτυρας Άγιος των Δομινικανών από την Βερόνα με μεγάλη απήχηση του κηρύγματος του, στο πολυάριθμο ποίμνιο του.

Στο σημείο αυτό, ας θυμηθούμε ότι η Κρήτη είχε περιέλθει στην κατοχή της Δημοκρατίας του Αγίου Μάρκου (Ενετούς) που την αγόρασαν από τον Βονιφάτιο έναντι του ποσού των 1.000 (χιλίων) αργυρών μάρκων. Το 1206 ο Γενοιάτης Ερρίκος Πεσκατόρε κατέλαβε την Κρήτη και ακλούθησε σκληρότατος πόλεμος μεταξύ Ενετών και Γενοατών, ο οποίος κράτησε πέντε χρόνια μέχρι το 1211 και έληξε με την επικράτηση των Ενετών. Έτσι στην Κρήτη, ξεκινά μια περίοδος 450 χρόνων επικράτησης των Ενετών και ακολούθησε η Τουρκοκρατία από το 1669 έως το 1900. Συμπληρώθηκαν λοιπόν, 700 χρόνια ξενοκρατίας. (Από το 1200 έως το 1900, περίπου.) Το συγκρότημα της Μονής, όπως προκύπτει από τους βενετσιάνικους χάρτες και τα ανασκαφικά δεδομένα, καταλάμβανε όλο το χώρο ανάμεσα στα σημερινά οικοδομικά, τετράγωνα των οδών Σοφοκλή Βενιζέλου – Ι. Χρονάκη – Λυσιμάχου Καλοκαιρινού και Θεοτοκόπουλου. Η διάταξη της Μονής ακλούθησε το

τυπικό σχήμα των εγκαταστάσεων του Τάγματος μετά προσκτίσματα και τα δυο, σύμφωνα με τους χάρτες αίθρια της, να αναπτύσσονται κατά μήκος της βόρειας πλευράς του ναού. Ανασκαφικά έχει εντοπιστεί το δυτικό και νότιο όριο ενός αίθριου. Σήμερα διατηρείται ορατός ο ναός και κάποια από τα προσκτίσματα του στα ΒΑ.

Η αρχική μονόκλιτη βασιλική με εγκάρσιο κλίτος στο ύψος του Ιερού του 13ου αιώνα μ.Χ. κατέρρευσε από σεισμό, πιθανώς του 1303-4 μ.Χ. Επισκευάστηκε ως μονόκλιτη βασιλική, κάτοψη που διατηρεί έως σήμερα, με δυο παρεκκλήσια ΒΑ και ΝΑ. Σταδιακά προστέθηκαν άλλα τέσσερα παρεκκλήσια στη νότια πλευρά του ναού (14ος -17ος αι. μ.Χ.), ενώ παράλληλα δέχτηκε πολλαπλές επισκευές.

Το κτίριο υπέστη εκτεταμένες καταστροφές από σεισμούς που έγιναν από τον 14ο μέχρι τον 18ο αιώνα. Η τολμηρή αρχιτεκτονική του μνημείου με τις μεγάλες διαστάσεις ως προς το μήκος (54μ.), το πλάτος (15μ.) και το ύψος (12μ.) του κεντρικού του κλίτους, σε συνδυασμό με την απουσία αντηρίδων κατά μήκος του βορείου και του νοτίου τοίχου του, φαίνεται ότι συντέλεσαν στην εν μέρει κατάρρευσή του τρεις φορές από σεισμούς, κατά τις αρχές του 14ου αιώνα, στις αρχές του 16ου και κατά το 18ο.

Γύρω από τη Μονή με το επιβλητικό Καθολικό και τα προσκτίσματά της, στον περιβάλλοντα χώρο του ναού, έχουν αποκαλυφθεί σημαντικά λείψανα αρχαιότερων ιστορικών φάσεων της πόλης που ανήκουν στις περιόδους της Αραβικής κατάκτησης, της Β΄ Βυζαντινής και της πρώιμης Ενετικής κυριαρχίας.

Ο ναός, σύμφωνα με τα σωζόμενα στοιχεία που επιβεβαιώνουν τις ιστορικές μαρτυρίες αλλά και το πνεύμα της εποχής, ήταν τοιχογραφημένος, τουλάχιστον στη μεγαλύτερη του έκταση. Σπαράγματα τοιχογραφιών διατηρούνται σε διάφορα σημεία στο εσωτερικό του, όπως η Σταύρωση στο τετραοσφαίριο της κόγχης του νοτιοανατολικού παρεκκλησίου, και παραστάσεις στο σταυροθόλιο (Πλατυτέρα, Άγγελοι) και στο νότιο τοίχο (η Γέννηση του Χριστού και μορφές Αγίων (Αγ. Φραγκίσκος, Άγια Αικατερίνη, Ισαπόστολοι Κωνσταντίνος και Ελένη) του τρίτου

νοτίου παρεκκλησίου. Ο ναός, εκτός από τοιχογραφίες, έφερε πλούσιο διάκοσμο.

Όλο το δάπεδο του ναού είναι καλυμμένο με κτιστούς κιβωτιόσχημους τάφους, διαφόρων τύπων. Εξαιρέση αποτελούν οι καμαροσκέπαστοι τάφοι του ΝΑ παρεκκλησίου. Κιβωτιόσχημοι τάφοι κάλυπταν και όλη τη βόρεια εξωτερική πλευρά του ναού, καθώς και τον χώρο του αίθριου. Σύμφωνα με τις πηγές, στο ναό τάφηκαν τέσσερις δούκες της Κρήτης: Marco Gradenigo (1331), Giovanni Morosini (1327), Filippo Dorio (1357), και Marino Grimani (1360), πολλοί Βενετοί ευγενείς, μέλη του Δομινικανού Τάγματος, καθώς και των τριών αδελφοτήτων (Αγ. Βιτσεντζος – Θεία Ευχαριστία, Όνομα Θεού – Αγ. Ρόκκος, Παναγία του Ροζαρίου) που έδρευαν σ'αυτόν. Οι αδελφότητες αυτές διατηρούσαν επίσης τα δικά τους παρεκκλήσια και αλτάρια.

Μετά την άλωση της Candia από τους Οθωμανούς το 1669 μ.Χ. ο ναός μετατράπηκε σε τζαμί αφιερωμένο στον Σουλτάνο Ιμπραήμ, πάτερα του κατακτητή της πόλης του Σουλτάνου Μεχμέτ Δ'.

Κατά το σεισμό του 18ου αιώνα καταστράφηκαν: 1) η στέγη, 2) το μεγαλύτερο μέρος του βορείου τοίχου, 3) το ΒΑ παρεκκλήσιο του 14ου αιώνα, 4) το ΝΔ παρεκκλήσιο του 15ου αιώνα, 5) το ανατολικό σταυροθόλιο με τμήμα του τριλόβου παραθύρου, 6) η ΒΔ εξωτερική παραστάδα και 7) το άνω μέρος του δυτικού τοίχου του Ναού.

Τον 20ο αιώνα ο ναός χρησιμοποιήθηκε ως κινηματογράφος και ξυλουργείο, στον περιβάλλοντα χώρο του, λειτούργησε κέντρο διασκέδασης με την ονομασία «Καστέλα» και για τον λόγο αυτό η τοποθεσία ονομάζεται μέχρι σήμερα «Καστέλα». Το 1943 ο ναός ως ανταλλάξιμη περιουσία αγοράστηκε από την Ενορία του Αγίου Δημητρίου Λιμένος για να λειτουργήσει ως Ναός. Όμως από την Εφορία Αρχαιοτήτων και το Υπουργείο Πολιτισμού, επιτρέπεται να λειτουργεί μόνο ως Επετειακός Ναός και ως χώρος ειδικών εκδηλώσεων. Ο Σύλλογος Φίλων του Ναού, κάνει μεγάλες προσπάθειες για να διευρύνει την χρήση του Ναού, σε συνεργασία με την Ενορία του Αγίου Δημητρίου, τον Δήμο Ηρακλείου, την Περιφέρεια Κρήτης, και το υπουργείο Πολιτισμού μέσω των αρμοδίων τοπικών Αρχαιολογικών υπηρεσιών. Χαρακτηριστικό αυτής της προσπάθειας είναι ότι το 2019 στον Ναό θα πραγματοποιηθεί η Σύνοδος των Πρυτάνεων με την ευθύνη του Πανεπιστημίου Κρήτης. Η αποκατάσταση του Ναού του Αγίου Πέτρου των Δομινικανών και η διαμόρφωση του περιβάλλοντα χώρου του, υλοποιήθηκαν από το Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού με χρηματοδότηση των Γ' ΚΠΣ και του ΕΣΠΑ. Ήταν ένα πολύ δύσκολο έργο, με μεγάλο κόστος και κράτησε για πολλά χρόνια, έτσι που είχε ονομαστεί «άλλο γεφύρι της Άρτας».

Ιπποκράτης Μπελαδάκης

Μετά τις πολύχρονες προσπάθειες για την αναστήλωση του επιβλητικού Ναού του Αγίου Πέτρου, έγιναν τα εγκαίνια και ο Ναός απεδόθη στην ενορία του Αγίου Δημητρίου Λιμένος, με πολύ περιοριστικούς όρους ως προς την χρήση του. Μια εκδήλωση ήρθε να βάλει την βάση για μια σημαντική μακροχρόνια συνεργασία, μεταξύ του Ναού και του καλλιτέχνη Λουκά Πε'ι'νήρη. Πρόκειται για την εκδήλωση που έγινε με κύριο ομιλητή τον αειμνήστο Θεοχάρη Προβατάκη (Διευθυντή του υπουργείου Πολιτισμού επί χρόνια και συγγραφέα με πλούσιο έργο), με θέμα το «Άγιο Όρος». Ο Θεοχάρης Προβατάκης, θέλοντας να διακοσμήσει την αίθουσα για την εκδήλωση, ζήτησε από τον ψηφιογράφο φίλο του, Λουκά Πε'ι'νήρη να φέρει μερικά έργα του και να τα στήσει μέσα στον Ναό. Έτσι πάνω σε ειδικά τρίποδα τοποθετήθηκαν τα πρώτα ψηφιδωτά: ο Νυμφίος, η Παναγία Δεομένη, ο Ιωάννης Δεόμενος, η Υπαπαντή της Παναγίας και η Γέννηση του Χριστού.

Η Γέννηση του Χριστού

Τα έργα αυτά έκαναν μεγάλη εντύπωση σε όλους τους παραβρισκόμενους, που για τους περισσότερους ήταν η πρώτη τους επαφή με τον «καλλιτέχνη» Λουκά Πε'ι'νήρη και τα έργα του.

Η Παναγία και ο Ιωάννης Δεόμενος

Ο Νυμφίος

Ο Προβατάκης που ήταν καλός γνώστης της βυζαντινής τέχνης, ζωγραφικής και ψηφιδωτού, είχε γνωρίσει τον Λουκά πριν κάποια χρόνια, τον συμπάθησε και ανέλαβε να τον καθοδηγήσει. Ο Λουκάς, ήταν τότε ένας νέος με όρεξη για δημιουργία, διέθετε ζήλο, θέληση και πείσμα. Ήταν όμως αυτοδίδακτος ψηφιογράφος και χρειαζόταν στα δύσκολα κάποιες κατευθύνσεις, για να αναδειχθούν οι ικανότητες του. Ο Προβατάκης του συνέστησε να ασχοληθεί με την τέχνη του ψηφιδωτού, αποτυπώνοντας εικόνες από την Κρητική σχολή, σε ψηφιδωτά. Ο Λουκάς σήκωσε τον πήχη πολύ ψηλά, είναι αλήθεια, και άρχισε να αποτυπώνει σε ψηφιδωτά έργα του μεγάλου Θεοφάνη του Κρητός. Τον Θεοφάνη, αν είναι δύσκολο να τον αντιγράψει κάποιος με ζωγραφική, φανταστείτε την δυσκολία που θα έχει η αντιγραφή του μόνο με πέτρες φυσικές, όπου υπάρχει πολύ περιορισμένη γκάμα χρωμάτων και έτσι οι αποχρώσεις, οι σκιάσεις και ο φωτισμός έχουν τεράστια δυσκολία! Οι δυσκολίες αυτές του έγιναν μάθημα και τον δίδαξαν σε βαθμό που τα έργα του έχουν τύχει άριστης κρητικής από το φιλότεχνο κοινό, από κριτικούς τέχνης και από μεγάλους καλλιτέχνες όπως ο

μεγάλος μας αγιογράφος Γεώργιος Χειρακάκης.

Η σχέση του Λουκά με τον Ναό του Αγίου Πέτρου των Δομινικανών, δεν σταμάτησε σε εκείνη την προαναφερθείσα εκδήλωση, του Θεοχάρη Προβατάκη, διότι οι πίνακες του, παρέμειναν να διακοσμούν τον Ναό, ως δανικοί, και όταν αργότερα έγινε μια λειτουργία στα Ρώσικα, ο πατήρ Εμμανουήλ Ζερβάκης, ζήτησε

Τα Εισόδια της Θεοτόκου

από τον Λουκά να φέρει κι άλλους πίνακες. Έτσι ο Λουκάς που εντωμεταξύ, είχε ολοκληρώσει όλο το δωδεκάορτο, το μετέφερε και κόσμησε τον Ναό. Ο κόσμος που ερχόταν, κυρίως τουρίστες, εκτός από το ενδιαφέρον τους για το Ναό ως αρχιτεκτονικό μνημείο, έδειχναν τεράστιο ενδιαφέρον και στα έργα του καλλιτέχνη Λουκά Πε'ι'νήρη.

Σήμερα, στο Ναό υπάρχουν εκτός από τα πρώτα έργα και το δωδεκάορτο, έργα με απεικονίσεις των δώδεκα βασικών εικόνων της Παναγίας, τον Μυστικό Δείπνο, το Χριστό Ένθρονο, επίσης τις εικόνες, του ο Αγίου Μηνά, των Αρχαγγέλων Μιχαήλ και Γαβριήλ, τον Άγιο Δημήτριο, των Αποστόλων Πέτρου και Παύλου, και άλλες.

Ο προικισμένος καλλιτέχνης, Λουκάς Πεινήρης, έχει στο ενεργητικό του ένα τεράστιο έργο. Έχει κοσμήσει στο Σελάκανο την εκκλησία της Παναγίας, στα Αγριανά τον Άγιο Εφρέμ, στην Ανώπολη στη Μονή Αγίου Ιωάννη, (τον Ιωάννη και την Παναγία) στον Ναό του Αγίου Νικολάου Ν. Αλικαρνασσού, (διακόσμησε τις τέσσερις θύρες του Ιερού Ναού με διάφορες παραστάσεις), στην Θεσσαλονίκη στον Ναό του Σωτήρος Χριστού, (τον ένθρονο Χριστό, και την

Γέννηση), στην Αθήνα στον Ναό του Αγίου Αρτεμίου στον Κορυθαλλό, (τον Άγιο Αρτέμιο), στο κοιμητήριο Ν. Αλικαρνασσού, (τον Άγιο Γεώργιο), στην Κάλυμνο σε

Αξός: Άγιος Αθανάσιος Πατελλάρος
ιδιωτικό ναό, (την Αγία Ξένη), στο Λαύριο πάλι σε

ιδιωτικό ναό του Αγίου Νικολάου, (τον Άγιο Νικόλαο, τον Χριστό και την Παναγία), στον Άγιο Μύρωνα στο Νομό Ηρακλείου, στον τόπο του Αγιάσματος, (τον Χριστό και την Παναγία), στην Ιερατική Σχολή του Π.Κ. στο Ηράκλειο, (την Αγία Ζώνη), στην Αξό, (τον Άγιο Αθανάσιο Πατελλάρο και τον Χριστό). Τα έργα του Λουκά υπάρχουν τόσο στην Ελλάδα, όπως και στο εξωτερικό σε πολλές ιδιωτικές συλλογές, στην Ευρώπη, στην Αμερική και στην Αυστραλία). Τα έργα του Λουκά έχουν περιοδεύσει και έχουν λάβει μέρος σε

Ο Ένθρονος Χριστός.

πολλές εκθέσεις έργων τέχνης, όπως, στην Αθήνα, στην Θεσσαλονίκη τα Χανιά στον Δήμο Γαζίου, στο Ηράκλειο στο Μουσείο Βυζαντινής Τέχνης, Αγία Αικατερίνη των Σιναιτών και στον Άγιο Νικόλαο. Σπουδαιότερες από τις συμμετοχές του ήταν αυτές στο Χώρο του Ζαπτείου με συμμετοχή καλλιτεχνών από όλη την Ελλάδα, ιδιωτών και σπουδαστών καλλιτεχνικών σχολών και Πανεπιστημίων. Ο Λουκάς ξεχώρισε σε αυτές τις εκδηλώσεις και αξιώθηκε να δει τα έργα του να κοσμούν την είσοδο του Ζαπτείου κατά τον χρόνο των εκθέσεων. Μια από τις πλέον αγαπημένες του συμμετοχές, είναι εκείνη της Γερμανίας, στο Μόναχο, (Mainburg) το 2004, όπου μπόρεσε να εισπράξει εκτός από τα πολλά μπράβο για το καλλιτεχνικό του έργο, και μια τεράστια πατριωτική έπαρση! Εκπροσώπησε τότε τον Δήμο Ζαρού στην ιστορική εκδήλωση της αδελφοποίησης με τον Δήμο του, Μονάχου. Τότε μετέφερε με μεγάλη αγάπη και υπερηφάνεια στο Μόναχο πολλά από τα έργα του με θέματα, μυθολογίας, αρχαίας ιστορίας, Ολυμπιακών αγώνων, και βυζαντινές απεικονίσεις, όπως: η Αρπαγή της Ευρώπης, τα ταυροκαθάψια, το ανάκτορο της Κνωσού, τα δελφίνια της Κνωσού, τον Πρίγκιπα των Κρίνων της Κνωσού, τον Σφαιροβόλο, τον Ακοντιστή, τα μασκότ Αθηνά και Φοίβο, κλπ. Από τα βυζαντινά έργα του παρουσίασε, την Σταύρωση, τον Άγιο Γεώργιο, τον Χριστό Νυμφίο, τους Αρχαγγέλους, την Παναγία και τον Ιωάννη δεομένους, και πολλές άλλες Βυζαντινές εικόνες. Η παρουσία και τα έργα του, έτυχαν μεγάλης εκτίμησης και αφού εκτέθηκαν στο Πανεπιστήμιο από τον Δήμο του Μονάχου, μεταφέρθηκαν και σε κεντρική τράπεζα της πόλης

όπου συνεχίστηκε η έκθεσή τους. Τις εκδηλώσεις παρακολούθησαν με ιδιαίτερο ενδιαφέρον πολλοί Γερμανοί, Έλληνες και Κρήτες του Μονάχου.

Μανώλης Καλογερός Στις φωτογραφίες που μπορέσαμε να βρούμε και να συμπεριλάβουμε στο άρθρο, θα ξεχωρίσουμε το Δήμαρχο, τον Πρύτανη του Πανεπιστημίου, τον Θεοχάρη Προβατάκη, τον Γιώργο Παλαμιανάκη, τον ιατρό Γιώργο Μειμαράκη, την Δανάη Κατσανού, τον Πρόεδρο του Κρητικού Συλλόγου, Μανώλη Κουγιουμουτζή, τον Μανώλη Καλογερό, τον Πατέρα Ιωάννη Μηνά, και πολλούς άλλους. Ο Λουκάς για να ευχαριστήσει τον Δήμαρχο για την φιλοξενία και την τιμή που επεφύλαξε στην πατρίδα μας, με την αδελφοποίηση του Δήμου του Mainburg με τον Δήμο Ζαρού, του δώρισε ένα από τα ψηφιδωτά του με ένα Μινωικό Δελφίνι Ο Δήμαρχος για να τιμήσει όλους τους συμμετέχοντες στην εκδήλωση, τοποθέτησε την Ελληνική σημαία στον ιστό του Δημαρχείου καθόλη την διάρκεια των εκδηλώσεων. Το Δημοτικό κτίριο με την Γαλανόλευκη Στον Λουκά για την συμμετοχή του και την ποιότητα της εργασίας του, απένειμε το σήμα της πόλης.

Ο Λουκάς, είναι ένα άτομο με μια πολύ μεγάλη προσφορά στα καλλιτεχνικά ως αυτοδίδακτος «Λαϊκός Καλλιτέχνης». Η δραστηριότητα του και οι πολλές συμμετοχές σε δεκάδες εκθέσεις, τον έχουν κάνει γνωστό σε πολύ μεγάλο κοινό. Θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι όλοι οι ψηφιδωτές, δουλεύουν με ψηφίδες κατά κύριο λόγο συνθετικές βιομηχανοποιημένες, και έτσι υπάρχουν πολλές ποιότητες, μεγάλη γκάμα χρωμάτων, σκληρότητας και σχημάτων. Ο Λουκάς δουλεύει μόνο με φυσικά πετρώματα (μάρμαρα κυρίως), τα οποία τα κόβει σε μικρές ψηφίδες μόνος του και τις τοποθετεί πολύ σφικτά την μια δίπλα στην άλλη χωρίς αρμούς. Δουλεύει κυριολεκτικά ακατάπαυστα και είναι ιδιαίτερη η χαρά του, όταν τελειώνει ένα έργο. Ο Λουκάς αξιώθηκε να έχει έναν δεκαεξάχρονο γιό, τον Γιάννη, τον οποίο έχει μιήσει στην τέχνη του ψηφιδωτού. Ο Γιάννης έχει πολλές συμμετοχές σε εκθέσεις και έχει χάρισει πολλές χαρές στον Λουκά.

Ο Μικρασιάτης από γονείς, Λαϊκός μας Καλλιτέχνης, γέννημα θρέμμα της Νέας Αλικαρνασσού, ζει στο Ηράκλειο και είναι γνωστός και αγαπητός. Ιδιαίτερες είναι οι σχέσεις του με την Εκκλησία της Κρήτης, και χαίρει της εκτίμησης του Σεβασμιωτάτου Αρχιεπισκόπου κ.κ. Ειρηναίου. Ο Λουκάς, στέκει επί πολλά χρόνια, δίπλα στον ιερέα της ενορίας του αγίου Δημητρίου, πατέρα Εμμανουήλ Ζερβάκη, διαθέτοντας τα έργα του, δωρεάν, για τον διάκοσμο του Ναού, και είναι καθημερινά διαθέσιμος στον Ναό. Έχει μεγάλη θέληση να βοηθά σε ότι συμβαίνει στο Ναό και έχει φανεί πολύ χρήσιμος στους υπευθύνους των φίλων του Ναού. Από τον Μεγάλο εσπερινό της εορτής Πέτρου και Παύλου. Ο Πρόεδρος του ΠΣΚ, Μανώλης Κουγιουμουτζής, κατά την ξενάγηση του στον Ναό και στην έκθεση ψηφιδωτών του Λουκά Πε'ι'νήρη.

Βενετικό Ρολόι

πρωτοβουλία για την ανακατασκευή του

RoloiStoRethymno.wordpress.com

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Η εθελοντική ομάδα πολιτών η οποία έχει συσταθεί από το 2008 και δραστηριοποιείται στην προσπάθεια καταγραφής, τεκμηρίωσης και ανάδειξης του βενετσιάνικου Πύργου του Ρολογιού του Ρεθύμνου, του μοναδικού αυτού μνημείου της κρητικής ιστορίας, βρίσκεται στην ευχάριστη θέση να ανακοινώσει ότι, μέλος της απόκτησε πρόσφατα από ηλεκτρονική δημοπρασία μία -άγνωστη έως σήμερα- πρωτότυπη φωτογραφία του Πύργου του Ρολογιού, του έτους 1943.

Εξ όσων γνωρίζουμε, η φωτογραφία αυτή αποτελεί τη δεύτερη παγκοσμίως η οποία δημοσιοποιείται. Η πρώτη δημοσιεύτηκε το 1995 στο βιβλίο του ιατρού και ιστοριοδίφη Νίκου Α.Κοκονά (καταγόμενου από το Γερακάρι Αμαρίου) «Το Βενετσιάνικο Ρολόι του Ρεθύμνου» [1]. Οι προαναφερόμενες 2 φωτογραφίες απεικονίζουν τον Πύργο του Ρολογιού, την ίδια περίπου χρονική περίοδο, λίγο πριν την ανιστόρητη και επιπόλαιη κατεδάφισή του από την τότε δημοτική Αρχή της πόλης, κάτι που συνέβη την ταραγμένη περίοδο λίγο μετά την γερμανική Κατοχή, τον Ιανουάριο του 1945.

1. Λίγα ιστορικά στοιχεία για τον Πύργο Ρολογιού στο Ρέθυμνο
Το κοινώς λεγόμενο «Ρολόι», ουσιαστικά ήταν ένας ψηλός πέτρινος πύργος σχεδόν τετραγωνικής κάτοψης. Στη νότια πλευρά του είχε τοποθετηθεί δίσκος ρολογιού με ανάγλυφους λατινικούς αριθμούς και λαξευμένες τις παραστάσεις του ζωδιακού κύκλου, όπως επίσης και το φτερωτό λιοντάρι του Αγίου Μάρκου. Οι εξωτερικές διαστάσεις του σε κάτοψη υπολογίζονται περίπου 6,5μ.χ6,5μ. Το θύρωμα του Πύργου Ρολογιού αποτελείται από πελεκητούς λίθους τοποθετημένους κατά ξεχωριστό τρόπο, εναλλάξ σε εξέχουσες και εισέχουσες σειρές. Το ύψος του περί τα 16,5μ. καθιστούσε τον Πύργο Ρολογιού το υψηλότερο κτίσμα στο βενετσιάνικο Ρέθυμνο. Η θέση του ήταν

στην Παλιά Πόλη επί της σημερινής οδού Αρκαδίου αρ.220-222-224, όπου ακόμα διατηρείται τμήμα του αρχικού θυρώματος. Δεν είναι γνωστή με σιγουριά η ακριβής χρονολογία αρχικής κατασκευής του Πύργου του Ρολογιού, παρά μόνο εκείνη της επισκευής του, το 1601. Είναι άξια λόγου η σπανιότητά του, αφού στην Κρήτη μόνο το Ρέθυμνο διέθετε ένα ρολόι σε πύργο, ως αυθύπαρκτο αρχιτεκτόνημα.

Περί το 1900 ο σπουδαίος αρχαιολόγος Giuseppe Gerola στο μνημειώδες έργο του [2] περιλαμβάνει σχέδιο με απεικόνιση ολόκληρου του Πύργου [Εικ. 1]. Διαβάζοντας τον τόμο III και στην κατηγορία «Πύργοι Ρολογιών», ο ρεθεμνιώτικος αποτελεί τη μοναδική καταγραφή!

Λόγω της ιδιαιτερότητάς του ο Πύργος κηρύχθηκε διατηρητέο μνημείο σε 2 ΦΕΚ το 1939 και το 1941. Εν μέσω Κατοχής, στη φωτογραφία την οποία περί το 1943/44 τράβηξε ο Γερμανός Erhard Gudrich, φαίνεται το τμήμα του Πύργου του Ρολογιού όπως τότε είχε απομείνει στα 2/3 περίπου του αρχικού του ύψους. Η

συγκεκριμένη φωτογραφία, όπως αναφέρθηκε, είναι εκείνη η οποία πρωτοπαρουσιάστηκε στο βιβλίο του Ν.Α.Κοκονά [Εικ.2].

2. Το ιστορικό της πρόσφατης 2ης φωτογραφίας Η 2η φωτογραφία [Εικ.3] που αποκτήθηκε πρόσφατα και για την οποία γίνεται λόγος στην αρχή, ανακαλύφθηκε όταν αναρτήθηκε τον Οκτώβριο 2017 σε ηλεκτρονική δημοπρασία. Η φωτογραφία εντοπίστηκε από ασχολούμενους με ιστορικά τεκμήρια της Κρήτης –όπως η αξιόπαινη κα.Ελένη Καπελώνη-Σημαντήρη. Ο διαμένων στην Αθήνα φίλος μας κ.Στρατής Σταυρουλάκης, από την πρώτη στιγμή έστειλε προσωπική ειδοποίηση για το θέμα. Η δημοπρασία κρίθηκε στα τελευταία δευτερόλεπτα, όπου με διαδοχικά «χτυπήματα» η τιμή ανέβηκε πολύ πάνω από την αρχική!

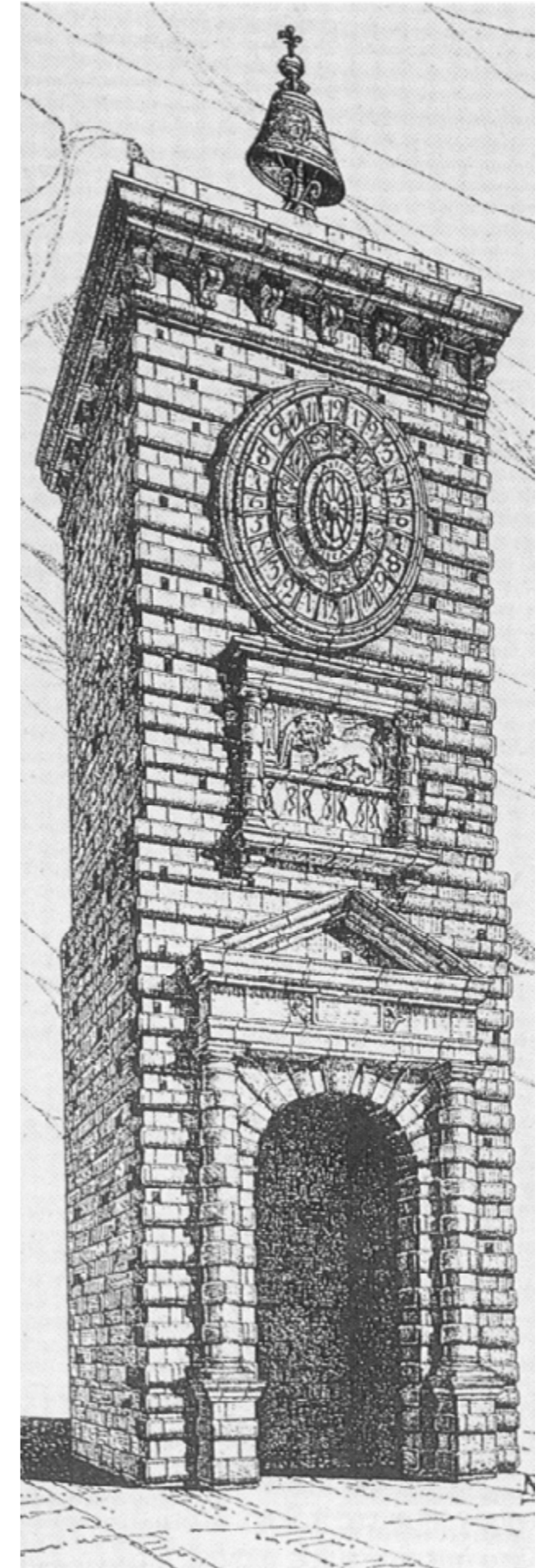
3. Η αποκτηθείσα φωτογραφία
Οι διαστάσεις της φωτογραφίας είναι περ.7χ10cm και παρουσιάζεται εδώ ολόκληρη:

Το οπίσθιο μέρος της φωτογραφίας φέρει με μολύβι σε καλλιγραφικά γερμανικά τα εξής:
“Stadttor in Rethymnon auf Kreta Mai 1943”
=> «Πύλη πόλης στο Ρέθυμνο Κρήτης Μάιος 1943»

4. Για να διατηρηθεί η τοπική ιστορία
Η πρωτοβουλία μας ευχαρίστως και με προσμονή θα παραχωρούσε την πρωτότυπη φωτογραφία, σε ένα Μουσείο και Αρχείο Ιστορίας της Πόλης του Ρεθύμνου. Έως όμως την ίδρυση και στέγαση μίας τέτοιας δομής, η αποκτηθείσα φωτογραφιούλα διατίθεται εκ μέρους μας δωρεάν με αναφορά στην πηγή, σαρωμένη σε ηλεκτρονική μορφή, μέσω email κατόπιν αιτήματος στο rololistorethymno@gmail.com από κάθε ενδιαφερόμενο άτομο.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- [1] Κοκονάς Ν.Α., «Το Βενετσιάνικο Ρολόι του Ρεθύμνου-Ένα Μνημείο της Κρητικής Αναγέννησης στην Πορεία του Χρόνου», Ρέθυμνο, 1995
- [2] Gerola Giuseppe, «Monumenti Veneti nell' Isola di Creta», Istituto Veneto di Scienze, Lettere ed Arti, Venezia, 1905-1932

ΙΔΡΥΘΗΚΕ ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΠΟΔΗΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ

ΕΝΩΣΗΣ ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση Πρώτου Βαθμού συμβάλλει ενεργά στην επανεκκίνηση των σχέσεων της Μητέρας Πατρίδας με τους Έλληνες της Διασποράς.

Με πρωτοβουλία που ανέλαβε η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος (ΚΕΔΕ) συστήθηκε και λειτουργεί από το καλοκαίρι του 2018 Γραφείο Απόδημου Ελληνισμού το οποίο δίνει βήμα και λόγο στους απανταχού συμπατριώτες μας.

Στόχος του γραφείου είναι να λειτουργήσει ως κόμβος ενημέρωσης και να παρέχει σε κάθε Έλληνα του εξωτερικού που συναντά προβλήματα στο γραφειοκρατικό κράτος, τη δυνατότητα συμβουλών και επίλυσης προβλημάτων στα ζητήματα δήμων, Τοπικής Αυτοδιοίκησης και της ιδιαίτερης πατρίδας των Αποδήμων Ελλήνων.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στο τηλέφωνο 2103250300 και στην κα Ι. Αμαζοποίου, προκειμένου να ζητήσουν τη συνδρομή του γραφείου για το ζήτημα που τους απασχολεί.

Να σημειωθεί ότι βασικός στόχος της πρωτοβουλίας της ΚΕΔΕ, είναι η εγκατάσταση κλίματος εμπιστοσύνης μεταξύ των Αποδήμων Ελλήνων.

Στο γραφείο μπορούν να απευθύνονται και έλληνες της ομογένειας οι οποίοι ενδιαφέρονται να πραγματοποιήσουν επενδύσεις σε τοπικό και εθνικό επίπεδο. Το γραφείο θα τους παράσχει υποστήριξη ως προς τις απαραίτητες διαδικασίες καθώς και τις αναγκαίες επαφές που πρέπει να πραγματοποιήσουν προς τις διοικητικές και κρατικές αρχές.

Ο πρόεδρος της ΚΕΔΕ Γιώργος Πατούλης κατά τη διάρκεια της παρουσίασης του γραφείου υπογράμμισε ότι το γραφείο Αποδήμων Ελληνισμού θα ασκήσει συστηματική πίεση προς την Νομοθετική Εξουσία ώστε να υπάρξει η δυνατότητα της εθνικής ψήφου των απανταχού Ελλήνων Ομογενών.

«Οι πρωτοβουλίες και οι δυνατότητες μετάγγισης της ιδέας και της Αγάπης για την Ελλάδα είναι ανεξάντλητες», είπε ο Πρόεδρος της ΚΕΔΕ.

«Μέσα στα άμεσα σχέδια του νέου τομέα της ΚΕΔΕ είναι, το πρόγραμμα των καλοκαιρινών κατασκηνώσεων που θα δίνει τη δυνατότητα στα παιδιά των ομογενών να επισκέπτονται την Ελλάδα και ειδικά το δήμο της καταγωγής τους, κάθε χρόνο με πλήρες εκπαιδευτικό, πολιτισμικό και αθλητικό πρόγραμμα», εξήγησε ο Γιώργος Πατούλης.

«Ένα απλό παράδειγμα από αυτά που επιφυλάσσει το όραμά μας για τους Απόδημους Έλληνες και προσφέρει τη δυνατότητα να μυρίσουν, να γευτούν και να ακουμπήσουν την Ελλάδα έτσι όπως την ονειρεύονται από μακριά», επισήμανε ολοκληρώνοντας την τοποθέτηση του.

Την πρότασή του για την άμεση ενεργοποίηση του πολύτιμου δυναμικού των Αποδήμων Ελλήνων στην πολιτική και αναπτυξιακή ζωή του χώρας, διατύπωσε ο Πρόεδρος της ΚΕΔΕ Γιώργος Πατούλης σε Συνέντευξη Τύπου που δόθηκε σήμερα στα γραφεία της Ένωσης για την ανακοίνωση ίδρυσης του νέου Γραφείου Αποδήμου

Ελληνισμού από την ΚΕΔΕ.

Παρουσία δύο Προέδρων από τις μεγαλύτερες Ελληνικές Ομογενειακές Κοινότητες του κόσμου, της Μελβούρνης και του Μόντρεαλ, ο Πρόεδρος της ΚΕΔΕ απηύθυνε ανοιχτό κάλεσμα προς την Νομοθετική και Εκτελεστική Εξουσία, την Αυτοδιοίκηση και τις τοπικές κοινωνίες, για συστράτευση δυνάμεων με τον Ελληνισμό της Ομογένειας, ζητώντας ενότητα για την ενδυνάμωση της χώρας και το καλό του τόπου.

«Όλοι μαζί ενωμένοι, “μικρή” και “μεγάλη” Ελλάδα, με κοινό όραμα την πρόοδο και την ανάκαμψη από την κρίση, αγκαλιάζουμε το μοναδικής αξίας δυναμικό των Ομογενών μας σε κάθε σημείο της γης, που διψούν να προσφέρουν στην μητέρα πατρίδα γνώση, εμπειρία, επενδύσεις και κυρίως την αγάπη τους για τη χώρα.

Η συμβολή των Αποδήμων στον Πολιτισμό, την Ανάπτυξη, αλλά και τα Πολιτικά δρώμενα δεν σταματά μόνο στη δυνατότητα του εκλέγειν, με την ψήφο των Αποδήμων την οποία υποστηρίζουμε, αλλά και του εκλέγεσθαι. Απευθύνουμε πρόταση προς τον πολιτικό κόσμο να δοθεί η δυνατότητα στους Έλληνες Ομογενείς να εκλέγονται μέσα από θέσεις Επικρατείας», δήλωσε ο Γιώργος Πατούλης.

Στη Συνέντευξη Τύπου ήταν παρόντες ο Πρόεδρος της Ελληνικής Κοινότητας Μείζονος Μόντρεαλ κος Νικόλαος Παγώνης, ενός από τους παλαιότερους οργανισμούς της Ελληνικής παροικίας παγκοσμίως, καθώς και ο Πρόεδρος της Ελληνικής Κοινότητας της Μελβούρνης κος Βασίλειος Παπαστεργιάδης που χαίρετησαν τη νέα πρωτοβουλία της ΚΕΔΕ και παρουσίασαν το βαρυσήμαντο έργο των Κοινοτήτων στις χώρες τους, που ισχυροποιεί τον Ελληνισμό μεταξύ των Ομογενών δεύτερης, τρίτης ακόμη και πέμπτης γενιάς, μέσα και από την πολιτική επιρροή, όπως τόνισαν, που οι δυνατές ελληνικές ομογενειακές κοινότητες ασκούν στις χώρες που βρίσκονται οι μεγάλες μητροπόλεις της Διασποράς.

«Η αμφίδρομη σχέση που προσμένουμε να αναπτύξουμε με τον νέο τομέα της ΚΕΔΕ, είναι για κάθε Ελληνική Ομογενειακή κοινότητα και Ομοσπονδία Αποδήμων, αίτημα δεκαετιών. Επί μακρό χρονικό διάστημα ο ενθουσιασμός και η θέρμη που χαρακτηρίζουν τον Απόδημο Ελληνισμό της Διασποράς ως προς τη διάθεση του να προσφέρει στη Μητέρα πατρίδα παραμένει στο κενό, και ποτέ υποσχέσεις και προθέσεις δεν υλοποιήθηκαν. Χρειαζόμαστε περισσότερο σύστημα για να ακολουθήσουμε τους ρυθμούς της Ελλάδας, και η Ελληνική πολιτεία περισσότερη διάθεση να “εκμεταλλευτεί” όλους εμάς», δήλωσε ο Πρόεδρος της Κοινότητας του Μόντρεαλ Νικόλαος Παγώνης, υπογραμμίζοντας ότι «Έλληνας δεν γεννιέσαι στο εξωτερικό, αλλά γίνεσαι».

Από την πλευρά του ο κος Βασίλης Παπαστεργιάδης Πρόεδρος της Ελληνικής Κοινότητας Μελβούρνης αναφέρθηκε στη διάθεση γενναίων χορηγιών από πλευράς των Αυστραλών για να ενισχυθεί η παρουσία του Ελληνικού στοιχείου στην Αυστραλία, ακόμη και με τη δωρεάν δημιουργία γραφείου ΕΟΤ στο μεγάλο εμπορικό κέντρο των Ελλήνων της Μελβούρνης. Δεν παρέλειψε όμως να εκφράσει το παράπονό του για επενδυτικά σχέδια που δεν προχώρησαν ποτέ.

Μηνύματα ότι συγχαίρουν την προσπάθεια και την νέα πρωτοβουλία της ΚΕΔΕ, με την υπόσχεση ότι θα συμβάλλουν από την πλευρά τους με όσα μέσα διαθέτουν απέστειλαν ο Κώστας Χανιωτάκης, Πρόεδρος της Ελληνικής Ομογένειας του Σικάγο, και ο Πρόεδρος Δικτύου Ελλήνων αιρετών Αυτοδιοίκησης της Ευρώπης Γιώργος Κοντορινής.

Ο Πρόεδρος της ΚΕΔΕ εξήγησε ότι το νέο γραφείο Αποδήμων σηματοδοτεί την επανεκκίνηση των σχέσεων της μητέρας πατρίδας με τους Έλληνες της Διασποράς.

Δημήτρης Μακρής

Η ΕΛΛΗΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ

© ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΤΑΣΙΝΑΚΗΣ

Ασκητής, φιλόσοφος, προφήτης, οραματιστής, ποιητής, είναι κάποιες θετικές εκτιμήσεις για τον Νίκο Καζαντζάκη. Υπάρχουν όμως και αρνητικές εκτιμήσεις και πολεμικές εκ μέρους του πολιτικού, θρησκευτικού και λογοτεχνικού κατεστημένου. Τον χαρακτηρίζουν άθεο, στοιχείο αντεθνικό, ανθέλληνα.

Είναι αλήθεια ότι γύρω από τη σκέψη του Καζαντζάκη υπήρξαν αντιγνώμεις.

Ο καλύτερος όμως τρόπος για να διαμορφωθεί μια ακριβής εικόνα του, είναι μια μελέτη του έργου του και μια όσο γίνεται πιο πιστή αναφορά σ' αυτό. Έτσι θα αντιληφθούμε την πραγματική του προσωπικότητα και την ακρίβεια των αναλύσεών του σχετικά με την ελληνικότητά του. Τη μέθοδο αυτή υιοθέτησα στη διάλεξή μου. Πράγματι, όταν μελετά κανείς το έργο του Καζαντζάκη (μυθιστορήματα, δραματικά έργα, ποίηση, αλληλογραφία), κάνει αμέσως δύο διαπιστώσεις.

- Πρώτον, την αγάπη του για την Ελλάδα, ιδιαίτερα για την Κρήτη, το λαό, τον πολιτισμό, τη γη και την παράδοση.
- Και δεύτερον, ένα άνοιγμα στον κόσμο, στους άλλους πολιτισμούς, τα τοπία και τους ανθρώπους.

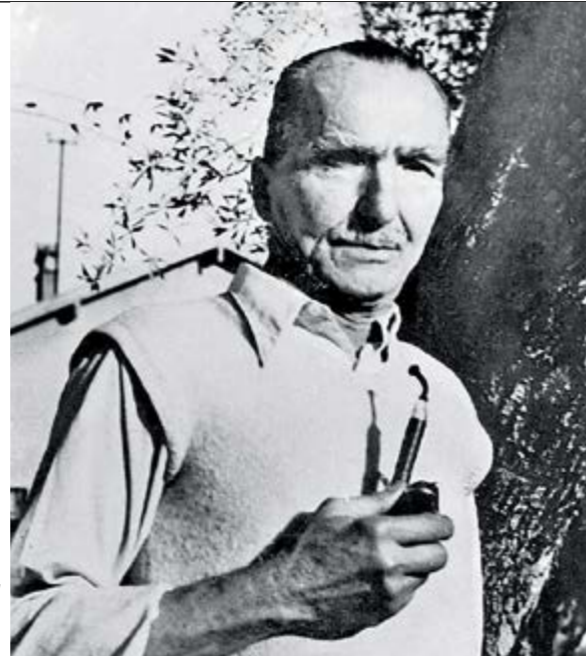
Θα παρουσιάσω την ελληνικότητα του Καζαντζάκη, εξετάζοντας διαδοχικά τα εξής σημεία:

1. Η γη και οι άνθρωποι.
2. Ο πολιτισμός και η γλώσσα.
3. Ο νεοελληνισμός και η σύνθεση.

1. Η γη και οι άνθρωποι
Όσο ζούσε κοντά στην ελληνική γη, στα σπλάχνα της, την αγάπησε με δύναμη. Όταν ζούσε μακριά της, την αποζητούσε με νοσταλγία.

Γνώρισε τον ελλαδικό χώρο το 1914 με τις πρώτες του περιοδείες στη Βόρεια Ελλάδα, στο Άγιον Όρος, τα νησιά, τη Στερεά Ελλάδα και την Πελοπόννησο. Ταξιδεύοντας μάλιστα στην Πελοπόννησο γράφει: Ποτέ δεν έσμιξε τόσο οργανικά ή χάρη κι η δύναμη όσο εδώ, στην αυστηρή και πρόσχαρη Ελλάδα. Για να νιώσεις την αρχαία Ελλάδα, τη σκέψη της, την τέχνη της, τους θεούς της, μονάχα μια αφετηρία υπάρχει: το χώμα, η πέτρα, το νερό, ο αέρας της Ελλάδας. Από δω πρέπει ν' αρχίσεις. Κι η πιο αυστηρή συγκίνηση, κι η πιο τολμηρή φαντασία για να ζήσει —ή καλύτερα για να γεννηθεί καν— έχει ανάγκη από σώμα. Κι ο δημιουργός, το σώμα της το βρίσκει μονάχα κοιτάζοντας γύρω του το φως πως παίζει και τα βουνά πως ακινητούν. όλα του τα υλικά ο καλλιτέχνης γύρω του τα ζητάει. Αν ο τόπος του έχει μάρμαρο ή γρανίτη ή μονάχα λάσπη, η τέχνη του παίρνει και διαφορετικό δρόμο. Η ποιότητα κι η αντίσταση της ύλης ρυθμίζει όχι μονάχα τα σύνεργα του παρά και την καρδιά του. Ανάμεσα καλλιτέχνη και τοπίου δεν υπάρχει κλειστός, αδιαπέραστος μεσότοιχος. Το τοπίο μπαίνει μέσα στο κορμί του καλλιτέχνη κι από τις πέντε πόρτες του και πλάθει τις αισθήσεις του· και πλάθοντάς τες, πλάθεται συνάμα κατ' εικόνα τους κι ομοίωση.

Συλλογίζομαι τη σύγχρονη πνευματική μας ζωή —τη σκέψη μας, την τέχνη— κι η καρδιά μου ταραίζεται. Να ήταν παντοδύναμο το τοπίο, τι ευτυχία! Το χώμα τούτο θα γεννούσε ακατάπαυτα μεγάλους τεχνίτες. Μα η δημιουργία είναι η συνισταμένη από πολύπλοκους νόμους, μια εξαιρετική ισορρόπηση από πλήθος φανεράς και κρυφές αντικρουόμενες δυνάμεις, μια στιγμή χωρίς επιστροφή! Και στην Ελλάδα, η θεία αυτή στιγμή μια φορά μονάχα — επί χιλιάδες χρόνια— άστραψε. Και δε βάσταξε παρά πενήντα χρόνια. Πριν και μετά, το τοπίο μένει το ίδιο, μα η ψυχή που το δέχεται θαμπώνεται.

Γύρα μου στο τρένο κουβέντες ασήμαντες, κουραστικές κοινοτοπίες. Κανένας δέν ξεστομίζει μια λέξη νά 'χει ουσία, κανένας δε διαβάξει βιβλίο, κανένας δεν κοιτάζει έξω κατά τη στεριά ή κατά τη θάλασσα με παρθένο χαρούμενο μάτι. Καμιά ανταπόκριση ανάμεσα τοπίου κι ανθρώπου.
Όπως διαπιστώνεται, ο Καζαντζάκης λατρεύει τη φύση και θεωρεί ότι οι Έλληνες πρέπει να βρίσκονται σε στενή συγγένεια, σε συμβίωση με το περιβάλλον.

Στον Αλέξη Ζορμπά αναφέρει:

Να ξέραμε τι λένε οι πέτρες, τα λουλούδια, η βροχή. Μπορεί να φωνάζουν, να μας φωνάζουν, πότε θ' ανοίξουν τα μάτια μας να δούνε, πότε θ' ανοίξουν οι αγκαλιές μας, πέτρες, λουλούδια και βροχές κι άνθρωποι ν' αγκαλιαστούμε...

Δεν του αρέσουν τα μεγάλα αστικά κέντρα. Υποφέρει στην πόλη, όπου δεσπόζει η προσποίηση. Αντίθετα, η φύση αρμόζει καλύτερα στην αυθεντικότητά του, στην ανάγκη του για αλήθεια και γνησιότητα.

Γράφει για την Αίγινα:

Εδώ πάλι ξαναβρήκα τη γαλήνη, την ταρατσα μου, τη θάλασσα, το βουνό και τον εαυτό μου. Πόσο επιπόλαιος όξω από τη φύση μου, ο θόρυβος της Αθήνας.

Δεν διστάζει να εκφράσει την μεγάλη αγάπη του για την ελληνική επαρχία.

Μονάχα στην επαρχία πια μπορεί να βρει καταφύγιο ή αιδώς, η πνευματική κι η ηθική, η πολύτιμη ντροπαλοσύνη της νιότης, το ιερό χνούδι της ψυχρής παρθενίας. Στην πρωτεύουσα το παιδί γεννιέται χωρίς χνούδι, γρήγορα τα μάτια και τ' αυτιά ξετσιπώνονται, κι η πρόωρη πρωιμότητα παραμορφώνει την ψυχή του.

Στην επαρχία, μέσα στά σιωπηλά δρομάκια, στίς καθαρότατες γεμάτες γλάστρες αυλές, στους ήσυχους εξοχικούς περιπάτους, στη λαχτάρα της προσδοκίας, στή δυσκολία της εκπλήρωσης του κάθε πόθου, ο νέος έχει καιρό να επιθυμήσει. Απόσταση υπάρχει μεγάλη ανάμεσα επιθυμίας και πραγματοποίησης της επιθυμίας, κι ο νέος, διανύοντας την απόσταση αυτή, τυραννάει και γυμνάζει τις πιο υψηλές του ιδιότητες. Προφταίνει η φυσική, νεανική έξαψη για τα ανώτατα να ζήσει λίγον καιρό: και ζώντας το λίγον αυτόν καιρό, μεστώνει στερεώνεται και δυσκολότερα συνθηκολογεί.

Έτσι πού αποδιαντράπηκαν οι πρωτεύουσες, η μόνη ελπίδα πια ν' ανανεωθεί η παρθενία της Γης έχει καταφύγει στην ντροπαλή, βραδυκίνητη, χαριτωμένη επαρχία.

Σε γράμμα του στους Κρισιώτες, με την ευκαιρία του γυρίσματος της ταινίας του Jules Dassin Ο Χριστός ξανασταυρώνεται με την Μελίνα Μερκούρη, γράφει: Ο Ανταίος, ένας αρχαίος ήρωας, όσες φορές ένιωσε τη δύναμή του να ξεθυμαίνει, άγγιζε το χώμα της πατρίδας του και ξανάινε. Όμοια κι εγώ τώρα, αγαπημένοι μου συμπατριώτες, μίλησα μαζί σας σας άγγιξα και ξανάνοιωσα.

Σε όλο του το έργο (Καπετάν Μιχάλης, Αδερφοφάδες, Ο Χριστός Ξανασταυρώνεται και άλλα) εκφράζεται με αγάπη για την ελληνική γη, για τους απλούς ανθρώπους, τους Έλληνες, μολοντί ορισμένοι τον πίκραναν πολύ. Πράγματι, οι επίσημες ελληνικές αρχές (προξενεία, κυβέρνηση, Ακαδημία, Εκκλησία, διανοούμενοι κ.τ.λ.) τον καταδίωξαν, τον συκοφάντησαν, τα βιβλία του εκδόθηκαν με δυσκολία, ορισμένα μάλιστα μετά το θάνατό του. Έκαναν το παν να μην πάρει το βραβείο Νόμπελ Λογοτεχνίας. Ήθελαν να τον αφορίσουν, δεν του παραχωρούσαν διαβατήριο για να ταξιδέψει. Παρ' όλες αυτές τις τεράστιες δυσκολίες και τα μεγάλα εμπόδια, ο Καζαντζάκης συνέχισε να αγαπά την πατρίδα του. Είχε τον πόνο και τον καημό της Ρωμισσύνης. Ορισμένες φορές, βλέποντας τους μικροπολιτικούς αγώνες, τα συμφέροντα, έκανε στους Έλληνες σκληρή κριτική, όπως και ο Μακρυγιάννης στα Απομνημονεύματά του.

Μακριά από την πατρίδα του, στην Αντίπολη, εξακολουθούσε να παρακολουθεί και να ενδιαφέρεται για τη λογοτεχνία, την πολιτική και κοινωνική ζωή του τόπου του.

Πονούσε για τις δυσκολίες των ανθρώπων, ιδίως στην περίοδο του πολέμου και των κοινωνικών αναταραχών. Προσπαθούσε με το δικό του τρόπο, το γράψιμό του, να τους βοηθήσει να ξεπεράσουν αυτά τα εμπόδια.

Στην αλληλογραφία του και στους επισκέπτες της Αντίπολης αναφέρει:

Ζω στην ξενιτιά μα η καρδιά μου περιφέρεται στην Ελλάδα. Την Ελλάδα κουβαλώ μαζί μου, την Ελλάδα την αιώνια. Κρατώ ολάκερη την Ελλάδα κάτω από τα βλέφαρά μου· τίποτα θαρρώ δε μου λείπει. Έχω μονάχα την

αγιάτρευτη αγωνία της Ελλάδας που θέλουν να γκρεμίσουν.

Πόση χαρά μου δίνετε. Μου φέρατε μαζί σας ένα κομμάτι από την Ελλάδα. Εγώ είμαι «φερέπατρις». Ο Πετρέας ομολογεί στο χρονικό του «Ο Καζαντζάκης στην Αντίπολη»,

...«Αρχίσαμε να μιλάμε για την Πατρίδα. Και τον παρεκάλεσα να μου πει πότε θα ταξίδευε στην Ελλάδα. Χαμογέλασε». - Μα δεν έχω φύγει καθόλου «ήταν η απάντηση».

Κι ο Μάριος Πλωρίτης μας δίνει τον παρακάτω διάλογο στο άρθρο του «Τελευταία συνάντηση με τον Καζαντζάκη». «- Κι η Ελλάδα; τον ρώτησα».

- Η Ελλάδα είναι η μεγάλη μάννα, έκανε ζωηρά. Δεν έχει σημασία κι αν βρίσκομαι μακριά της. Την Ελλάδα την έχω μέσα μου. Και πιο πολύ την Κρήτη... Έπειτα κι εδώ που βρισκόμαστε είναι Ελλάδα. Την Αντίπολη δεν κτίσανε Έλληνες Ίωνες; Μα είτε εδώ, είτε αλλού η Ελλάδα μ' ακολουθεί παντού και πάντα... Και πρόστεσε. - Νάσαστε ευτυχισμένους που γεννηθήκατε Έλληνες».

Σε γράμμα του, στον εκλεκτό του φίλο Χρήστο Ξανθόπουλο Παλαμά, διπλωμάτη, γράφει: Μήνες τόρα όλο και Σας έχω στο νου μου και μάχουμε να συμμεριστώ, όσο μπορώ, τις αγωνίες και τις πίκρες που Σας δίνουν οι προδότες «Αρχιερείς».

Η «Προδοσία των Αρχιερέων», λαμπρός τίτλος για ένα πικρότατο Ημερολόγιο ενός τίμιου ανθρώπου που αντιπροσωπεύει ένα μικρό έθνος, ένα αρνάκι, μέσα στους Λύκους. Αυτό το βιβλίο πρέπει να το γράψετε και ως δημοσιευτή πολύ αργότερα. Η ατιμία, η υποκρισία, η κοινωνικότητα, η προδοσία του σημερινού κόσμου πρέπει να ξεσκεπαστεί, να φωτιστεί λίγο το μυαλούδακι του ανθρώπου, να μη πιστέψει μήτε τον ένα μήτε τον άλλο μπαγαπόντη. [...] Πολλά έχουμε να πούμε γιατί έχω κι' γώ τους «Αρχιερείς» μου· σε λίγες μέρες γυρίζω στην Αντίμπ, όπου αγοράσαμε ένα μικρό σπιτάκι, κι όπου πια θα περάσει η ζωή μου, μακριά από τα άγια, inaccessibles χώματα. Δεν πιστέβω πια να γυρίσω στη πατρίδα, παρά ως τουρίστας ή ως νεκρός. Κουβαλώ την Ελλάδα μαζί μου, έγινα όχι μόνο φερέοικος παρά φερέπατρις!». Σφαλνώ τα βλέφαρα και βλέπω και κρατώ, πίσω από τα βλέφαρα την Ελλάδα. Τι άλλο θέλω; [...]

Σε γράμμα του, στον φίλο του Μηνά Δημάκη από την Αντίπολη 27-11-48, γράφει: Το σώμα είναι γερό, το μυαλό δουλεύει, δεν έχω κανενός είδους νοσταλγία, κρατώ αλάκαιρη την Ελλάδα κάτω από τα βλέφαρά μου - τίποτα θαρώ δε μου λείπει. Έχω μονάχα την αγιάτρευτη αγωνία της Ελλάδας που θέλουν να τη γκρεμίσουν. Μα αφτή 'ναι αιώνια, το ξέρω καλά, και θα βγει από τη δοκιμασία αφτή γιγαντομένη. Είμαι βέβαιος πως μεγάλες ψυχές και μεγάλα έργα γενιούνται και θα γενηθούν από το αίμα αφτό κι από τα δάκρια. Ποτέ δεν είχα τόση πίστη κ' εμπιστοσύνη στη ράτσα μας, όπος τώρα. Είναι αιωνίως ο Χριστός που ξανασταβρόνεται για ν' αναστηθεί. Πρέπει, αλήθεια, νάμαστε περίφανοι για την σύμπτωση αφτή να γενηθούμε Έλληνες. Και συνάμα να νιόθουμε, κάθε στιγμή, σε κάθε μας λόγο, σε κάθε γραμμή και στίχο που γράφουμε, πως έχουμε μεγάλη ευθύνη. Ο στοχασμός αφτός, τα τελευταία τούτα χρόνια, που γνώρισα από κοντά την παγκόσμια intelligentzia και είδα τους αντιπροσώπους της και τους μίλησα και τους έζησα, μου δίνει τη Μεγάλη Βεβαιότητα για την ασύγκριτη αξία της ράτσας μας. Γεννηθήκαμε άρχοντες. Φοβερή χαρά και ευθύνη.

Ας θυμηθούμε ένα απόσπασμα του ποιήματος τα Ηφαίστεια του Κάλβου.

Ω Έλληνες, ω θείαι
ψυχαί, 'που εις τους μεγάλους
κινδύνους φανερώνετε
ακάμαντον ενέργειαν
και υψηλήν φύση.

2. Ο πολιτισμός και η γλώσσα

Σε όλο του το έργο (μυθιστορήματα, θεατρικά έργα, παιδικά βιβλία, αλληλογραφία) ο Καζαντζάκης αναφέρεται και επηρεάζεται από την ελληνική ιστορία, τη μυθολογία, τα ήθη και τα έθιμα και τις θρησκευτικές παραδόσεις. Αναφέρουμε μερικά χαρακτηριστικά ονόματα: Προμηθέας, Κούρος, Νικηφόρος Φωκάς, Κωνσταντίνος Παλαιολόγος, Καποδίστριας.

Αυτή η αναφορά του στην παράδοση είναι σημαντική, είναι συστατικό στοιχείο της ελληνικής ταυτότητας. Δεν τη θεωρεί στατική, αλλά δυναμική. Κατά τον Καζαντζάκη, ο Έλληνας θα πρέπει να εμπνέεται γενικά από την παράδοση, να παίρνει μαθήματα και εμπειρίες, δεν πρέπει όμως να είναι αιχμάλωτος του παρελθόντος. Άλλο σημαντικό στοιχείο είναι η Ορθοδοξία. Πολλά ελέγχθησαν για τον Καζαντζάκη, τον είπαν άθεο, αντίχριστο, στην πραγματικότητα όμως ήταν ένθεος. Πίστευε σ' ένα Θεό ζωντανό που έχουμε μέσα μας, που τον δημιουργούμε, τον σώζουμε ή τον σκοτώνουμε. Αγαπάει και σέβεται το πρόσωπο του Χριστού, στο οποίο

αναφέρεται συχνά (τραγωδία Χριστός, τερσίνα Χριστός, μυθιστορήματα Ο Χριστός ξανασταυρώνεται, Ο Τελευταίος Πειρασμός). Είχε μεγάλη εκτίμηση και θαυμασμό στον Ιησού. Το ίδιο συμβαίνει και με τους Αγίους, το βίο των οποίων διάβαζε συχνά. Θαύμαζε επίσης τις εικόνες, τις θρησκευτικές ψαλμωδίες και τα μοναστήρια. Ο Καζαντζάκης δεν αφορίστηκε ποτέ, όπως αποδεικνύεται από επιστολή του Οικουμενικού Πατριαρχείου, το 2003. Αναμφισβήτητα είχε μία θρησκευτικότητα και πνευματικότητα, σεβόμενος την ελληνορθόδοξη παράδοση.

Κύριο όμως χαρακτηριστικό της πολιτιστικής νεοελληνικής ταυτότητας του Καζαντζάκη είναι η δημοτική γλώσσα. Ο μεγάλος Κρητικός υιοθέτησε από νέος τη δημοτική γλώσσα τόσο στο έργο του όσο και στην αλληλογραφία του. Το πρώτο του έργο Ξημερώνει γράφεται στη δημοτική.

Κατόπιν, νέος ακόμα, γίνεται ιδρυτικό μέλος του «Εκπαιδευτικού Ομίλου», που έπαιξε σημαντικό ρόλο για την υπεράσπιση της δημοτικής γλώσσας και παιδείας.

Ο Καζαντζάκης έπαιρνε τις λέξεις από το στόμα του ελληνικού λαού και όχι μόνον του κρητικού. Όλο του το έργο το έγραψε στη δημοτική, εκτός από δύο βιβλία. Εξόριστος στην Αντίπολη, έγραφε μέχρι την τελευταία του πνοή στη δημοτική.

Νομίζω ότι ο καλύτερος τρόπος να παρουσιάσω τις θέσεις του στο γλωσσικό θέμα, είναι να παραθέσω τέσσερις μαρτυρίες, οι δύο είναι του ίδιου του Ν. Καζαντζάκη.

Σε επιστολή του στο Θράσο Καστανάκη γράφει: Όποιος Έλληνας θέλει να γράψει πανανθρώπινα, δεν έχει παρά να γράψει ένα καλό ελληνικό έργο. Μονάχα ελληνιστί μπορεί ο Έλληνας να γίνει πανανθρώπινος: γιατί έτσι μονάχα μπορεί να βρει τις ρίζες του, δηλαδή τις ρίζες του ανθρώπου.

Όπως έλεγε ο Οδυσσεύς Ελύτης: «Θέλω να κοιμηθώ μια μέρα και να ξυπνήσω σε έναν αιώνα όπου και τα πουλιά ακόμα, να κελαηδούν ελληνικά και νικητήρια».

Το 1951 γράφει από την Αντίπολη στον Κίμων Φράιερ, τον μεταφραστή της Οδύσσειας στα αγγλικά: ...Θα χαρώ πολύ νάρθετε και να δουλέψουμε μαζί, γιατί αλλιώς μόνος σας είναι αδύνατο ν' αρχίσετε τη μετάφραση. Όχι γιατί έχει πολλές κρητικές λέξεις, παρά γιατί η γλώσσα της είναι η πλούσια νεοελληνική γλώσσα, που ελάχιστοι διανοούμενοί μας την ξέρουν. Δεν την μαθαίνουν στα σχολεία κι η εφημερίδα, το ραδιόφωνο, η τεμπελιά, η προχειρολογία, δεν τους αφήνουν να τη μάθουν. Εγώ χρόνια γύριζα τα χωριά και τα βουνά της Ελλάδας και μάζευα από τα χείλια του λαού τις λέξεις, πως λεν το κάθε πράμα. Μα οι λόγιοι της Αθήνας έχουν μια πρόχειρη φτωχότατη γλώσσα κι όποια λέξη δε γνωρίζουν λένε πως είναι κρητική. Στην μετάφραση της «Θείας Κωμωδίας» του Ντάντε, υπάρχουν μόνο 14 λέξεις αποκλειστικά κρητικές. Μια λέξη σε κάθε χίλιους στίχους. Και στην Οδύσσεια στοιχημάτισα πως σε 33.333 στίχους δεν υπάρχουν 33 παρά μήτε 13 αποκλειστικά κρητικές λέξεις. Ενοείτε κανένας δε δέχτηκε τα στοιχίμα. Όταν θάρθετε θα σας εξηγήσω λεπτομερέστατα το ζήτημα αυτό. Και τούτο γιατί δεν είναι σωστό να γράψετε κι εσείς πως η γλώσσα μου είναι κρητική. Το εναντίον όταν υπάρχει καλύτερη δηλ. πιο πανελλήνια λέξη αυτή προτιμώ....

Η τρίτη μαρτυρία είναι του Γιώργου Φτέρη: Αυτές οι άγνωστες εκφράσεις ήταν σαν μπάλλες, σαν πολεμοφόδια για τη μάχη της δημοτικής που απορροφούσε τα πάντα κι έκανε επάνω - κάτω ζήτημα δευτερεύον κάθε άλλη ιδιότητα του δημοσιεύματος... Τότε κατάλαβα πως ο Καζαντζάκης ρουφούσε σαν στρείδια, σαν φρέσκα θαλασσινά τις καινούριες λέξεις, τις ένοιθε σαν πυρήνες καρπών όπου καθώς το δέντρο, κρατά κι η γλώσσα το μυστικό της γονιμότητας.

Τέλος, ο Μιχάλης Σταφυλάς γράφει: Ο Καζαντζάκης ανακαλύπτει λέξεις που δίνουν το μεγαλύτερο εννοιολογικό εύρος και χρησιμοποιώντας τις απέβλεπε στον εμπλουτισμό της νεοελληνικής γλώσσας μ' όλα εκείνα τα δικά της στοιχεία που από διάφορους λόγους περιορίστηκαν γεωγραφικά ή που κάτω από ορισμένες συνθήκες αδράνησαν. Πρόκειται δηλαδή για μια προσπάθεια διάσωσης κι αφομοίωσης γνήσιων δημοτικών στοιχείων που σιγά σιγά χάνονται κι αρχίζουμε τελικά να τα βλέπουμε σαν ξένα ή σαν στενεμένους ιδιωτισμούς. Είναι συνεπώς μια ακόμα υπηρεσία που πρόσφερε στο έθνος του με τη γλώσσα που μεταχειριζόταν κι ως λένε ό,τι θέλουν μερικοί γλωσσα-μύνητες καθαρευουσιάνοι ή μιχτοδημοτικιστές.

Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε πως η γλώσσα του Καζαντζάκη παντού, σ' όλα του τα έργα είναι μια ζωντανή, όλο κινήτικότητα και γεμάτη από μεστές έννοιες γλώσσα, που καταξιώνει την σημασία και την ευρύτητα της Δημοτικής.

Είναι ένας άθλος αλλά και μια απάντηση σ' όσους έβλεπαν ή βλέπουν περιορισμένους τους εννοιολογικούς ορίζοντες της γλώσσας του λαού μας.

3. Ο νεοελληνισμός και η σύνθεση

Το θέμα των σχέσεων του Νεοέλληνα με την Αρχαία Ελλάδα, τη Δύση και την Ανατολή απασχόλησε συχνά τον Νίκο Καζαντζάκη.

Είναι γνωστό ότι ο μεγάλος Κρητικός είχε ευρωπαϊκή μόρφωση, αγάπησε και επηρεάστηκε από την Αρχαία Ελλάδα, λάτρευε την Ανατολή, τον πολιτισμό της, τα τοπία, τους ανθρώπους. Ήταν ένας κοσμοπολίτης συγγραφέας, ποιητής και στοχαστής. Είχε μια παγκόσμια συνείδηση, όπως αναφέρει ο καθηγητής Γιάννης Κακριδής.

Παράλληλα όμως και κατά κύριο λόγο ήταν ένας Έλληνας διανοούμενος, δεμένος με τον ελληνικό πολιτισμό, το λαό και τις παραδόσεις της Ελλάδας και ιδιαίτερα της Κρήτης.

Για τον Καζαντζάκη δεν υπάρχει καμία αντίθεση σ' αυτές τις θέσεις. Ο Νεοέλληνας θα πρέπει να έχει τις ρίζες του, αλλά παράλληλα να ενδιαφέρεται για τους άλλους λαούς και πολιτισμούς, να έχει ανοιχτό μυαλό, να επιδιώκει τη «σύνθεση» της παράδοσης με το μέλλον, της Ανατολής και της Δύσης. Η ελληνικότητα του Καζαντζάκη δεν είναι μία τοποθέτηση σοβινιστική και εθνικιστική, δηλαδή μια αρνητική και συντηρητική συρρίκνωση σε εγωκεντρικές εστίες, αλλά μια πολιτιστική ταυτότητα, που έχει σκοπό τη δημιουργικότητα και την ανάδειξη εθνικής και συνάμα οικουμενικής συνείδησης. Ας μη ξεχνάμε τη φράση του Σολωμού: «Εθνικό είναι ό,τι είναι αληθινό».

Ορισμένα κείμενά του θα μας επιτρέψουν να καταλάβουμε καλύτερα τη γνώμη του.

Α) Για τις σχέσεις με την Αρχαία Ελλάδα, γράφει:

- Πρώτα πρώτα, πρέπει να πάρουμε σωστή κι αξιοπρεπή στάση απέναντι στους αρχαίους. Οι αρχαίοι δεν είναι πια δικοί μας μονάχα «πρόγονοι»: είναι όλης της άσπρης φυλής. Δεν πρέπει πια να γινόμαστε γελοίοι καμαρώνοντας για τους αρχαίους σα να είναι χτήμα μας- μήτε να τρέμουμε μπροστά τους σα να είμαστε ραγιάδες. Οι πρόγονοι ξέφυγαν πια από την κατοχή μιας ορισμένης γης και ράτσας, τώρα κι αιώνες πήδηξαν από την Ελλάδα στη Δύση, έσμιξαν με καινούριες ράτσες, δημιούργησαν νέο πολιτισμό, αγάπησαν κι αγαπούν όσους τους αγαπούν και τους νιώθουν. Μονάχα γι' αυτούς είναι βαθιά, πραγματικά πρόγονοι. Μπορούσα μάλιστα να υποστηρίξω και τούτο: Κανένας δεν εννοεί λιγότερο τους πρόγονους από τους επίγονους.

Β) Για τις σχέσεις του Νεοέλληνα με τη Δύση και την Ανατολή είναι πιο σαφής:

Ο Δυτικός πολιτισμός πάλι είναι καταπληκτική κατάκτηση του νεότερου ανθρώπου. Είναι σύγχρονός μας, θέμα δε θέμα μας πήραν οι ρόδες του, ταυτίσαμε την τύχη μας με τη δική του. Τρώμε, ντυνόμαστε, κατοικούμε, ενεργούμε, στοχαζόμαστε κάτω από τη φοβερή του επίδραση. Δε γλιτώνουμε. Κανένα έθνος πια δε γλιτώνει. Κι όποιο αποπειραθεί να γλιτώσει, είναι χαμένο, θα το φαν όλα τ'άλλα έθνη. Ζούμε το βιομηχανικό πολιτισμό της εποχής μας, που καμιά σχέση δεν έχει μήτε με την κλασική εποχή της ομορφιάς, μήτε με την ανατολίτικη μεταφυσική αποδημία.

Για ένα Δυτικό έθνος το πρόβλημα του πολιτισμού δεν είναι τόσο δύσκολο και πολύπλοκο όσο για μας. Προσαρμοσμένοι φυσικά στον ντόπιο τους Δυτικό πολιτισμό, μάχονται μονάχα να τον προχωρήσουν και να του δώσουν, όσο μπορούν, δικές τους εθνικές απόχρωσεις. Μα εμείς βρισκόμαστε ανάμεσα Ανατολής και Δύσης. Προνομιούχα, λεν, είναι η θέση της Ελλάδας, μα και συνάμα επικίνδυνο πολύ γεωγραφικό και ψυχικό σημείο του κόσμου. Μέσα μας υπάρχουν βαθιές δυνάμεις εχθρικές στο ρυθμό της Δύσης.

Έχουμε, για να μπορέσουμε να δημιουργήσουμε, να συμφιλιώσουμε μέσα μας τρομερούς δαιμόνους. Ποιο είναι λοιπόν το χρέος μας;

Εγώ έτσι μονάχα μπορώ χοντρικά να το διατυπώσω: Η Ανατολή με τις μεγάλες πολλές λαχτάρες της, με την άμεσή της επαφή με τη μυστηριώδη ουσία του κόσμου, θ' αποτελεί πάντα, για τον Έλληνα, το ζεστό, σκοτεινό, πλούσιο Υποσυνείδητο. Αποστολή του είχε πάντα ο ελληνικός νους να το φωτίσει, να το οργανώσει και να το κάμει συνειδητό. Όταν το κατόρθωσε, δημιούργησε αυτό που λέμε ελληνικό θάμα. Η Ανατολή είναι το άμορφο, ο ελληνικός νους ήταν πάντα η δύναμη που ένα αγαπούσε κι επιδίωκε απάνω απ' όλα: τη μορφή. Να δώσουμε μορφή στο άμορφο, να κάμουμε λόγο την ανατολίτικη κραυγή, αυτό είναι το χρέος μας. Δεν μπορούμε ν' αρνηθούμε μήτε την Ανατολή, μήτε τη Δύση, είναι μέσα μας βαθιά και οι δύο αντίδρομες δυνάμεις και δεν ξεκολλούν. Είμαστε υποχρεωμένοι ή να φτάσουμε στο λαμπικάρισμα της Ανατολής σε Δύση, να πετύχουμε δηλαδή μια δυσκολότατη σύνθεση, ή να χαροπαλεύουμε δούλοι.

Γ) Κατά την ανάλυση των σχέσεων Ελλάδας και Ανατολής, του δίνεται η ευκαιρία να εκθέσει την προσωπική του αντίληψη περί νεοελληνισμού.

Ας δούμε τώρα τι σημαίνει Ανατολή. Το κύριο χαρακτηριστικό της Ελλάδας είναι αυτό: να στεριώσει, μ' όσες πιο πολλές προσπάθειες μπορεί, το εγώ, αυτό το στέρεο καταφύγιο που υποτάσσει στο φως της ανθρώπινης βούλησης τις άστατες δυνάμεις, τους αρχέγονους δαίμονες. Το υπέρτατο ιδανικό της Ελλάδας είναι να διασώσει το εγώ από την αναρχία και από το χάος. Το υπέρτατο ιδανικό της Ανατολής είναι να ενώσει το εγώ με το άπειρο μέχρι να συγχωνευτεί μαζί του. Η παθητική θέαση, η ευδαιμονία της απάρνησης, η γεμάτη εμπιστοσύνη παράδοση στις μυστηριώδεις και απρόσωπες δυνάμεις: αυτή είναι η ουσία της Ανατολής. Τίποτα δεν είναι πιο αντίθετο με την ψυχή και τις πράξεις του Οδυσσέα της «Οδύσειάς» μου απ' αυτήν την ανατολίτικη αντίληψη της ζωής. Ο Οδυσσέας είναι κάθε άλλο παρά Ανατολίτης. Σίγουρα δεν απλώνει, όπως ο Έλληνας, ένα πέπλο πάνω στο χάος, γιατί του αρέσει να διατηρεί την άγρυπνη δύναμη του και να την πολλαπλασιάζει, ατενίζοντας το χάος. Αντίθετα μάλιστα, την τελευταία στιγμή, όταν εμφανίζεται ο θάνατος, εκείνος σηκώνεται, ολόρθος, μπροστά στο χάος και το θωρεί με καθάριο μάτι.

Η στάση τούτη απέναντι στη ζωή και στο θάνατο δεν είναι ελληνική ούτε ανατολίτικη. Είναι κάτι άλλο. Και τώρα αρχίζει η εξομολόγησή μου: Χαίρομαι που μου δίνετε την ευκαιρία να εξηγήσω πως συναρτώ την ψυχή μου με την παμπάλαιη προγονική ψυχή και πως από τις ρίζες αυτές βγαίνει η κοσμοθεωρία μου: το κεντρικό όραμα που ρυθμίζει τα τελευταία χρόνια τη ζωή και το έργο μου δεν μου ήρθε «άνωθεν», από επιστημονικές σοφίες και μεταφυσικούς οραματισμούς, παρά «κάτωθεν», από τα χρώματα της γης μου.

Η Κρήτη είναι η σύνθεση που πάντα μου επιδιώκω, η σύνθεση Ελλάδας και Ανατολής. Ούτε Φραγκιά νιώθω μέσα μου, ούτε καθαρή «αποσταγμένη» κλασική Ελλάδα, ούτε, καθόλου, το αναρχούμενο χάος και την άβουλη εγκαρτέρηση της Ανατολής. Κάτι άλλο, μια σύνθεση, το εγώ ν' ατενίζει την άβυσσο χωρίς ν' αποσυνθέτεται, το εναντίον, η ενατένιση αυτή να το γεμίζει συνοχή, υπερηφάνεια κι αντρεία. Και τη ματιά τούτη, που ατενίζει έτσι τη ζωή και το θάνατο, την ονομάζω κρητική.

Τέλος, σ' ένα γράμμα του προς τον Κύπριο διανοούμενο Αιμίλιο Χουρμούζιο, προσδιορίζει: Κρητική Ματιά δε θα πει να διώξουμε το δυτικό, ανατολικό, αρχαίο ελληνικό πολιτισμό, θα πει να συνθέσουμε όλα αυτά και προπάντων αυτό το καινούριο που αναβρύζει μέσα μας και να ζήσουμε μια νέα, πιο πλατιά, πιο γενναία και πιο υπεύθυνη αντίληψη της ζωής.

Αυτή η θέση δεν είναι τοπικιστική, όπως τον κατηγορήσε ο Θεοτοκάς. Υποχρεώθηκε λοιπόν να σημειώσει: Ρητά λέω πως σκοπός μας είναι σ' όλα τα υπεραρχαία ελληνικά πλούτη να βρούμε τη σύνθεση. Η Κρητική, Ρουμελιώτικη, Μακεδονική, Μικρασιάτικη ματιά, όλες μαζί, αποτελούν το ΜΑΤΙ της νεοελληνικής ψυχής. Αυτή την πεποίθηση της Σύνθεσης την αναφέρει σε δύο άλλα κείμενά του.

Στον Αλέξη Ζορμπά γράφει:

Εγώ, με την άδεια σου, τον αρχηγό αυτόν της ράτσας μας τον λέω Ακρίτα. Η λέξη αυτή μου αρέσει πιο πολύ, είναι πιο αυστηρή και πολεμόχαρη, γιατί ευτύς ως την ακούσεις τινάζεται μέσα σου πάνοπλος ο αιώνιος Έλληνας, που μάχεται ακατάπαυστα στις άκρες, στα σύνορα. Στα κάθε σύνορα, εθνικά, πνευματικά, ψυχικά. Κι αν πεις και Διγενής, ακόμα πιο βαθιά στοράς τη ράτσα μας, την εξάισια σύνθεση Ανατολής και Δύσης.

Ταξιδεύοντας στην Πελοπόννησο, ανακεφαλαιώνει δύο διαπιστώσεις:

Δύο μεγάλα ρέματα αποτελούν την διγενή ψυχή του Νεοέλληνα. Κοιτάζοντας τον αργολικό κάμπο, ανεβαίνω προς την Κόρινθο κι αραδιάζω στο νού μου τις κύριες ιδιότητες του αρχαίου προγονού: Αγάπη της ζωής, ήρεμο αντίκρισμα του θανάτου, καλλιέργεια του κορμιού, αρμονία νου και σάρκας, αγάπη της λευτεριάς, χαρούμενο ριζώμα στη γη, χωρίς λαχτάρες άλλου καλύτερου κόσμου. Κι υστέρη αραδιάζω αντικριστά τις ιδιότητες του άλλου προγονού, του Βυζαντινού κι Ανατολίτη: Θεοκρατία, φεουδαρχία, αηδία της ζωής, ματαιότητα, απαισιοδοξία, μυστικισμός- περιφρονεί τη γη και θέλει να φύγει λαχταρώντας καλύτερο, αιωνιότερο κόσμο. Ο Νίκος Καζαντζάκης προσπάθησε έτσι σε όλη του τη ζωή, συχνά μακριά από την πατρίδα, να σημειώσει τη σημασία της νεοελληνικής ταυτότητας, να τη δέσει με τη γη, τους ανθρώπους, τον πολιτισμό, να δείξει την ιδιαιτερότητά της.

Κατάφερε έτσι με τον τρόπο του να προωθήσει τον ελληνισμό.

Μου αρέσει, γράφει, να νιώθω κι εγώ καμιά φορά πως είμαι ένας από τους πολλούς και περαστικούς άρχοντες του Ελληνισμού και πρέπει να περάσει κι από μένα ο Ελληνισμός για να προχωρήσει.

Το άρθρο δόθηκε στους ΚΡΗΤΑΕΙΣ από τον Σωτήρη Σκουλούδη

Η ΚΡΗΤΙΚΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ Η ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΕΥΘΥΝΗ

ΚΕΙΜΕΝΟ - ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ΝΙΚΟΣ ΨΙΛΑΚΗΣ

Κι όμως, η Κρήτη πρέπει να διεκδικεί διαρκώς αυτό που της στέρησαν κοντόφθαλμες πολιτικές και πολλαπλώς διαπλεκόμενα συμφέροντα. Ο λόγος για την Κρητική Διατροφή, έναν όρο που θα μπορούσε να αποτελέσει ηθική και υλική αξία για το νησί.

Έχουν περάσει δέκα χρόνια από τότε που οι φωστήρες της ελληνικής πολιτικής αποφάσισαν να προτείνουν την αναγραφή στον κατάλογο των άυλων πολιτιστικών πόρων της UNESCO τη λεγόμενη «μεσογειακή διατροφή», έναν όρο επιμελώς γενικευτικό και καταφανώς ανιστόρητο. Ίσως ο μελλοντικός ερευνητής των διατροφικών συνηθειών να ξαφνιαστεί όταν μάθει ότι η πρωτοβουλία αυτή ανήκει σε Έλληνες πολιτικούς.

Κι όμως...
Δυο υπουργοί πρωτοστάτησαν τότε, κινητοποίησαν το σύμπαν για να αποκτήσουν τάχατες «διεθνείς συμμαχίες» και στο τέλος πανηγύρισαν την επίτευξη των στόχων τους.

Είχα την τιμή να συμμετάσχω τότε σε μια μικρή επιστημονική επιτροπή, μια πρωτοβουλία πολιτών, που προσπαθούσε με κάθε τρόπο να κινητοποιήσει τις τοπικές δυνάμεις και να πείσει την ελληνική κυβέρνηση για το δίκαιο της Κρήτης (πιο συγκεκριμένα, τις δυο κυβερνήσεις της περιόδου 2005 - 2010). Προτεινάμε, αντί για «μεσογειακή», τον επίσης γενικευτικό όρο

(αλλά πολύ πιο κοντά στην αλήθεια) «ελληνική διατροφή», επικαλεστήκαμε μελέτες και ντοκουμέντα, αλλά κανένα απ' αυτά δεν έφερε αποτέλεσμα. Τα πράγματα είχαν ήδη δρομολογηθεί και η τελευταία εμπλεκόμενη υπουργός (γυναίκα) ήταν αδύνατον να ακούσει ο,τιδήποτε. Εκείνη τα ήξερε όλα.

Η άτυπη επιτροπή δεν σταμάτησε να ελπίζει. Μέχρι και στον πρωθυπουργό της χώρας επιδώσαμε (ιδιοχείρως) αναλυτικό υπόμνημα μαζί με την «Διακήρυξη για την Κρητική Διατροφή», υπογεγραμμένη από 20 πολίτες, ανάμεσα στους οποίους συγκαταλέγονται και κορυφαίοι επιστήμονες - ερευνητές από το Πανεπιστήμιο και το ΤΕΙ Κρήτης. Αμφιβάλλω αν την διάβασε. (Μπορείτε να δείτε τη «Διακήρυξη» στον ιστότοπο του ΤΕΙ Κρήτης [<http://www.teicrete.gr/surveys/index.php?sid=18224>], καθώς και στην ιστοσελίδα ΚΑΡΜΑΝΩΡ [<http://www.karmanor.gr/el/article/diakiryxi-gia-tin-kritiki-diatrofi>].

Κι όμως η Κρήτη πρέπει να επιμείνει... Με συντονισμένες ενέργειες και, κυρίως, με τη θέσπιση κανόνων για τη χρήση του όρου «Κρητική Διατροφή». Το κάθε προϊόν, το κάθε μαγειρικό παρασκεύασμα, κουβαλά μια ιστορία κι έναν πολιτισμό με βαθιές ρίζες. Κουβαλά τον μόχτο και τον ιδρώτα των ανθρώπων, την αγωνία της επιβίωσης, την ευρηματικότητα και την τόλμη της γυναίκας της Κρήτης

- σ' εκείνη, τη γυναίκα της Κρήτης, οφείλομε τον διατροφικό μας πολιτισμό. Υπενθυμίζω ότι ο όρος «Κρητική Διατροφή» εμφανίστηκε πριν από λίγες μόλις δεκαετίες, όταν έγιναν γνωστά τα πρώτα αποτελέσματα μιας σπουδαίας μελέτης που ξεκίνησε από την Αμερική με πρωτοβουλία του πρωτοπόρου καθηγητή Ancel Keys, ο οποίος άρχισε να μελετά πληθυσμιακές ομάδες από επτά διαφορετικές περιοχές του κόσμου. Στην Κρήτη είχαν παρατηρηθεί πολύ λιγότεροι θάνατοι από νοσήματα του καρδιαγγειακού συστήματος και οι διαφόρων μορφών νεοπλασίες ήταν εμφανώς μειωμένες σε σύγκριση με όλες τις άλλες περιοχές που μελετήθηκαν.

Την ίδια εποχή άρχισαν και οι γενικεύσεις. Επειδή από την ίδια μελέτη φάνηκε ότι οι κάτοικοι των μεσογειακών χωρών είχαν καλύτερη υγεία και ήταν μακροβιότεροι από τους υπόλοιπους, εμφανίστηκε ο ευρύτερος όρος «μεσογειακή διατροφή», που έμελλε να καθιερωθεί στο πέρασμα του χρόνου, αποσιωπώντας την ιδιαιτερότητα και τη μοναδικότητα της Κρήτης.

Ωστόσο, είναι σημαντικό να γνωρίζομε ότι η UNESCO δεν εξετάζει τα ιατρικά δεδομένα προκειμένου να αποδεχτεί μια πρόταση και να εντάξει κάτι στους άυλους - προστατευόμενους πολιτιστικούς πόρους. Η UNESCO είναι εξειδικευμένος διεθνής οργανισμός και ασχολείται αποκλειστικά με τον πολιτισμό. Για την υγεία υπάρχει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, που υπάγεται επίσης στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών. Το σημειώνω και εδώ γιατί η αρχική ελληνική πρόταση που υποβλήθηκε το 2004 ή το 2005 επικαλούνταν κυρίως τα οφέλη της λεγόμενης «μεσογειακής διατροφής» στην υγεία των ανθρώπων. Όπως είναι φυσικό, η πρώτη αυτή ελληνική πρόταση απορρίφθηκε. Ακολούθησε δεύτερη και σ' αυτήν προβάλλονταν γενικευμένα κάποια πολιτιστικά χαρακτηριστικά.

Μεταφέρω και εδώ μια παράγραφο από την «Διακήρυξη» που γράφτηκε πριν από εννιά χρόνια: «Αν και υπάρχουν κάποιες βασικές ομοιότητες ανάμεσα στις διατροφικές συνήθειες των χωρών της Μεσογείου, οι διαφορές είναι τέτοιες και τόσες που δεν επιτρέπουν τη γενική ταξινόμηση. Πιο συγκεκριμένα, στη Μεσόγειο υπάρχουν κοινά προϊόντα και κοινές πρώτες ύλες, ωστόσο οι διατροφικές συνήθειες διαφοροποιούνται όχι μόνο από χώρα σε χώρα αλλά και από περιοχή σε περιοχή, ανάλογα με τα θρησκευτικά και τα πολιτισμικά πρότυπα, την κουζίνα, την πανίδα, τη χλωρίδα, καθώς και κοινωνικούς και οικονομικούς παράγοντες...» Κι όμως, η Κρήτη πρέπει να επιμείνει. Ας της στέρησαν οι ανιστόρητες ελληνικές κυβερνήσεις τη

δυνατότητα της επίσημης αναγνώρισης. Κανένας δεν μπορεί να αμφισβητήσει την αξία του διατροφικού μας προτύπου. Ας προσπαθήσομε μόνοι μας. Περιφέρεια, Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Επιμελητήρια, πολιτιστικοί και κοινωνικοί φορείς, ακόμη και εμείς οι πολίτες. Πρώτα θεσπίζοντας κανόνες για την προστασία της, πρώτα εφαρμόζοντας την στην καθημερινότητά μας και μετά φροντίζοντας να την προβάλλομε ως πολιτισμικό απόθεμα υψηλής αξίας.

Το άρθρο δόθηκε στους ΚΡΗΤΑΕΙΣ από τον Σωτήρη Σκουλούδη

Winter in CRETE

DISCOVER THE HIDDEN GEMS OF THE CRETAN INLAND

Hike more than 400 imposing gorges, trek for hundreds of miles along the scenic European Long Distance Path E4, explore 3 UNESCO designated natural sites and 54 protected areas which are included in the European Natura 2000 Network, and let yourself be amazed by the diversity of the magnificent Cretan landscape.

ΑΝΑΚΑΛΥΨΤΕ ΤΙΣ ΚΡΥΜΜΕΝΕΣ ΟΜΟΡΦΙΕΣ ΤΗΣ ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΕΝΔΟΧΩΡΑΣ

Διασχίστε περισσότερα από 400 επιβλητικά φαράγγια, επιλέξτε μεταξύ των εντυπωσιακών πεζοπορικών διαδρομών του Ευρωπαϊκού Μονοπατιού Μεγάλων Διαδρομών E4, εξερευνήστε 3 περιοχές αναγνωρισμένες από την UNESCO για το φυσικό τους κάλλος, αλλά και 54 περιοχές ενταγμένες στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Προστατευόμενων Περιοχών Natura 2000 και αφεθείτε στη μαγεία του κρητικού τοπίου.

crete
THE ISLAND INSIDE YOU

www.incrediblecrete.gr

Περιφέρεια Κρήτης
Region of Crete

